

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

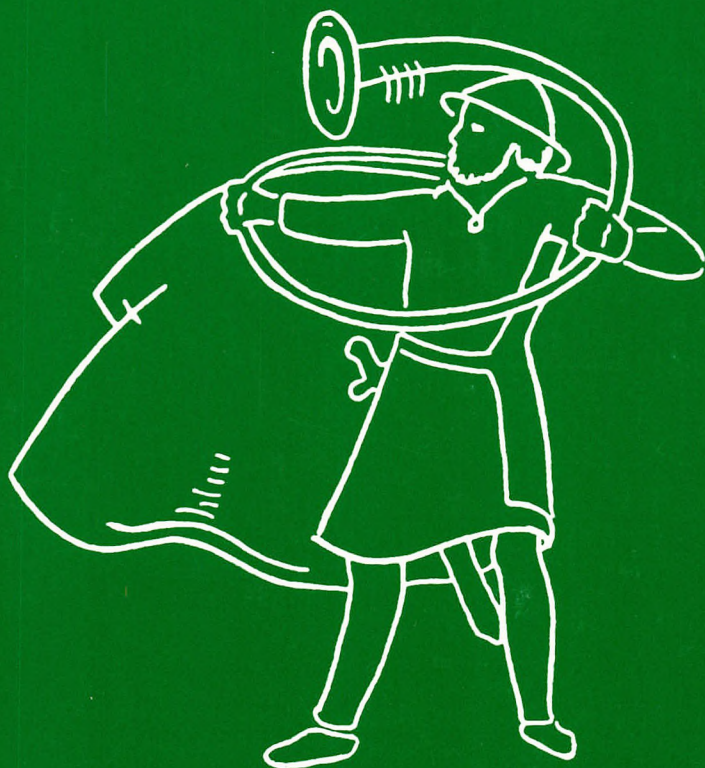
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nørre Ørslev
Ungdomsskole

1995

Nørre Ørslev Ungdomsskole
Årsskrift 1995

Central-Trykkeriet, Nykøbing F. 4/8

Årsskrift 1995

Vi vidste det jo egentligt godt - men det er da dejligt at få det sådan rigtig videnskabeligt bekræftet - at de unge og deres forældre oplever, at udbyttet af et efterskoleophold er en personlig udvikling og en modning - og en selvstændiggørelse af de unge, så de er bedre rustet til at stå på egne ben - bedre til at turde sige deres mening - og bedre til at tage stilling til tilværelsens større spørgsmål - og derigennem få en holdning til tilværelsen.

Disse kompetencer omkring den menneskelige side af tilværelsen - også kaldet de bløde kvalifikationer - kommer til udtryk i en afhandling, som er blevet til gennem næsten 4 års arbejde af en forsker fra Danmarks Lærerskole.

De nævnte konklusioner ta'r vi gerne til os her på stedet. Vi mener at kunne genkende ordene og begreberne i forhold til vores mål med vores arbejde, men lader det aldrig blive en sovepude.

Naturligt nok må vi altid stille os selv det spørgsmål, om vi udnytter vores pædagogiske muligheder nok. Vi må forsøge at stille spørgsmål ved 'plejer'. Derfor skal der til alle tider skabes så gode muligheder som overhovedet muligt for en samtale om Nørre Ørslev Ungdomsskoles fortsatte udvikling.

I dette års Årsskrift har vi i højere grad end tidligere ladet nuværende og tidligere elever komme til orde i den hensigt at gøre skriftet mere levende og vedkommende for læserkredsen. Vi håber, det er lykkedes.

Årsskriftets brede læserskare ønskes god fornøjelse med læsningen - og dertil en glædelig jul og et godt nytår fra alle på skolen.

Lise og Knud Brusgaard Nielsen

Indhold

Lise og Knud Brusgaard Nielsen: Årsskrift 1995	3
Indholdsfortegnelse	5
Henrik Jensen: Betragtninger om Indien tur - retur	6
Knud Brusgaard Nielsen: Velkomstmødet ved starten af skoleåret	12
Lene Hansen: Tjekkere på forårsbesøg	20
Pernille Justesen: Fredagstimen - ugens sidste time	22
Dorthe Bonke Hansen: Temadagen bliver Temashow	24
Anne Pedersen: Morgensang	26
Anne Pedersen: Rejserapport fra Tjekkiet - oktober 1995	28
Skolens personale	31
Skolens bestyrelse	31
Anny Riise: For det var forår og Danmark frit	32
Susanne Thesbjerg: Om frihedsangen 1945	34
Hanne Knudsen: Mit liv på efterskole	36
Knud Pedersen: Der var engang	38
Pernille Justesen: Morgensang	44
Har I hørt det: Ærter i kartoffelsalat?	46
Kamilla Jørgensen: Udveksling et år i Schweiz som student	49
Sabine Gadeberg Larsen: Da vi fik øje på os selv	50
Knud Brusgaard Nielsen: Farvel og tak for i år	53
Martin Larsen og Malene Hovmand: Årstale	60
Dorthe Bonke Hansen: Morgensang	62
Martin Larsen: En skole for alle?	64
Lise og Knud Brusgaard Nielsen: Årets gang	66
Pernille Justesen: Nørre Ørslev set med orlovsejne	73
Pelle Nicolaisen: Fra efterskole til ungdomshøjskole	74
Lene Hansen: Morgensang	76
Fra skolekredsens årlige møde 1995	78
Skolens elever 1995/96	88
Nyt fra de seneste 5 elevhold	90
Arrangementer på skolen	96

Årsskriftet koster i år 45 kr. - Beløbet bedes indbetalt på vedlagte girokort - så er leveringen af Årsskrift 1996 samtidig sikret. Husk at meddele flytning til os!

♦ Tidligere elev om et år i Indien.
'Det er dig, der har været i Indien,
ikk' ?' - Spørgsmålet er mig bekendt.

Det har lydt
adskillige
gange de
sidste par
måneder.
Det glæder
mig altid at

høre, for svaret er 'ja', - og der er vel
næppe noget skønnere end at få lov til
at fortælle lidt om en oplevelse, der
har gjort så stort indtryk på én, som
elleve måneders ophold i Indien har
gjort på mig.

Jeg var ude som Rotary-udveks-
lingsstudent i byen Chandigarh - lidt
nord for hovedstaden Delhi. I løbet af
de elleve måneder boede jeg hos fire
forskellige familier i området - og
prøvede således livet i Chandigarh set
i lyset af forskellige folk og religio-
ner. Som en del af udvekslingspro-
grammet deltog jeg også i aktivitetene
på en 'Senior Secondary School'
for at komme tæt på den indiske ung-
dom og uddannelsessystemet.

Gode muligheder

Elleve måneder er lang tid og giver én
mulighed for at sætte sig ganske godt
ind i landets kulturelle, religiøse og
samfundsmæssige baggrund. Samtidig
med den almindelige skolegang prø-
vede jeg at lære lidt af den klassiske,
indiske musik og tog timer i både ci-
tar og tabla, overværede flere danseti-
mer, læste om landets historie - og
snakkede med præster, lærere, forret-
ningsmænd, religionsforskere, tjene-
stefolk, folk fra landet, gamle tilbage-

blevne britiske kolonister m.fl. Jeg
deltog i stedets religiøse højtidere og
festligheder, familiernes fødselsdage
og adskillige
bryllupper.
Jeg fik også
rejst lidt om-
kring, så 'Taj
Mahal' og
andre af de

BETRAGTNINGER OM INDIEN TUR - RETUR

obligatoriske turistmål, besøgte en
SOS-børneby i det allernordligste In-
dien, drak af kokosnødder i det aller-
sydligste, oplevede livet helt ude på
landet i Haryana og mærkede den fri-
ske bjergluft højt over Kathmandu,
der lyste og funkede som en skyfri
nattehimmel - smukt rammet ind af
sneklædte tinder selveste juleaften.

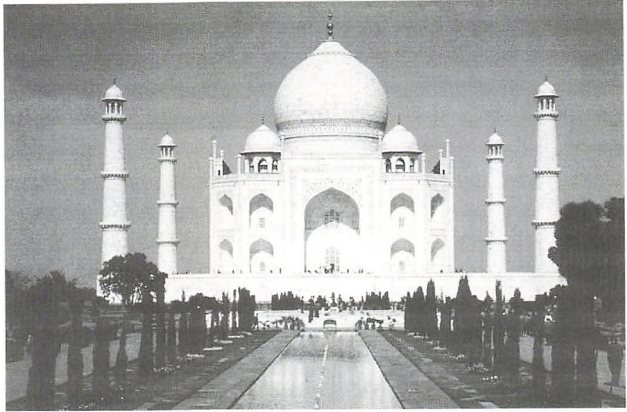
Noget tynger

Minderne er mange - og hovedsage-
ligt gode. Alligevel er der dog noget,
som tynger, når spørgsmålet stilles, og
historier og oplevelser fra turen på ny
hentes frem. En lurende fornemmelse
af voksende misforståelse.

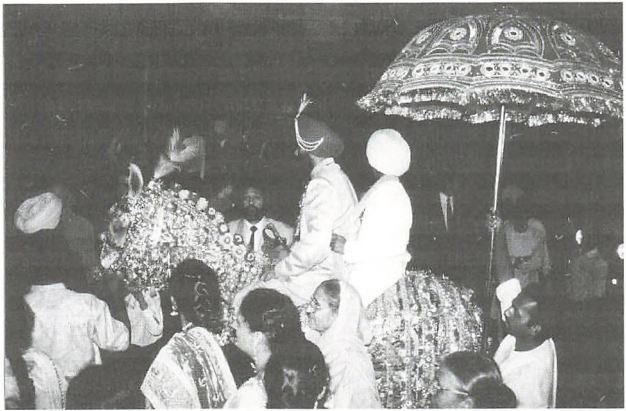
Det siger næsten sig selv, at ikke
alle historier og situationer kan opfat-
tes af udenforstående, som det bliver
fortalt af indforståede. Visse ting skal
simpelt hen opleves! Ikke desto min-
dre forundrer det mig - ja, nærmest
forskrækker mig - at mine indtryk og
beretninger (til trods for informations-
verdenens storhed og den øgede inter-
nationalisering) til stadighed synes at
blive mødt af en forudfattethed om,
hvordan livet og forholdene i Indien -
og for den sags skyld også andre ud-
viklingslande - er.

Jeg forsøger normalt at give et nu-

*'Taj Mahal'
Indiens vare-
mærke*

*Brudgom
ankommer
til festen*

*Buddhistisk
kloster i
Ladakh*

anceret billede af opholdet og af landet, som for mig især står som noget utroligt mangfoldigt og forskelligartet. Alt for ofte mødes mine skildringer dog af spørgsmål, om jeg så også boede i jordhytter, om der var slanger, aber og elefanter alle steder, om jeg fik den samme ris og karry tre gange om dagen hele året ud, om jeg så nogen enkeafbrændninger o.s.v.

Fordommene blomstrer, og Indien lader til at blive opfattet som et på alle måder forarmet, hjælpeløst U-land fyldt op med junglemænd i bastskørter, hellige køer, slanger, uvidenhed, menneskelig ringeagt og religiøs fanatisme.

Få og negative nyheder

Efter min hjemkomst sidst i juli har jeg tillagt nyheder fra Indien særlig opmærksomhed, og det har ikke været svært at få øje på, hvad der skaber vores opfattelse af Indien og andre udviklingslande. Nyhederne er for det første meget få og for det andet altid med negativt indhold. Der er notitser om store togulykker, oversvømmelseskatastrofer, attentater m.v. Desuden har der selvfølgelig været skræmmende artikler om kvindernes vilkår i forbindelse med konferencen i Kina. Fjernsynets dokumentarprogrammer fortæller også om kvindernes problemer og uddyber forståelsen af landet med nogle naturudsendelser om særegne dyr og regnskoven, som lever eller bliver fældet med eller uden primitive stammefolk som stater.

Det er altså noget, der lige kan fordøjes ved aftenkaffen, mens

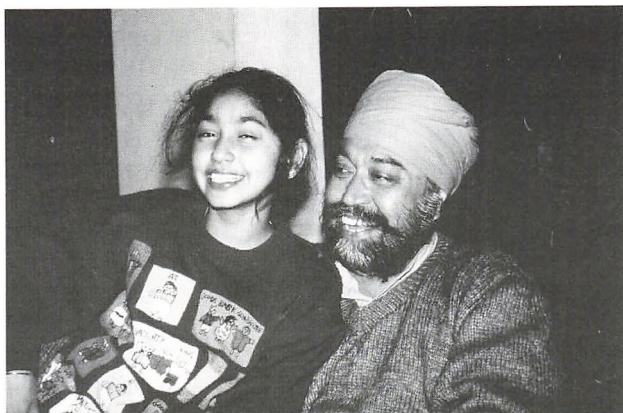
man forarger sig eller søber i medlidenhed og under alle omsændigheder endnu engang får bekræftet sine fordomme og priser sig lykkelig for at være født i Danmark.

Problemet er måden

Men hvad er det så, der er galt med pressens udlægning af landet? De skildrede begivenheder er jo virkelige, og facts er jo ikke til at rende fra. Og dog... Problemet er nemlig måden, det bliver slået op på, samt alle de forhold, der slet ikke bliver nævnt. F.eks. udbrød der omkring september sidste år 'lungepest' i den indiske delstat Gujarat. Det førte nogle skriverier med sig i de vestlige aviser. Passagerer fra Indien blev i visse lufthavne undersøgt for pest, før de fik lov til at stige af flyet, og man forudså katastrofale følger for den indiske turistindustri. Personligt modtog jeg i de måneder mange bekymrede breve, og de ansvarlige for udvekslingen forhørte sig, om det ville blive nødvendigt at sende mig hjem før tid p.g.a. smittersikoen.

Desværre kom det vist ikke rigtigt frem, at problemet også nød stor opmærksomhed i de indiske aviser, at myndighederne hurtigt fik folk i området under kontrol - og derved undgik en særlig stor spredning af epidemien, at der overalt kunne købes de helbredende antibiotiske medikamenter, at der er ca. tusind kilometer fra stedet, hvor epidemien startede, til Chandigarh, hvor jeg boede, at der ud af Indiens mere end 900 millioner mennesker kun døde ca. 60, - og at det til sidst blev erklæret, at der ikke

*Henriks første
værtsfar og
søster*

*Henriks
citarlærer*

*Gammel dame
i traditionel
beklædning*

havde været tale om lungepest, men en sygdom der lignede.

Det er klart, at situationen uden disse informationer må have virket yderst sprængfarlig, hvis man tilmed krydrer det hele med lidt af vores indlærte skrækbilleder fra den mørke middelalders pestepidemier. Hele denne 'pest-affære' kan dog netop ses som et bevis på, at Indien selvfølgelig ikke lever i middelalderen men derimod er et ganske velorganiseret og velfungerende samfund (landets problemer taget i betragtning).

Landet bærer på en skat

Indien har sine rødder helt tilbage i Indus-civilisationen, som eksisterede for mere end 5000 år siden. Dans, musik, kunst og litteratur er gennem tiden blevet yndet og påskønnet i stor stil, og indiske filosofier og religioner blev højt værdsat op gennem historien - og bliver det stadig flere steder i verden. Landet bærer med andre ord på en enorm kulturskat.

I 1947 sluttede 300 års britisk koloniherrredømme i landet, og Mahatma Gandhi havde i overensstemmelse med sin religion og sin moral - med det indiske folk bag sig - vist menneskeheden, at selv et oprør mod en verdensmagt kan gøres med ikke-voldelige metoder. En ganske enstående præstation, som med briternes farvel gav startskuddet for landet Indien, som det kendes idag.

Den indiske forfatning har høje ideologiske toner og er frem for alt fundamentet for den nuværende demokratiske og verdslige stat. Forfatningen har anerkendt 15 forskellige ho-

vedsprog, og rundt omkring i landet findes i tusindevis af mindre sprog og dialekter. Moskées, hinduistiske tempel, gurdwara'er, kirker og buddhistiske klostre kan findes i flæng og bevidner den fantastiske tolerance, som (i hvert fald for det meste) praktiseres. Et imponerende, farverigt og mangeartet land, som på trods af sine kæmpe nationale og regionale problemer har formået at vedligeholde den demokratiske linie og derfor nu med sine 900 millioner indbyggere står som verdens største demokrati.

Et gammelt familiemønster

Indiens familiemønster kører i vid udstrækning stadig som i gamle dage. Det er som regel forældre og familie, der udpeger en passende ægtefælle for de unge mennesker i tyverne, og når man først én gang er blevet gift, er det sjældent, man bliver skilt igen. Dette har såvel positive som negative årsager og effekter. Det interessante ved det indiske familieliv er dog, at forældrene på deres ældre dage bor sammen med en eller flere af deres sønner i et slags kollektiv. Her kan de hjælpe lidt til hist og her bl.a. ved at passe børnebørnene, og man har således undgået både ensomme, gamle mennesker og forvirrede institutionsbørn!

Meget interessant er også indernes syn på tiden. Både filosofisk og religiøst anskuer man livet som små cirkler i en stor cirkel. Man tror på reinkarnation, hvor sjælen fødes igen og igen, og man har derfor ikke den form for hast med at leve eller at komme igennem livet, som kan findes herhjemme, hvor vi er mere tilbøjelige til at se li-

vet som en lige linie med en fødsel og en død.

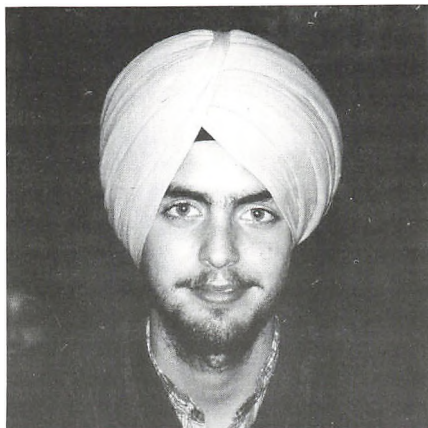
Nogle indere siger, at deres syn på tiden hænger sammen med, at de vægter menneskelige relationer højere end relationer til tiden. Det betyder, at aftaler er meget svære at gøre præcise, for hvis der pludselig kommer en ven på besøg (det gør der ofte), eller der sker noget andet, som kræver folks tilstedeværelse, ja, så tager de hånd om det først - og udskyder dermed den anden aftale på ubestemt tid. En halv til en hel times forsinkelse giver på ingen måde anledning til nogen forundring. Det giver til gengæld en ualmindelig flad fornemmelse, når man kommer lige fra Danmark og som en ren rutinesag har stresset sig selv og okset afsted for at nå mødestedet lige på sekundet!

Ineffektiviteten i sådanne møder er åbenbar. Tænk sig - al den tid man 'spilder' ved at stå og vente på hinanden! Mange indiske forretningsfolk er af selv samme årsag nødt til at omlægge deres tidsfornemmelse, når de er på arbejde.

I mellemtiden kunne man fristes til at spørge, hvad der har fået os til at se på tiden som noget, der kan forbruges - og spildes? Under alle omstændigheder fører det nemt til en stresset, irriteret og overfladisk atmosfære og livsstil.

Kulturelt overskud

Livet i udviklingslandene er ikke altid kun borgerkrige, naturkatastrofer og ren elendighed, selvom vores medier godt kunne give én det indtryk. Der findes enorme mængder af spændende

*Artiklens
forfatter*

kulturelt overskud og mangfoldighed. Det er på tide, vi lukker døren op og ser, at der også findes en verden på den anden side af tærsklen. Det er på tide, at vi erkender, at bare fordi vi gør tingene på én måde, behøver det hverken at være den eneste eller den rigtigste. Indiens faderskikkelse, Mahatma Gandhi, eksperimenterede ifølge eget udsagn hele livet med 'sandheden'. Han nåede frem til, at det er en relativ størrelse, som man hele tiden er nødt til at forholde sig til og revidere sit syn på. Således må vi også prøve at lægge mærke til, at alting har to sider. Det gælder såvel vores samfund og livsopfattelser, som det gælder andres. Man lærer og forbedrer intet ved blot enøjat at se de andres fejl.

*Henrik Jensen,
Elevholdet 1993/94*

♦ **Velkomsttalen til det nye elevhold.**
De fleste af jer har set det - men hvor mange af jer mon husker det? - Ja, det er jeg nok -
get mere usikker på.

Og hvad er det så, jeg snakker om? Jo, det er det digt, der står på bagsiden af vores blå skoleprogram om Nørre Ørslev Ungdomsskoles tilbud. - Der, hvor vi fortæller og redegør for skolens indhold og rammer, så interesserede unge - og deres forældre - ikke køber katten i sækken - som man siger - og så nærmest får et større eller mindre chok, når de pludselig står her som i dag - og skoleåret er begyndt.

Det var digtet, jeg kom fra. Flere af jer husker nu måske ved nærmere eftertanke nok, hvad jeg taler om, - men prøv alle og hør, hvad der står om vores skole - i omtalte digt:

*Nørre Ørslev Ungdomsskole er
- et være-sted
og lære-sted,
et 'fælles-om-at-bære'-sted*

*Nørre Ørslev Ungdomsskole er
- et mad-sted
og glad sted,
et rigtigt 'ved-du-hvad?'-sted*

*Nørre Ørslev Ungdomsskole er
- et frit sted
og vidt sted,
et dejligt 'komme-tit'-sted*

*Nørre Ørslev Ungdomsskole er
- et håndværk-sted
og åndværk-sted,
et med video-bånd-værksted*

*Nørre Ørslev Ungdomsskole er
- et bo-sted
og gro-sted,
et 'ikke-stå-og-glo'-sted.*

Sådan var det, der stod. Og vi mener hvert eneste ord!

Nørre Ørslev Ungdomsskole er både et være-sted og et lærested. Det er alle efterskoler jo egentlig,

men vi vægter begge sider - hver for sig - meget højt.

Værestedet er det at bo sammen - og ha' med hinanden at gøre. 24 timer i døgnet - på godt og ondt.

Elever og elever - og elever og lærere - og lærere og lærere.

Det helt specielle ved skolen

For der er jo det helt specielle ved skolen her, at det hjemlige sættes meget højt - og at alle lærere på nær én enkelt bor på eller ved skolen. Det gir en helt speciel nærhed og hjemlighed, at lærerne ikke kun er personer, man ser i timerne, og når de er her på arbejde om aftenen og i week-enderne. Næh, her har lærerne også deres gang på skolen på alle andre tidspunkter: Når de skal forberede sig - når de skal ha' møder med kolleger - eller elever - når de måske spiser med - eller når de bare kigger forbi af helt andre grunde.

Og I elever vil opleve lærerne og deres familier på tæt hold. På organiserede besøg i lærerhjemmene - og på de mere uorganiserede og uanmeldte besøg, hvor det er jer, der bare af en eller anden grund kommer forbi.

Det var lidt om skolen som være-sted.

Skolen her som lærestedet gi'r mere sig selv. Det er noget, der har med skole at gøre - og så er de fleste af jer mere på hjemmebane. Det passer også, men det er ikke hele sandheden. Her på stedet har vi nemlig mulighederne for at gøre tingene på andre og måske mere uvante måder. Og vi har derudover overskueligheden til at gøre mange ting på vores helt specielle måde.

Udfordringer skaber muligheder

Vi skal love og garantere alle, at vi skal gøre vores til, at der finder meningsfyldt undervisning sted - og at vi gennem udfordringer skaber muligheder for lærdom hos eleverne.

Skolestart: Opgaver rundt på skolen

Både på den ene og den anden måde. Vi stiller også krav til eleverne. Men grundlæggende skal I elever jo ville.

Et gammelt ordsprog siger, at man sagtens kan trække en hest til truget med nok så dejligt foder - men man kan altså ikke tvinge hesten til at spise. På samme måde er det med jer elever. I skal ville. Vi lover at gøre vores til, at foderet er tilpas appetitvækkende, så I alle rent faktisk ønsker at spise - og med tiden føle jer mere og mere mætte, når året så til sin tid er gået.

Vi drømmer om at mødet mellem jer elever og os lærere udvikler jeres engagement, indlevelse og ansvarlighed.

Lærdom og undervisning på en efterskole er ikke alene noget, der foregår i timerne på ugeskemaet. Næh, det er skam noget, der foregår alle steder

og på alle tidspunkter. Vær vis på det! I kommer i årets løb i mange vante og uvante situationer - enten frivilligt eller efter tur - hvor I vil få muligheden for at prøve nye sider af jer selv. Alt sammen i den store blanding af det, der hos os er undervisning i stort og småt.

Hvis I engang imellem ikke kan se meningen med det, der foregår, så skal I ta' jer sammen og sige det til en af os - og spørge: Hvad i alverden er egentlig meningen med det her? - Her må der nemlig gerne blive stillet spørgsmål ved tingene - og den måde tingene foregår på. Vi lærere vil nemlig også gerne udfordres og retledes. Det er ikke sikkert I får ret - eller at I får jeres vilje. Men hvem siger, at det ikke kan betale sig at prøve.

Nørre Ørslev Ungdomsskole er som kostskole et madsted. Det gi'r sig selv. Mange af jer vil sikkert synes, at det, der serveres og ikke serveres, er noget af det vigtigste på skolen og i skolens liv overhovedet. Bare vent og se, hvor meget I egentlig kan gå op i det!

Vejen til elevernes hjerter går gennem maverne

Vi kan love, at medarbejderne i køkkenet er klar over deres status. De ved godt, at vejen til elevernes hjerter går gennem deres maver. Vi kan derfor roligt love, at de vil gøre deres til, at den side af hverdagen og skoleåret vil være i orden.

I vil i årets løb med garanti blive præsenteret for en masse, som I ikke kender - eller har smagt før. Det skal I som så meget andet her på skolen ta' som en udfordring - og dermed som

en mulighed for at prøve noget nyt.

Nørre Ørslev Ungdomsskole er et glad sted. Forhåbentlig! Det skal helst være sjovt at gå i skole - og det skal i hvert fald være sjovt at gå på efterskole - også her i Nørre Ørslev. Forhåbentlig!

Det bli'r det kun, hvis vi er enige om det alle sammen. Vores motto for det kunne lyde: 'Her fås glade efterskole dage i fællesskabet mellem glade efterskoleelever og deres lige så glade lærere.'

Det lyder helt romantisk, men er faktisk ment helt nede på jorden, hvor det hører til. Vi kunne godt ha' sat et skilt op over indkørslen, hvorpå der stod skrevet: 'Ingen adgang for sure miner!' Så kunne et par af os lærere have stået ved indkørslen og kontrolleret, at det så var glade elever, der ankom her i dag.

Tænk positivt - og handl derefter!

Men det har vi nu ikke gjort. Vel nok fordi vi ikke regner med, at det skulle være nødvendigt. Og det plejer det heldigvis heller ikke at være. Derfor: Tænk positivt - og handl derefter! Hvis vi alle forsøger at leve efter sådan en sætning, så går det den rigtige vej helt af sig selv.

Nørre Ørslev Ungdomsskole er et frit sted. Et frit sted forstået på flere forskellige måder. Dels er det et frit sted på den måde, at der ikke sker en ensretning ud fra noget i forvejen fastlagt.

Vi siger om os selv og vores skole, at vi ønsker at være et sted, hvor I roligt kan regne med at møde holdnin-

ger - men aldrig færdige løsninger. De færdige løsninger må I selv finde, men hjælpen undervejs kan I forhåbentlig få her på skolen igennem det kommende skoleår.

Hold dig ikke tilbage!

Det er også et frit sted for jeres personlige meninger. Fortæl os bare, hvad du mener om det ene og det andet, men det er nu engang sådan, at når du kommer frem med dine personlige meninger, så må hver enkelt af jer også regne med at skulle svare for jer - forsvare jer - argumentere for jeres meninger - men der er ingen, der forlanger af jer, at I skal skifte mening af den grund. Når meningene brydes, bliver vi i fællesskab klogere. Godt for det! Derfor: Hold dig ikke tilbage!

Stedet er også et frit sted på den måde, at her kan man foretage sig mange ting i frihed. Vi har ingen lukkede eller låste lokaler og værksteder. I er alle mere end velkomne til at opholde

Skolestart: Fotos studeres

jer rundt på skolen - og sætte aktiviteter igang. For jer selv - eller for flere. I vil hurtigt opleve, at mange af døgnetimer godt nok er optaget af mange faste ting, men der er dog så alligevel nogen tid tilbage, som er jeres egen. Og dertil week-enderne.

Der vil nok gå lidt tid, før I føler, at det jeg her siger er korrekt. Starten vil virke overvældende på alle. Det er jeg slet ikke i tvivl om. Men som sagt, med tiden vil I opleve en oplødnings.

Nørre Ørslev Ungdomsskole er et vidt sted. Det skal forstås på den måde, at vi gerne i dagligdagen vil kigge ud over skolens hække til verden udenfor. Både i undervisningen - men også reelt ved at tage ud fra skolen. I mindre grupper på tur - eller hele skolen samlet.

Start på dagen gi'r udsyn

Hver morgen kl. 8.00 året igennem

samles vi for at høre Radioavisen i fællesskab. Alene sådan en start på dagen gi'r et udsyn og en indsigt i forhold til den store verden uden for vores egen lille efterskoleverden, som har stor værdi. Vær vis på det!

Nørre Ørslev Ungdomsskole er et håndværksted. Ja, her tilbyder vi mange praktiske ting. Lige fra den helt praktiske daglige turnus-rengøring af bl.a. gange og baderum - over pedelignende opgaver - til valgfagernes indhold af manuelle beskæftigelser efter eget valg - og helt over til liniefagernes endnu større muligheder for indsigt i håndværksmæssige færdigheder på nok så forskellige områder - og i meget bred forstand. Forhåbentlig nok for enhver smag - og for enhver ønske om omfang.

Alvorligt arbejde med indersiden af hovedet

Nørre Ørslev Ungdomsskole er et åndværksted. Det kunne lyde fint og dyrt, men her tænkes først og fremmest på alvorligt arbejde med indersiden af hovedet. Såvel i arbejdet med obligatoriske eller valgte skolefag - som i det mere personlige åndsarbejde med egne eller andres holdninger i alt det, der sker uden for undervisningen. Vi drømmer nemlig om at provokere jer nok til, at I ikke kan lade være med at tænke tanker.

Hver eneste morgen efter Radioavisen er der en af os lærere - og lidt senere på året også engang imellem en af jer elever - der udtrykker nogle synspunkter for os alle. Disse ord får i øjeblikket lov til at stå alene - og dermed uimodsagte, men det er der jo

ingen, der siger, at de får lov til senere på dagen - og tiden derefter.

Vi skal alle sammen udvikle os både håndværksmæssigt - eller lad os kalde det praktisk - og åndeligt. Vi har gennemtænkt en undervisning og et samvær, hvor vi prøver at gøre vores til, at et skoleår på Nørre Ørslev Ungdomsskole gør sit til, at der kommer skred i sagerne hos jer elever.

Nørre Ørslev Ungdomsskole er et bo-sted og et gro-sted, et 'ikke-bare-stå-og-glo'-sted. Her udtrykkes der i et enkelt vers hele skolens liv og formål. Vores mangesidige hjemlighed skulle gerne gi' et gro-sted for eleverne, så de på både kortere og længere sigt ikke bare står og glor.

Vi drømmer nemlig om at udklække unge, der ud over at være sig selv også gider at tage fat - og tage del - i vores samfunds demokratiske systemer og institutioner.

At de viser samfundssind - og at de lærer at turde sige fra - og sige til - når det gælder. Og at de får indarbejdet en personlig situationsfornemmelse for, hvornår det så er, det gælder.

Efterskolens tre årstider

Her i foråret udkom der en bog om efterskoler, der var skrevet af en undervisningsforsker. Hun har gennem 3 år ikke lavet andet end at undersøge en række efterskoler meget grundigt.

Gennem en lang række af egne iagttagelser og mange samtaler med både elever og lærere har hun fundet meget samstemmende, som passede med livet fra den ene efterskole til den anden efterskole - uanset hvor de så lå - og hvordan de så ellers var indrettet.

Skolestart: Aftensmad ved Østersøen

Hun fortæller blandt meget andet om 'Efterskolens tre årstider'. Nogle forhold, som hun netop oplever gældende for alle efterskoleelever på alle efterskoler.

Hun kalder disse tre årstider for DEN NYE VERDEN, DEN LUKKEDe VERDEN og DET FORJÆTTEDE LAND.

Alting er nyt og meget anderledes

'Den nye verden' er efterskoleopholdets første måneder. Her oplever eleverne, at alting er nyt og meget anderledes end tidligere - og hverdagen er fyldt med udfordringer. Det hele kan nok være lidt uoverskueligt - men oftest er det meste for alle meget spændende. Alt er endnu ikke udforsket, men der opleves uanede muligheder og udfordringer.

'Den lukkede verden' er den del af

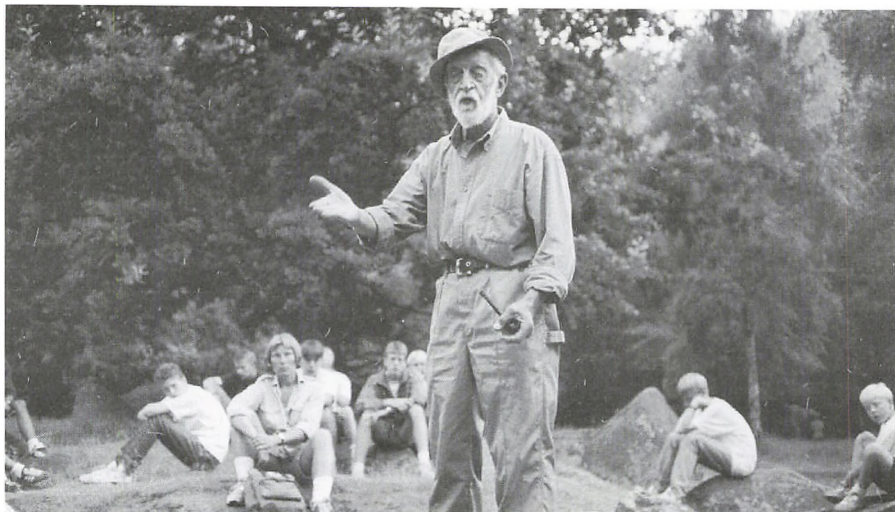
skoleåret, der ligger i månederne i den mørke tid af året. Nu er efterskolehverdagen noget, alle kender - nogen mener til hudløshed! Det er ikke nær alt, der nu opleves lige så fascinerende som i begyndelsen. Visse dele af undervisningen opfattes ligefrem som kedelig. Nogle kan endda opfatte visse ting på efterskolen som direkte tvungne og ret så ligegyldige nødvendigheder.

Nogle vil få problemer med, at de ikke bare kan være alene - men altid skal være sammen med andre.

Denne årstid kan vare kortere eller længere tid - og kan være mere eller mindre udpræget fra efterskole til efterskole, men noget om snakken vil der altid være.

Ingen grænser for den gode stemning

'Det forjættede land' er skoleårets sidste årstid. Nu er der ingen grænser for den gode stemning. Det er forår - og snart bliver det sommer. Som tiden

*Skolestart: Aksel Hejlskov
viser rundt i Halskov Vænge*

går presser det sig mere og mere på, at efterskolelivet også har en afslutning - og at alle inden længe skal skilles og ud i verden igen. Både glæde og tristhed melder sig. Tiden er god, lys og lykkelig - men det går altså uigenkaldeligt mod slutningen.

Sådan forklarer bogen om 'Efterskolens tre årstider'. Til en vis grad gælder det også for Nørre Ørslev Ungdomsskole. Mere eller mindre udpræget - og meget forskelligt fra det ene år til det andet år.

Den første og den sidste af efterskolens årstider kan ikke være anderledes end som beskrevet. Sådan er det - og sådan må og skal det være!

Men den midterste årstid, som kan være problematisk, hvis den er specielt alvorlig - for enkelte elever - eller for elevholdet generelt - kan altså gå lidt behageligere og nemmere, når

man nu ved, at den kommer - og derfor har mulighed for at tage det med i sine tanker og overvejelser hos elever, forældre og lærere, når det står på - som noget uafvendeligt - men heldigvis forbigående.

Vi ved, det kommer. Nu ved I andre så også, at det kommer. Sammen har vi alle nu mulighed for at gøre noget ved det, når det så kommer.

Nu klippes navlestrengen!

Når børn som unge flytter hjemmefra siger man, at nu klippes navlestrengen for alvor over.

Når unge flytter hjemmefra - for at ta' på efterskole - så klippes navlestrengen godt nok over - men jo ikke helt sådan for alvor.

Det gør selvfølgelig en forskel, men for eleverne sker der fra og med i dag rent faktisk en selvstændiggørelse og en start på en forældrefrigørelse - og de bliver aldrig de samme igen, når de næste sommer vender hjem.

Fra og med i dag begynder de unge - lige fra I forældre er kørt jeres vej - at få erfaringer på en ny måde - nemlig anderledes egne erfaringer uden for den hjemlige rede - og egne erfaringer medfører straks egne beslutninger om det ene og det andet. Vejen frem mod en voksentilværelse har for hver eneste elev taget sin begyndelse.

Eleverne har forladt deres hjem som en slags pupper - og skal efter det hjemlige puppestadium nu her i det kommende skoleår på Nørre Ørslev Ungdomsskole ud af puppen - og derefter prøve at få vingerne til at folde sig ud - helt ud - og bære - og til at begynde at foretage de første flyveøvelser.

Veltrænede og flyvesikre pragteksemplarer

Måske bliver vingerne lidt krøllede i starten, men så skal vi flyveinstruktø-

rer vide at hjælpe til med at holde hånden under - og også hjælpe med at få vingerne glattet ud igen.

Næste sommer regner vi så med at kunne slippe en flok veltrænede og flyvesikre pragteksemplarer af sjældne og helt særegne og personlige sommerfugle ud i det virkelige liv.

En ting kan vi love: De bliver aldrig de samme, som da de kom her i dag - men mon ikke alle parter vil blive tilfredse med ændringerne. Det plejer at gå sådan. Hvorfor så ikke endnu engang. Vi får se næste sommer. - Og dog, vi tales jo nok ved undervejs, når I vil høre - og vi kan fortælle - om, hvordan det så rent faktisk går med de forskellige flyveøvelser.

Med disse ord skal jeg på skolens vegne ønske os alle et rigtigt godt og udbytterigt skoleår 1995/96 på Nørre Ørslev Ungdomsskole.

Velkommen!

Knud Brusgaard Nielsen

♦ **Tjekkere til Falster på genbesøg.** Der var sommerfugle i maven hos de fleste den morgen i april, da vi ventede på tjekkerne fra Zatec, men pludselig dre-

jede en splinterny tjekkisk dobbelt-dækkerbus ind ad indkørslen, og der var ikke længere tid til at tænke på nervøsiteten. Gensynsglæden var stor de fleste steder, og med det samme svirrede det i luften med engelsk, tysk, dansk, tjekkisk - og en blanding af det hele.

Straks efter morgenmaden var der besøg på forskellige gårde i nærmeste omegn, så tjekkerne kunne få et indtryk af dansk landbrug. Mange af dem kommer fra selve Zatec, som er en by med ca. 20.000 indbyggere, men også for de, der kommer fra mere landlige omgivelser var det nyt og anderledes at erfare noget om moderne dansk landbrug.

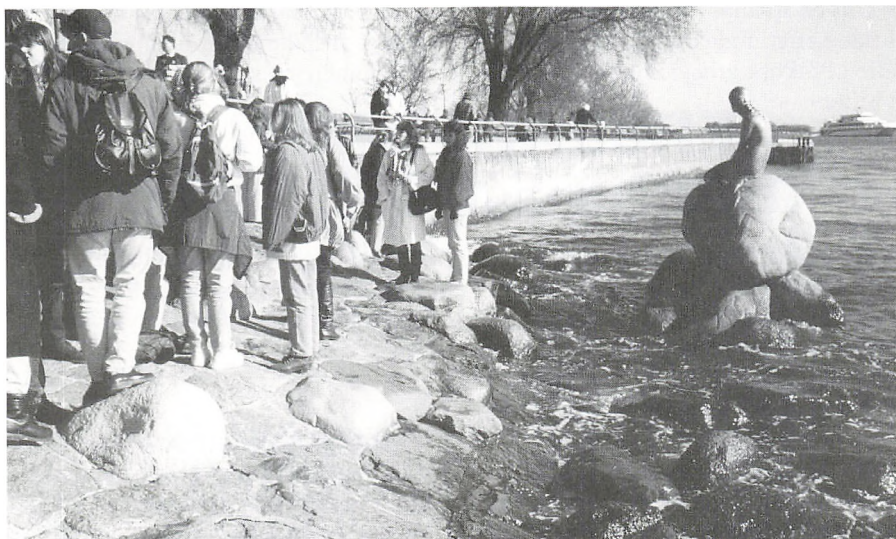
Senere på dagen tog halvdelen af tjekkerne med halvdelen af de danske elever hjem på besøg i privathjemmene,

mens resten blev på skolen og fulgte et helt specielt pro-

gram. En Københavnertur er uundgåelig, når man skal give udlændinge et indtryk af vores land. Bare busturen over Farø-broerne er en seværdighed i sig selv. Desuden besøgte de handelsskolen i Nykøbing, hvilket var specielt interessant for tjekkerne, der selv kommer fra en handelsskole. De var på sightseeing i Nykøbing, havde en aften med leg og sport - samt en fest-aften med diskotek i gymnastiksalen, og endelig var de en tur ved Østersøen og gå en tur langs stranden, hvilket for de fleste var en enestående oplevelse. De bor jo selv mange hundrede

Generalens lysthus er rastesteds ved vandretur langs Østersøen

kilometer fra den nærmeste strand.

Onsdag eftermiddag var 'Store-skiftedag', og programmet gentog sig for de tjekkerne, der nu kom til Nørre Ørslev Ungdomsskole sammen med deres danske venner.

Hvad mener eleverne?

'Sproget var en af de store udfordringer ved besøget', mener både Mette og Hans Henrik, men med lidt tålmodighed og ved hjælp af 20 forskellige ord og fagter gik kommunikationen alligevel, og der blev snakket om alt muligt lige fra mad og fritidsinteresser til kæresten, familie og skole.

Mette oplevede nogen tilbageholdenhed med hensyn til at blande sig med hinanden de to dage på skolen. Derimod gik det meget bedre, da de kom hjem, for så var der jo ingen vej udenom.

Begge oplevede, at tjekkerne var meget benovede over al vores rigdom,

Københavnerturen startede ved Den lille Havfrue

vores store huse og biler, og da de så Lalandia-parken stod de bare med åben mund og måbede, siger Hans Henrik.

■
**De har
 samme interesser
 og håb for fremtiden
 som os**
 ■

På spørgsmålet om, hvad de lærte af besøget siger begge, at det er gået op for dem, hvor vigtigt det er at kunne sprog. Desuden siger Mette: 'Det er spændende at opleve, at selvom de er fra et forholdsvis fattigt land, har de næsten de samme interesser og håb for fremtiden, som vi har'.

Lene Hansen

♦ Om en specialitet fra Falster.

I tiden efter middagsmad fredag har alle i Praktisk arbejde ligget vandrette i luften for lige at få fjernet de sidste

FREDAGSTIMEN - UGENS SIDSTE TIME

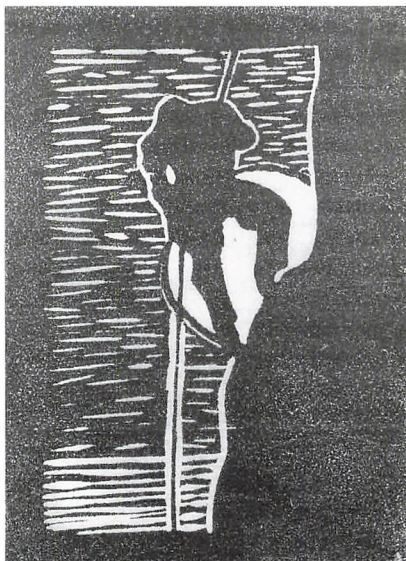
nullermænd inden 'fredagstjekket' - og måske nået at flytte bagagen ned i forhallen for hurtigere at kunne nå bussen - for så til sidst at kaste sig ned på deres vante pladser i 'Den Store'.

Programmet spænder som regel vidt - fra præsentation af liniefagsdage over Onsdagsgruppemøder/Fredagsfællesmøder - og til et bredt udbud af sange med akkompagnement af enkelte elever og lærere.

Onsdagsgruppemøder

'Ca. hveranden fredag har vi Onsdagsgruppemøder. Vi er 9 forskellige grupper, der sidder og snakker om, hvordan vi har det på skolen, og hvis vi skal lave et arrangement, så snakker vi om det.

Tryk af Esben Flies, 1995/96

Det sker også, at Liniemusik har besluttet at spille et par numre for os alle sammen, og så får vi en lille afslutningskoncert.

Der er også andre liniefag,

der har lavet lidt underholdning.

F.eks. havde Medie indspillet et bånd med interviews fra personer på skolen.'

Majbritt Olsen

Fredagsfællesmøderne

Her drejer det sig om elevernes møder. De sætter dagsordenen, styrer mødet, beder lærerværelset diskutere forskellige punkter, og det er også her, eleverne kan beslutte, hvordan beløbet på deres fælleskonto skal bruges.

'Som 2. års elev vidste jeg, hvad jeg gik ind til, da jeg rakte hånden op og meldte mig som medlem i elevudvalget. Jeg vidste på forhånd, at vi elever også kunne få indflydelse på systemet her på NØU, og at det ikke bare var et eller andet overflødigt råd, jeg gik ind til.

Det er nemlig så smart indrettet, at der bliver lavet en dagsorden dagen før Fællesmødet. Hver anden fredag er der Fællesmøde, og her kan vi så diskutere klager, problemer, ønsker etc. Til sidst i fællesmødet kommer der en repræsentant fra køkkenet og fortæller om eventuelle ønsker fra køkkenpersonalet.

Alle elever kan bede om at få punkter på dagsordenen.'

Jacob Riis

I egne tanker...

Undervejs er der på trods af alle de aktiviteter, der sker i løbet af timen også tid til en lille stille stund:

'Når jeg sidder i en Fredagstime, tænker jeg på, at jeg skal hjem og hygge mig med mine venner. Jeg tænker også på, at jeg ikke skal se min kæreste, men mest af alt tænker jeg på, hvor dejligt det er at have fri og kunne gøre, hvad der passer mig.'

Andreas S. Olesen

En herlig fortælleevne

Eleverne i år har en vældig fin fantasi,

*Linoleumstryk af
Lone Poulsen, 1995/96*

og en herlig fortællerevne, hvilket ses med stor tydelighed i det nytilføjede faste indslag: Årskrøniken!

'En eller to elever skriver et afsnit, som skal efterfølge historien fra sidste uge, og efter vi har siddet og grinet, slutter vi så Fredagstimen af med et smil. Og så er det hjem på weekend!'

Majbritt Olsen

*Redigeret af
Pernille Justesen*

♦ **Fra en Temadag i oktober 1995.** Skoleårets første Temadag. De fleste af jer kender opskriften. Man lægger det sædvanlige skoleskema på hylden for en dag og arbejder i stedet for tværfagligt, som det så smukt hedder, med et fælles 'tema' behandlet på forskellige måder.

Her på skolen er det næsten blevet en tradition, at skoleårets første Temadag ligger som optakt til week-enden med Elevmøde og Forældremøde, hvilket så vil sige, at Temadagen skal munde ud i et fremviseligt produkt/show.

Men en Temadag, skal jo have et 'tema' - og hvad skulle vi så finde på i år?

Et lille lærerudvalg lagde hjernerne i blød, og blev så enige om, at vores udgangspunkt skulle være vores afdødede formand Hakon Winthers motto: 'ALDRIG FÆRDIG - ALTID PÅ VEJ', og det er jo så sandt, som det er sagt. Vi bliver aldrig færdige i vores udvikling. Vi vil mange gange i livet

blive stillet overfor nye opgaver - nye valg - og heldigvis for det.

Titlen på vores produkt/show skulle være 'UD I DET BLÅ' - og så blev der ellers fundet sange, diverse tekster og indslag - det hele sat sammen - og pludselig var det så torsdag den 5. oktober.

TEMADAGEN BLIVER TEMASHOW

Temadagen

Nogle år har vi i en del af skolefagene arbejdet lidt på forskud med noget af indholdet til Temadagen - men det gjorde vi ikke i år, så torsdag morgen og torsdag eftermiddag - for den sags skyld - var der hektiske røde pletter og stress-symptoner at spore hos en del af de medvirkende. Men de forsvandt da heldigvis, da vi havde forlænget Temadagen et par timer om fredagen.

Så var vi simpelt hen superklar med vores 'Tema-dags-synge-danse-talespilleshow'.

På scenen stod elevhold 1995/96 og inviterede så alle 'Ud i det blå'.

Tusindfryd

Tusindfryd hed prinsessen
og hun var underskøn
Prinsen for vide om lande,
på læben kun denne bøn:
Tusindfryd, åh Tusindfryd,
skænk mig Tusindfryd

Men landets konge og dronning
var gerrige og strenge
De kræved for prinsessen
en temmelig stor sum penge
Tusindfryd, åh Tusindfryd,
hvad koster Tusindfryd

Og da han omsider fik samlet
og havde solgt lodsedler nok
var hun vissen og gul og tør
og prinsen fik et chok
Tusindfryd, åh Tusindfryd,
farvel min Tusindfryd

Moralen er: Du skal plukke
prinsessen mens du kan
og stikke af med hende
og fare så viden om land
Tusindfryd, åh Tusindfryd
farvel, farvel, farvel

(Dramatiseret i showet)

Dramatisering af Tusindfryd

Der synges for til dansernes entré

Elevernes mening

- 'Det var meget sjovt og en rigtig god dag. Dejligt med lidt afveksling i hverdagen - og en udfordring for os at skulle lave et fremviseligt produkt på så kort tid. Forestillingen gik godt - synes vi.

Sådan siger Juline Bylov, Mie Hansen og Tina Ludvigsen.

Mange gode indslag

Det blev et fint 'Temadags-syngedanse-tale-spille-show' med mange gode indslag - og ingen tvivl om, at dette skoleårs største hit er: 'Gid du var i Skanderborg'.

Dorthe Bonke Hansen

Oplæst i showet:

Hvis du forlader mig

Hvis du forlader mig
så gør det hurtigt, resolut
uden falsk melidenhed
forlad mig med et hug
der kapper alle bånd
forlad mig i en afgrund
hvorfra man kun kan klatre opad

Og dog?

Man risikerer jo at blive demede
og aldrig komme op
måske er det alligevel for hårdt?
Jeg vil bede dig om noget andet

Hvis du forlader mig
så gør det blidt og nænsomt
og ikke pludseligt med voldsomhed
chokerende og larmende
gør det blidt og nænsomt
og helst i små portioner
langsomt - så jeg kan vænne mig til tanken

Og dog?

Det er under alle omstændigheder
ubehageligt
Noget der gør ondt
Så hvorfor trække pinen ud?
Ja, hvorfor sætte sig selv i den situation?
Nu har jeg det:

Forlad mig tidligt
forlad mig i min ungdom
før vi lærer hinanden at kende
ved en fest, hvor vi begge to er

Lad mig møde en anden end dig
hvis du alligevel vil forlade mig
Forlad mig i min barndom
en tidlig solskinsmorgen
hvor alle køer er sat på græs
og jeg endnu er en lille dreng
der leger i en sandkasse
åh kære
jeg tror jeg dør
hvis du forlader mig
tag mig med
kan du ikke bare ta' mig med
hvis du forlader mig?

Kristen Bjørnkjær

Morgensang den 24. oktober 1995
ved Anne Pedersen

Om at rejse ***- lidt strøtanker oven på turen til Tjekkiet***

'At rejse er at leve', - sagde H.C. Andersen engang i forrige århundrede.

De ord er stadig aktuelle, og er i dag mulige at erfare på egen krop for de fleste mennesker, fordi det i vore dage er praktisk og økonomisk muligt for stort set alle at rejse ud i verden og få 'en på opleveren'. På H.C. Andersens tid var det kun et fåtal, der havde mulighed for det.

Nu kan alle komme af sted - og det har vi jo lige været!

Forhåbentlig har vores tur til Tjekkiet sat nogle tanker igang omkring andre levevilkår - og måske har turen givet nogle af jer blod på tanden og lyst til at opleve endnu mere af verden og dens mangfoldighed. Måske har nogle af jer endda allerede planlagt, at I skal afsted med rygsækken på en større tur så snart lejligheden byder sig. En tur jorden rundt måske?

Til dét kan jeg kun sige: Gør det!

Rejser udvikler os personligt, fordi vi bliver stillet over for udfordringer, som er med til at modne os. Det gælder ikke kun praktiske udfordringer, men også udfordring af vores bevidsthed og vores opfattelse af tingene. Når vi rejser, overskrider vi ikke bare landegrænser, men også vore egne grænser.

Ved at rejse udvider vi også vores egen lille verden, og vi får øjnene op for, at der faktisk findes andre samfunds- og leveforhold end dem, vi kender til i Danmark. Ved at opleve disse og være en del af dem, får vi en viden om og en forståelse for andre folkeslag, men også en mulighed for at forstå os selv og vores væremåde bedre.

Kendskabet til hinandens folkeslag og levemåder er en bydende nødvendighed, hvis vores fælles verden fortsat skal bestå. Og det skal den!

Derfor er mit råd til jer: GIV JER SELV CHANCEN - rejs ud og bliv rig på viden, erfaringer og oplevelser - til gavn for jer selv og verden!!

♦ **Om ungdomsudveksling.**

Ovenpå en hektisk week-end med både Elevmøde og Forældredag på programmet, drog vi søndag aften den 8. oktober atter på tur til Tjekkiet.

En mindre påkørsel af Ørslev Turistfarts splinternye dobbeltdækkerbus ved tolden i Rostock blev turens første 'højdepunkt'. Til trods for et par slemme buler kunne vi dog uforskrækket fortsætte turen gennem natten - og ankom planmæssigt til 'Obchodní Akademie' i Zatec mandag først på formiddagen.

Besøget i Zatec var igen i år baseret på mulighederne for at opleve den tjekkiske dagligdag og levemåde på tættest hold - nemlig gennem den private indkvartering hos akademiets elever og lærere.

Ny og uprøvet situation

2.-års eleverne vidste, hvad de gik ind til, men for langt de fleste af eleverne var situationen ganske ny og uprøvet. Alene tanken om den private indkvartering havde givet og gav anledning til et utal af spørgsmål - og lige så mange sommerfugle i maverne - ikke mindst nu, hvor det pludselig var blevet en realitet.

Alle fik i løbet af formiddagen tildelt hver en tjekkisk vært og var allerede ved middagstid på vej til private hjem.

'I begyndelsen var jeg utroligt ner-

vøs, og havde egentlig ikke lyst til at bo privat hos en tjekkisk familie, som jeg overhovedet ikke kendte. Men det

gik hurtigt over. Jeg fik et utroligt godt venskab til min

REJSERAPPORT FRA TJEKKIET OKTOBER 1995

tjekkiske familie, allerede første gang jeg snakkede med dem. De var fantastisk søde og gæstfrie. F.eks. spurgte de hele tiden om jeg var sulten, tørstig, eller om jeg ville i bad. Og når vi var ude at spise eller på discotek, var det min tjekkiske vært, som betalte det hele. Man fik ikke på et eneste tidspunkt lov til at betale noget selv. Og det var hele tiden mig de tog hensyn til.

Jeg synes, at det var utroligt spændende og udfordrende at bo hos en fremmed familie, og jeg blev meget overrasket over deres gæstfrihed'.

Zatec-besøget bød - udover oplevelser i private hjem - også på en endagsudflugt til hhv. den gamle borg 'Kri-voklát' og byen Rakovnik med en meget smuk bymidte, som vi var så heldige at nyde i strålende sol.

Reception på rådhuset

Dagen sluttedes af 'hjemme' i Zatec med reception og rundvisning på byens nyrenoverede rådhus. Byens nyvalgte borgmester er 'Obchodní Academies' tidligere rektor, og som gammel ven af skolen ville han gerne hilse på os igen og - ikke mindst - vise os sin nye arbejdsplads. Et fornemt indslag på turen!

Onsdag eftermiddag samledes alle på akademiet, og vi afsluttede her vores besøg i Zatec med et par smagsprøver på de sange, vi stadig havde i frisk erindring fra forestillingen i forbindelse med Elevmødet og Forældre-laget i week-enden op til afrejsen.

Sangene var ment som en stor og velment tak for denne gang - og blev afleveret med bravour!

Til forskel fra sidste år kunne vi i år med sikkerhed sige PÅ GENSYN, da vi tog afsked med vores værter - og tog plads i den bulede dobbeltdækker for at vende næserne mod Prag.

Genvisit i april

Det tjekkiske genvisit i Danmark er allerede på nuværende tidspunkt fastlagt til april måned 1996. Mange ser frem til at kunne gøre gengæld m.h.t. den overvældende gæstfrihed, der blev lagt for dagen i de tekkiske hjem.

Lige så mange ser uden tvivl også frem til, at det til april er DERES tur til at være på 'hjemmebane'!

'Vi ankom til Prag onsdag eftermiddag og blev her indkvarteret på et ældre hotel. Efter at have fundet vores værelser tog vi på 'Metroløb'. Vi var delt op i grupper på 4 personer og skulle så i fællesskab finde rundt i Prags 'undergrund'.

At finde rundt på metrostationerne er imidlertid ikke altid lige let. Det var der en gruppe, der fandt ud af, da de præsterede at komme 3 kvarter for sent til vores mødested.'

Oven på disse første strabadser i Prag nød vi onsdag aften et velfortjent måltid mad i Onsdagsgrupperne og mødtes derefter alle til fælles- og tætpakket(!) - aftenhygge på hotellet - med såvel guitar-spil og fællessang som beskeder og historier fra dagens 'løb'.

Torsdag og fredag var primært helliget Prags mange seværdigheder: Karlsbroen, Kongeborgen med Skt. Veits katedralen, det pragske Eiffel-

Udsigt til borgen Krivoklát

Rådhuspladsen, Prag

tårn, den jødiske getto og Rådhuspladsen med verdensuret blev igen i år beset og beundret - og er stadig Prags uovertrufne turistattraktioner.

Turister skortede det da heller ikke på! De krogede gader og stræder var visse steder fyldt til bristepunktet - ikke mindst i selve bymidten, hvor man mange steder var og er i færd med en gennemgribende reovering af de meget smukke pladser og bygningssværker, Prag er så rig på.

Tur væk fra Prag

Som et nyt tiltag brugte vi i år en formiddag på en tur ud af Prag. Vores bestemmelsessted var 'Kroneprusy drybstenshuler' 45 km uden for byen.

Drybstenshulerne var et meget fascinerende syn, og den guidede tur rundt i de underjordiske gange og huler bød også på mange pudsige historier og spændende fortællinger om tidens fund og gerninger i hulerne.

De sidste timer i Prag fredag eftermiddag var frie til indkøb, hygge og sight-seeing på egen hånd. Inden vi

skiltes gav vi imidlertid hinanden den fælles oplevelse at indtage Rådhuspladsen med den gamle, danske travler: 'Gid du var i skanderborg' - som også var et af de numre, vi optrådte med ved afskedsreceptionen i Zatec.

Mange forbigående stoppede op, men hatten til småmønterne forblev tom! Måske skulle vi have valgt en tjekkisk udgave?

'Vi forlod Prag kl. 20 fredag aften og hyggede os med en film, til vi kom til den tysk/tjekkiske grænse. Så sov alle! Vi skulle med færgen fra Rostock kl. 6.00 og var hjemme på NØU kl. 8.36 lørdag morgen - uden yderligere buler i bussen!'

Herfra tog vi - mætte af oplevelser og køkkenets nybagte boller - hjem for at fortælle - og for at holde en velfortjent efterårsferie!

Det citerede er af:
*Pernille, Stine, Susanne, Anders K.L.,
Majken W.J. og Louise, 1995/96*

Redigeret af Anne Pedersen

Skolens personale

Forstander:	Knud Brusgaard Nielsen	1987
Lærere:	Knud Pedersen	1965
	Lene Hansen	1988
	Pernille Justesen	1988
	Hans Christiansen	1988
	Dorthe Bonke Hansen	1988
	Jan Borre	1990
	Hanne Knudsen	1990
	Anne Pedersen	1994
Timelærer:	Carsten Møller	1979
Husholdningsleder:	Lise Brusgaard Nielsen	1987
Køkkenlederassistent:	Benja Hovgård	1990
Køkkenlederassistent:	Vivi Frederiksen	1995
Køkken, rengøring:	Jane Nielsen	1992
Grønne områder:	Leif Jochimsen	1992
Faste anlæg m.v.:	Eli Hemmingsen	1982
Kontor:	Karin Thorsen	1992

Skolens bestyrelse

Formand:

Gdr. Verner Brædder, Vestermark 17, 4891 Toreby, 53869097

Næstformand:

Provst Jens Lose, Hesnæsvej 56, 4871 Horbelev, 53844006

Regnskabskonsulent Nis Bruun, Irisvej 24, 4920 Søllested, 53941588

Gdr. Ove Jensen, Gangersvej 12, Lommelev, 4840 Nr. Alslev, 53832087

Pantefoged Lis Larsen, Blickersvej 8, 4863 Eskilstrup, 53836253

Husmor Kirsten Spohr, Søndre Landevej 7, 4780 Stege, 55813188

Annelise Ringsing, Høvænget 1, 4894 Ø. Ulslev, 53865125

Direktør Peter Christiansen, Lundevej 27, 4800 Nykøbing F., 54857215

Anne Marie Tambour, Guldstubvej 6, Vignæs, 4892 Guldborg, 53892173

Entreprenør Kurt Petersen, Nyvang 5, 4872 Idestrup, 53848152

Anne Bagge Møller, Bygaden 15, Nagelsti, 4800 Nykøbing F., 54851528

♦ Elev fra sommerholdet 1945.

Hvert år når vi kommer til den 5. maj, ser jeg altid Nørre Ørslev Ungdomsskole for mig, specielt trappen der førte op til forstander-

parret hr. og fru Geertsens privatbolig, hvor alle vi piger fik overbragt fredsbudskabet gennem radioen.

Få dage forinden var vort skoleophold begyndt, så det var med blandede følelser, man modtog budskabet bestående af, dels glæden for freden, dels utrygheden ved at være begyndt på en ny skole - og dermed en ny fase af ens liv.

Utryk ved situationen

Desuden kunne man mærke, at også forstanderen var utryk ved situationen, da han jo havde ansvaret for alle os piger og ingen vidste, hvad der nu ville ske.

Vi blev samlet i skolestuen om aftenen for at fejre befrielsesbudskabet, der blev sat lys på bordene, og vi sang danske sange.

Næste dag var skolen præget af aktivitet og virvar, fordi skolen skulle bruges som Røde Kors nødlasaret. De fleste af eleverne blev sendt hjem, hvis det var muligt, da det ikke var til at gennemføre undervisningen.

Jeg var en af dem, som måtte blive tilbage på skolen, fordi Bogø var afskåret fra Falster i den tid p.g.a. sabotage af færgerne. De af eleverne, der blev tilbage, fik besked på, at vi ikke

måtte forlade skolens område på egen hånd, fordi de tyske soldater, der var på tilbagetrækning mod Gedser skød

om sig på må og få.

En dag cyklede vi en tur til Nykøbing F., dér så

FOR DET VAR FORÅR OG DANMARK FRIT

vi de mænd og kvinder, der havde haft omgang med tyskerne, blive læsset på en lastvogn og kørt væk. Det var en voldsom oplevelse for mig.

Forstanderparret og skolens lærere skabte hurtigt en tryk ramme om os, der var tilbage, og glæden voksede på skolen, da parrets ældste søn vendte hjem, efter at have været under jorden. Flagene blev hejst den dag for at byde ham velkommen hjem.

En uges tid efter trak Røde Kors sig væk fra skolen, og de andre elever vendte tilbage igen. Den endelige fred havde lagt sig over Danmark - og skoleopholdet kunne begynde som normalt. På trods af rationering og mangel på alt lykkedes det at få skolen til at fungere perfekt.

Vi blev undervist i almindelige fag såsom regning og dansk samt husgering, håndarbejde, naturlære og sundhedslære.

Vi var alle med fra skolen, da mindestenen, som står i udkanten af Nørre Ørslev By, blev afsløret til minde om den 5. maj 1945.

En længere udflugt

Skolen var den sommer rammen om alt, hvad der foregik i egnen, så vi deltog i mange møder. Derudover

*Skolens flagstang
5. maj 1945*

Sommerpigerne fra 1945

blev der arrangeret cykelture rundt på egnen, herunder en cykeltur til Møns Klint, hvor vi boede på vandrehjem undervejs. Det var den første længere udflugt skolen tog på efter krigens slutning. Turen var lang på de tunge krigscykler, og der var mange afbrydelser på grund af punkteringer, men alt i alt var det en skøn naturoplevelse.

Lærte om pligt og ansvar

På skolens plæne udførte vi mange idrætslege og konkurrencer - og nogle af eleverne opførte et friluftsspil.

Sporten havde stor betydning den sommer, fordi man igen kunne tillade sig at bevæge sig frit.

Om aftenen var der ofte foredrag om, hvordan vi bedst kunne præge Danmarks fremtid, og vi lærte at pligt og ansvar skulle være en del af vores hverdag. Dette kom også til at præge os og vores fremtid på en positiv måde, derfor ser jeg den dag i dag befrielsen og Nørre Ørslev Ungdomsskole som en helhed.

Ligeledes var det en stor begivenhed for skolen og Falster, da Johanne Andersen - Danmarks første kvindelige præst - holdt sin første prædiken i Nørre Ørslev Kirke, hvor vi alle fra skolen deltog.

Jeg ser tilbage på den tid som en lærerig og udviklende periode af mit liv, som for mig på trods af efterkrigstidens kaos og usikkerhed, var en så stor oplevelse, at jeg godt kunne unde skolens elever idag denne oplevelse.

*Anny Riise,
Elevholdet sommeren 1945*

♦ **Fra den udvidede afgangsprøve.**
Uddrag af elevbesvarelse i skriftlig fremstilling fra sommerens prøver:

'Den 4.
maj 1945
kom meldingen klokken 20.32 over BBC, at de tyske tropper

i Holland, Belgien og Danmark havde overgivet sig. Der var glæde overalt. Frihedskæmperne blev ud kaldt, da man ikke vidste, om de tyske soldater ville gå amok. Men det hele forløb stille og roligt. Tyskerne begyndte at drage hjemad, mens danskerne festede. Glade mennesker rev mørklægningsgardinerne ned og brændte dem i gaderne. De satte lys i vinduerne. Det lys, som de havde længtes efter i 5 lange år. Der var lys overalt, næsten som at se en nyudsprungne rapsmark.

Med glæde og sorg

I år er det så 50 år siden, alt dette skete. Ældre mennesker mindes det med glæde og sorg, mens mange unge rynker på brynene af så megen nostalgi. Medierne skruer det op til det helt store - fra morgen til aften viser de ud-

sendelser om de 5 onde år. Aviserne laver tillæg og ekstra-udgaver om besættelsesårene i Danmark, og en helt

speciel avis, som kaldes 'Befrielsen', kommer også på gaden. Samtidig diskuteres det

OM FRIHEDSSANGEN 1945

ivrigt, om det kan være rimeligt at bruge så mange millioner på en laserlysstråle fra Skagen til den tyske grænse.

Mange ældre ærgrer sig over, at mindedagen skal gøres til genstand for så megen diskussion. De ville hellere have kunnet mindes denne dag på en helt anden måde. En mindegudstjeneste og et fakkeltog ville have været nok for dem. De har minder nok, uden at det er nødvendigt at genopfriske dem på en så voldsom måde.

Jeg har hørt utroligt meget om krigen fra min farmor. Hun var 42 år, da den sluttede, så hun kan huske det hele. Min farfar var en meget aktiv frihedskæmper. Flere gange satte han livet på spil kun for én ting: DANMARKS FRIHED. Han havde en masse ubehagelige oplevelser under 2.

En vinter, lang og mørk og hård

*En vinter lang og mørk og hård
på fem forbandede år
har knuget landet i sin favn
med kulde og sult og savn,
og der gik stid på skoven,
skår på skår,
og der gik råddenskab i svage træer.
Gå til modstand,
alle danske, alle mand som en,
og gør Danmark frit.*

*Med tvang og terror gik de år,
men nu går vinter mod vår.
Det samler sammen til at tæ,
hvor vinter og vold skal dø.
På trods af mord og brand
og fængsel er
en folkevilje vokset og brudt frem.
Gå til modstand,
alle danske, alle mand som en,
og gør Danmark frit.*

*En storm, en skyllende april,
en sidste niende april,
en storm, der renser landet ud
med opgørets skarpe lud.
Fej alle vissegrønne væk
og lad os se
det friske grønne land igen,
Gå til modstand,
alle danske, alle mand som en,
og gør Danmark frit.*

1945 4. MAJ 1995
FRIHEDENS LYS OVER DANMARK

verdenskrig, som han aldrig har haft lyst til at fortælle.

Nu er han død, og vi sidder tilbage med tanker om, hvad han mon har været med til. Noget ved vi, men meget vil aldrig blive opklaret.

Det ligger i skuffen

Efter krigen var det sådan, at de mest aktive frihedskæmpere måtte beholde deres frihedskæmperarmbind. Farfar måtte beholde sit, men vidste jo godt, at han ikke levede evigt. En skulle jo have det. Det kunne være farmor, et af hans børn - eller et af børnebørnene. Jeg regnede med, at et af børnene skulle have det. Men nej! Jeg regnede forkert! Nu ligger det hjemme i min skuffe. Jeg fik det en søndag eftermiddag, da vi sad og drak sodavand og spiste kager. Pludselig forsvandt han, og lidt efter kom han med det og gav mig det. Jeg vidste slet ikke, hvad jeg skulle sige, men fik dog langt om længe fremstammet et 'Tak'. Han mente

ikke, at det var noget at takke for. En skulle jo have det.

Nu er det eksamenstid. Jeg sidder i skolens gymnastiksal, og solen står imod de store ruder. En halv kilometer herfra står en sten til minde om de faldne. Jeg ser den tit. Det hele er fjernt for mig, men nok alligevel tættere på end for de fleste andre unge. Om 4 uger er det sommerferie. Vi tager alle sammen til stranden, holder ferie og er glade. Men vi glemmer at sætte pris på vores frihed - altså at vi selv er med til at bestemme, hvordan vi skal have det her i Danmark. Vi regner det som en selvfølge. En selvfølge at vi kan gøre, hvad vi vil. Men sådan har det altså ikke altid været.

Omkring 50 årsdagen for befrielsen er vi blevet mindet om, hvordan det har været, og det må vi alle kæmpe for ikke sker igen.'

*Susanne Thesbjerg,
Elevholdet 1994/95*

♦ Indtryk fra skolens dagligdag.

Et efterskoleophold leves i hverdagen, og dagligdagen giver de store og små oplevelser, som på et senere tidspunkt bliver til minder. Her er samlet et udvalg af store og små indtryk fra dagligdagen på en efterskole:

At bo mange sammen

Livet på en efterskole er meget anderledes, end det liv, man fører derhjemme. Derhjemme har man været vant til at have sit eget værelse, og hvis man trængte til at være alene, kunne man bare gå derind og lukke døren. Det kan man ikke her. På en efterskole er man aldrig alene.

Carina Kamper

'Kikseparties'

Ja, så er der jo de aftener, hvor vi får ædeflip. Det er bare smadderhyggeligt, når vi holder 'kikseparty'. Vi kommer alle hver især med noget spiseligt, og så æder vi. Man kunne jo vælge at sige det pænt, altså at vi spiser. Men det vi gør, defineres nu nok bedst som: At æde!

Anne Holz Hansen

Morgener

Om morgenen er der stor trængsel på badeværelset. 4 brusere til 30 piger er ikke ret mange, så hvis man ikke er morgensur, kan man hurtigt blive det.

Annette Rasmussen

Gamle venner

Jeg troede aldrig, jeg ville få så gode

venner på efterskolen, som jeg havde derhjemme. Den sidste gang, vi alle var sammen, sad vi og blev rigtigt

sentimentale. Tænk, hvis vi forandrede os og gled fra hinanden. Men det

er jo det, der sker, når man kommer på efterskole. Man forandres, finder ud af, hvem man er, og hvad man vil. De gamle venner snakker jeg da stadig med, men på en anden måde. De har jo også forandret sig.

Bettina Andersen

Fællesskabet

Det, jeg bedst kan li' ved at gå på efterskole, er nok kammeratskabet, man lærer en masse nye venner at kende, og det er fedt.

Andreas Stentebjerg

Tjanser

Det er noget, jeg helst ville undgå. Man skal jo f.eks. vaske toiletter af, feje, dække borde eller vaske gulve. Det er ikke lige mig, men jeg synes, det er et godt fag for piger!

Henrik Strate

Sovero

Klokken er næsten 12 om aftenen, og du vil gerne sove. Alligevel venter du tålmodigt på de sidste 3-4 piger, der holder hele gangen vågen. Gad vide, hvor al den tålmodighed dog kommer fra?

Lena Hansen

Kærester

At have en kæreste på en efterskole

*Linoleumstryk af
Mie Oddermose,
elevholdet 1995/96*

kan godt være et problem - ikke når man er på skolen, men når man skal undvære hinanden i en hel ferie.

Tine Folman Christensen

At flytte hjemmefra

Det er dejligt at flytte hjemmefra, for så har man ikke sine forældre at skændes med - men så er der jo lærerne, som mener, at det er dem, der skal bestemme, om man må stå på afsatsen eller have cowboy-bukser på til idræt.

Michael Olsen

Toiletbesøg

Toilettet bliver ofte brugt til andet end

lige det, som det er beregnet til. Jeg havde aldrig forestillet mig, at vi skulle sidde derude og snakke om alt.

Karina Pedersen

Rengøring

Min mor synes, det er en god ide, at vi lærer at gøre rent. Jeg synes selv mindre godt om det.

Oliver Pätz

Selvstændighed?

Jeg troede ikke på, at jeg kunne blive mere selvstændig, men på sådan en skole mister man de fleste hæmninger. Efter min mors mening har jeg klart mistet for mange.

Majken Bindzus

Redigeret af Hanne Knudsen

♦ For 25, 50 og 75 år siden.

I året 1920 stod skolen i Nørre Ørslev som en dansk folkehøjskole - stærkt præget af de

DER VAR ENGANG

grundtvigske skoletanker. Ved at læse 'Årets gang' fra 1920 er det tydeligt, at M.P. Schmidt - der var forstander på sidste år - underbygger - og i det følgende klip, som skolens særkende, lægger stor vægt på, hvor mange møder, der er blevet holdt i løbet af året.

1920: Mange store møder

- 'En væsentlig side af skolens virksomhed har lige som tidligere år været offentlige møder, hvoraf der ialt er blevet holdt 12. Af disse var de 4 årligt tilbagevendende møder.

Landbrugsmøde den 17. februar med foredrag af Professor O.H. Larsen, Landbohøjskolen, Inspektør Engel, Holtegaard - og godsejer Moesgaard Kjeldsen, Lidsø. Der var 200 deltagere.

Sommermøde den 20. juni med foredrag af højskolelærer, cand theol. Anders Vedel, København, dr. phil H.L. Møller, København - og

højskoleforstander Erik Appel, Rødding. Der var 600 deltagere. Mødet måtte efter det første foredrag forlægges til haven, hvor talerstolen blev rejst ved indgangsdøren, således at tilhørerne lejrede sig på plænen.

25. juli var der elevmøde med besøg af over 100 gamle elever. Om eftermiddagen var der foredrag af Agnus Sørensen og undertegnede. Sommerskolens elever opførte derefter 1. akt af Hostrups 'Spurv i tranedans' som friluftskomedie på den runde plæne.

Efterårsmødet den 19. og 20. september var 1. dag besøgt af 400 deltagere, 2. dag af 200 deltagere. Der blev holdt foredrag af censor P.A. Rosen-

Undervisningsplan for
Sommerskolen 1945

Kl.	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Freitag	Lørdag
8-9	Historie	Historie	Historie	Fysik	Litteratur	Litteratur
9-10	Husholdnings			Teori		
10-12	¹ Husholdn	¹ Husholdn	² Husholdn	² Husholdn	³ Husholdn	³ Husholdning
10-12	^{2,3} Haandgern.	^{2,3} Tegning	^{1,3} Haandgern.	^{1,3} Sløjf	^{1,2} Haandgern.	^{1,2} Tegning
13 ⁰⁰ -14 ³⁰	Spragtlære	Geografi	Stil	Verdenshist.	Sundhedsl.	Samfundslære
14 ⁴⁵ -15 ³⁵	^a Hjolesyn.	^a Hjolesyn.	^a Dansk	^a Dansk	} Geografi	
14 ⁴⁵ -15 ³⁵	^b Dansk	^b Dansk	^b Hjolesyn.	^b Hjolesyn.		
15 ⁴⁵ -16 ³⁵	^a Hjolesyn.	^a Hjolesyn.	^a Regning	^a Regning	} Regning	
15 ⁴⁵ -16 ³⁵	^b Regning	^b Regning	^b Hjolesyn.	^b Hjolesyn.		
16 ⁴⁵ -17 ³⁵	Gymnastik	Gymnastik	Gymnastik	Oplæsning	Ernæringsl.	
19 ³⁰ -20 ³⁰	Sang	Regnskab	Oplæsning	Botanik		Oplæsning

1-2-3 betyder hver for sig 1/3 af Uloveme,
a-b betyder Halvdelen.

berg, København, højskoleforstander Andreas Hansen, Bornholm, Sognepræst Joh. Holck, Nakskov - samt undertegnede. Desuden glædede Rosenberg hver aften forsamlingen med oplæsning. 1. aften med en af Aristofanes' komedier og 2. aften med Shakespeares 'Hamlet'.

Ungdomsmøde

Til disse årligt tilbagevendende møder er så i år kommet et helt nyt, nemlig det ungdomskursus, der holdtes på skolen lørdag den 13. marts om midt dagen til søndag den 14. om aftenen.

Det var trangen at hjælpe ungdomsforeningerne til at gøre et virkeligt arbejde, der gav tanken sin livskraft og førte den frem til virkeliggørelse.

Mødet fik en overvældende stor tilslutning. Der var 150 indmeldte deltagere fra næsten alle egne af Falster og Lolland. Men søndag eftermiddag steg deltageres antal til ca. 300, idet mange af egnens folk gav møde ved afslutningen. Højskolelærer Th. Laurson, Ubberup og Agnus Sørensen samt undertegnede holdt, som indledning til forhandling, taler, der tog sigte på forskellige sider af ungdomslivet og ungdomsarbejdet. Disse indledningsforedrag fulgtes af meget livlige forhandlinger, der viste at mange unge - flere end man nok havde tænkt - i deres stille sind havde arbejdet med de spørgsmål, der blev ført frem. Mellem forhandlingerne og om aftenen indøvede frk. Anne Marie Lind sanglege.

Søndag formiddag holdtes der gudstjeneste i Nørre Ørslev kirke med prædiken af pastor Grell. Det var en såre festlig gudstjeneste. Kirken var fyldt

til sidste plads, og der var kraft og varme i salmesangene. Aldrig havde vejen til Nørre Ørslev kirke været så sort af mennesker som denne søndag. Ønsket om at få et lignende kursus eller møde afholdt i år igen er stærkt fremme og vil - om alt går vel - blive opfyldt.'

Herefter følger lidt om skolens daglige virke, og hvor eleverne kommer fra - dengang som nu - utroligt mange fra Falster.

Fra undervisningen

- 'Undervisningen er blevet ledet af højskolelærer Agnus Sørensen, sognepræst Benj. Balslev og undertegnede. Ved vinterskolen har Chr. Høj tillige virket som tegne- og gymnastiklærer - og ved sommerskolen har Dorte Sørensen og Margrethe Andersen haft timer henholdsvis i håndarbejde og gymnastik.

På vinterskolen har der været 33 og på sommerskolen 10 elever. Af årets elever var 1 fra Flensborg, 2 fra de sønderjyske landsdele, 2 fra Jylland, 4 fra Sjælland, 7 fra Lolland og 27 fra Falster. Disse tal viser, at skolen, ligesom foregående år, især har haft tilgang fra den landsdel, hvori den ligger, men at dog også en del unge fra andre landsdele har fundet vej til skolen, trods den afsides beliggenhed, skolen har i forhold til det øvrige land.'

1945: Store forandringer

Vi springer 25 år frem til 1945 - og der er sket store forandringer på Nr. Ørslev Ungdomsskole. Der skete det, at elevtilgangen svigtede op gennem

*Drengeholdet 1944/45
på udkig fra tårnet*

1920-30 erne, så i 1937 omdannedes skolen til en efterskole - og fik navnet Nørre Ørslev Ungdomsskole. Man henvendte sig nu til en yngre aldersgruppe. I 1945 var der 30 drenge om vinteren i 5 mdr. - og 27 piger i 3 mdr. om sommeren - og nu hedder forstanderen A.Th. Geertsen.

Det præger selvsagt 1945 meget, at det er det år den 5. maj befrielsen fra den tyske værnemagt kom til Danmark. Det har givet været nogle svære år at drive skole, hvor der var mangel på alting. Da så foråret kommer, ser alting meget lysere ud, hvad der også fremgår meget af Geertsens beretning.

Stadig holder man stor mødeaktivitet. De store møder er landbrugsmøder i februar, sommermøde, efterårsmøde - samt mange mindre mere lokalt prægede. De store møder var besøgt af folk, der også kom langvejs fra. Denne mødeaktivitet var meget skolens ansigt udadtil.

Her følger nogle klip fra A.Th. Geertsens 'Det svundne år'.

Bidrag til genrejsning

- 'Alle venner af vor skole deler den glæde med os, at vi under den strenge tid fik lov at ligge uberørt af tyskernes mange indgreb i vort land. Måtte det nu lykkes os at yde vort lille bidrag til den menneskelige og folkelige genrejsning, som forestår både herhjemme og ude i den store verden.

Vinterskolens åbningsmøde havde vi tilrettelagt som et mindemøde i anledning af den danske folkehøjskoles 100 års beståen. Pastor Schmidt talte om højskoletanken og højskolens begyndergerning i Rødding. Jeg talte om højskolens mål og midler. Det var en god indledning til vinterens arbejde, der fra næste dag gik sin gang. Vi havde som medhjælper foruden lærer Hansen fået en ung mand, lærer Bech, uddannet på Tønder Seminarium - og lærere og elever kom hurtigt i god kontakt med hinanden.

Om hverdagen sled vi i det i skolestue, gymnastik- og sløjdsal, og på søndage tog vi på ture i det fri, når vejret indbød dertil. Senere hen på vinteren blev der gode skøjtebaner forskellige steder, og de udnyttedes i fuldt mål. Her var lærer Bech en god anfører.

Klar til Sommerskolen

I april måned havde vi travlt med at bringe skolen i stand til at modtage sommer elever. I denne måned blev flere forsamlingshuse her på Falster belagt med flygtninge, og vi frygtede hver dag, at skolen nu skulle beslaglægges. Men tiden gik, uden at det skete, og mens krigens voldsomme slutkamp gik hen over Europa, holdt vi åbningsmøde den 3. maj. Vi havde 27 indmeldelser, hvoraf én imidlertid var blevet syg, men de 26 raske kom alle, og vi havde et godt møde med besøg af mange forældre.

Allerede aftenen efter var det så, at vi havde den uforglemmelige oplevelse at høre om landets befrielse for første gang, dette budskab blev givet verden gennem BBC. Vi hentede eleverne, så de kunne høre de vidunderlige ord og musikken, der fulgte. Så gik vi alle ned til kaffebordet; men før vi fik den brune drik i kopperne, blev disse benyttet som vinglas. Vi havde nogle få flasker hjemmebrygget vin med fra Sjælland i 1937, nu var den rette lejlighed inde til at tømme disse, og det blev gjort under hurraråb og sang. Jeg sagde lidt og mindede om, at vi midt i glæden ikke måtte glemme sorgen over de mange, der blev vort folks tunge offer for krigens barbari.

Og så gik sommerskolen sin gang med et dejligt hold af friske og muntre piger, som det var en glæde at arbejde med. Til sommerskolen havde vi fået en ny medhjælper i husholdningslærerinde frk. Favrholdt, Slagelse. Hun underviste også i kjolesyning og gymnastik og sled vældigt i det.

Møder godt besøgt

Vore møder har været godt besøgt. Ved en del af disse har følgende fremmede talere ført ordet:

Åbnings- og Jubilæumsmøde: Pastor Schmidt, Nr. Ørslev.

Landbrugsmødet: Gdr. Hjalmar Jensen, Horreby og forstander Kristensen, Lundby Landbrugsskole.

Møde arrangeret af Gymnastikforeningen: Redaktør Petersen, Nr. Alslev.

Ungdomsstævnet: Lektor P. Arentoft, Nykøbing F. og forstander Juhre, Brøderup Højskole.

Sommermødet: Fhv. undervisningsminister A.M. Hansen og pastor Munk, Næstved.

Elevmødet: Pastor Søndergård, Vesterborg.

Efterårsmødet: Professor K.E. Skydsgaard, København, forstander E.B. Nissen, Antvorskov Højskole - og højskolelærer Erik Halvorsen, København.

1970: Gode rammer

Så springer vi igen 25 år frem - og vi er nået til 1970. I denne periode er der også sket mange ting. Skolen får et nyt forstanderpar i 1957 - Kirsten og Knud Holm Pedersen. De går meget hurtigt igang med noget byggeri, ja i

*Forlængelsen af fløjen
mod nord, 1970*

løbet af få år er store dele af skolen ny eller ombygget. Det betyder så, at man nu kan huse 50 elever i nogle gode rammer.

I 1966/67 sker der en revolution: Nu blander man piger og drenge - og har dem så i 40 uger. Samtidig indføres folkeskolens afgangsprøver. Dette sker ikke uden sværdslag blandt efterskolefolk. Det skulle vise sig, at det blev vejen frem for efterskolen, som i de følgende år i den grad fik vind i sejlene.

I de 25 år siden 1945 sker der uhyre store forandringer i hele samfundet. Vi er stærkt på vej ind i den teknologiske tidsalder. Fjernsynet er kommet og stjæler meget af vores tid. Det betyder også, at det med de store folkemøder er en saga blot.

Det sidste landbrugsmøde bliver

holdt i 1972. Alt dette sker også i takt med at bilismen er kommet og vi derefter farer land og rige rundt og svigter det lokale.

Skolen og undervisningen ændrer sig i takt med udviklingen, og gjorde den ikke det, blev det nok svært at drive skole, så det er da kun naturligt.

Hvordan skolen er i dag, ja det kan læses om andet steds i årsskriftet.

Her slutter jeg med et par udklip fra 'Årets gang' 1970 - skrevet af Knud Holm Pedersen:

Forandringer

- '1970 vil komme til at stå som det år, hvor skolen foretog et af sine store byggerier. Ved overgangen til fælleskole blev planlagt forskellige forandringer. Den største og sidste forandring i denne plan var forlængelsen af fløjen mod nord. Dette er nu sket, og skolen er blevet ca. 300 m² større. I udvidelsen er to klasseværelser, en lærerlejlighed og en lille opholdshal i

stueetagen og syv elevværelser på første sal. Der er nu plads til 56 elever, 32 piger og 24 drenge. Omkostningerne ved byggeriet kommer nok op på 550.000 kr., når alt bliver gjort op.

Byggetanker tænkt

Selvfølger har dette byggeri taget megen tid og mange tanker, så længe det stod på, men det har samtidig været interessant. Håndværkerne, der var impliceret, var bortset fra en enkelt, de samme, som var med ved skolens tidligere byggerier. Det var tømrermester Poul Nielsen, Nr. Ørslev, murermester Jørgen Hansen, Karleby, smedemester Eli Hemmingsen, Systofte, elektriker P.E. Nielsen Horreby, og blikkenslagermester Christoffersen, Nykøbing F.

Nye i samarbejdet var derimod arkitekt Ib Frandsen, Bandholm og ingeniør Knud Nielsen, Nykøbing F. Vi lærte dog hurtigt, at sætte pris på disse nye bekendtskaber. Der var et godt samarbejde mellem de forskellige led, og der herskede en fornøjelig og hyggelig tone på såvel byggeplads, som på de mange byggemøder, der fandt sted. Her var foruden de ovennævnte også byggeudvalget til stede. Det bestod af tre medlemmer af skolens bestyrelse, Gurun Egebæk Sørensen, Hakon Winther og Arne Vest Hansen.

I de måneder, der er gået, siden det nye er taget i brug, har det opfyldt de forventninger, vi stillede til det. Vi synes, at vi har en fin skole, der kan være ramme om et godt skolearbejde.

Det daglige virke

Hvordan er så året gået i øvrigt?

Det må siges at være gået godt. Selvom det er med betænkelighed, jeg svarer sådan. Der er altid noget, der kunne have været bedre. Problemløst har året naturligvis ikke været.

Vi måtte f.eks. bede en elev forlade skolen på grund af brud på en af skolens ordensregler. Det er vi meget kedde af, men er klar over, at det er, hvad vi kan komme ud for. Heldigvis er det sjældent.

Problemer med hash og narkotika har vi endnu ikke haft på skolen. Vi havde en lille snert af det, men det var så lidt, at det i al fald ikke blev noget problem.

Skolearbejdet gik jævnt og roligt, og vi var glade for elevholdet.'

*Redigeret af
Knud Pedersen*

Morgensang den 3. november 1995 ved Pernille Justesen

Om at blive klogere

Mark Twain sagde engang: 'Da jeg var 14, syntes jeg, at min far vidste utrolig lidt. - Da jeg var 21, blev jeg forbavset over, så meget min far havde lært på 7 år.'

Efter at have læst det, sad jeg i nogen tid og 'kroede' mig. For nu er jeg jo den voksne - mener jeg selv! Og ifølge citatet, derfor så den, som er den kloge, den vise, den med indsigt!

- Hvem af os lærere husker ikke ungdommen med alle dens 'banaliteter' og evige 'hverdagstraumer'?

Det er din tur til at tage opvasken! - Nej, ikke mig, for jeg må over til Lars, og han har store problemer, som absolut skal løses nu; og helst for 5 minutter siden!

Du skal være hjemme senest 23.30! - Hva' for noget? Du må da være åndssvag. Alle de andre skal først være hjemme kl. 2.00, og ingen tør overfalde mig, når jeg skal hjem, for jeg ved lige, hvordan jeg skal klare dem!

Du skal huske at lave dine lektier! - Lektier, det er da kun for stræbere! Alle vi andre kan da nøjes med at lave dem lige førend 'spærretiden', og der er da ikke nogen, der dør af, at blækm Matematikken bliver afleveret nogle dage for sent!

Skynde mig! - Jeg skal da lige ha' min sjæl med, herrer!

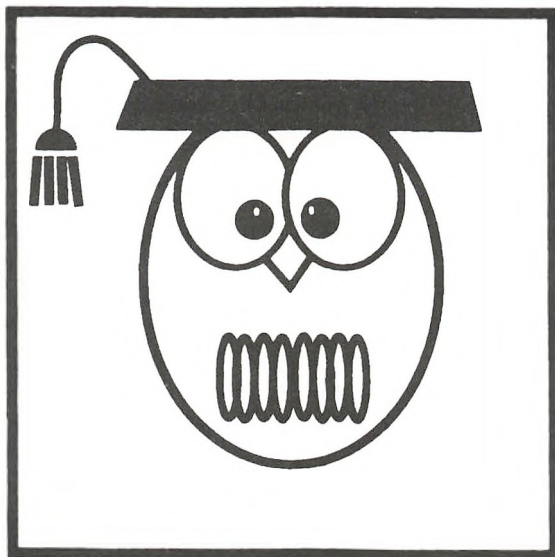
- Og det værste var da at diskutere politik med sine forældre, for de havde da ikke forstået en klap af verdenssituationen.

- Næh, vent bare til vi - de unge - kommer til, så bliver det meget bedre.

- Og vi - alle os andre og samfundet - venter, og venter og venter og venter!

- Og vi venter stadig på, at ungdommen - med alle revolutionerne - skal komme, men den kommer aldrig - altså på den måde, ungdommen selv havde forestillet sig, dengang de var unge!

Men forandringerne sker dog - i massevis - og som tiden går lærer vi, der en gang var unge, at samfundet - og den verden vi lever i - er mere kompleks og mere sammensat end den måde, vi i tidernes morgen anskuede den på!

Men hvis ungdommen er så snævertsynet, som jeg giver udtryk for, hvorfor i al verden er der så nogen, der gider arbejde med den - og oven i købet - i perioder - i 24 timer i døgnet?

Jo, for det første fordi det er utrolig dejligt at se, at I - selvom både I og vi i perioder ikke kan se det! - udvikler jer med en rivende fart i løbet af det år, I er her.

Men også fordi, at I ved jeres handlemåder, tanker og udtalelser - ind imellem - sætter nogle anderledes tanker i gang hos os, og - ind imellem - får rykket ved vores meninger om, hvordan verden hænger sammen.

Og selvom I nok synes, at vores standpunkter ikke hurtigt nok tilpasses jeres, og at vi modsætningsvis ikke synes, at I altid tager nok ved lære af os - så synes jeg, at lige præcis unge er spændende at have med at gøre ... og så gør det jo ikke noget, at også jeg bliver klogere!

♦ **Gamle NØU-elever vender tilbage.**
Endnu en gang blev dørene åbnet på NØU den første lørdag i oktober kl.

11.00 i
anlednin-
gen af
gamle
elevers
dag.

Vi var

ca. 20-25 stk. fra årgangen 93/94 og noget tilsvarende fra de sidste 6-8 år-gange. Der er lagt op til en hyggelig dag, hvor man mødes med gamle kammerater og lærere og får en hyggelig snak. Værelset, som man har boet på, skulle lige tjekkes, inden vi mødtes i gymnastiksalen. Alle øvrige rum blev også løbet igennem for at se, om de stadig væk er, som de plejer.

Da folk var forsamlet i salen, bød Knud Brusgaard os velkommen og præsenterede gamle og nye lærere og fortalte, hvad dagen ville byde på af spændende ting.

Eleverne på scenen

Så blev podiet ellers overladt til de nuværende elever, og de opførte et stykke, de selv havde sat sammen et par dage før. Stykket var lavet over afdøde Hakon Winthers motto: 'Aldrig færdig - altid på vej!' Det handlede om alt fra kærlighed, naturen og til selve livet. Det var et flot stykke, som varede ca. en time.

Igen i år var det imponerende at se, at de har kunnet stable et så godt arrangement på benene på bare én dag. Mens vi gamle hærdede rotter sidder og fryder os over, at det ikke er os, der står der oppe og ryster i bukserne,

tænker vi: 'Hold kæft, hvor er de unge!' Og man føler sig enormt gammel!

Da det var færdigt, var der rygepause, og der blev sladret alle vegne, før maden blev serveret. Nogle manglede

en lille slåskamp efter ikke at have set hinanden i et stykke tid, andre tog sig tid til at kramme hinanden eller gå en lille tur rundt om skolen.

Madklokken ringer

Endelig ringede madklokken, som er så bekendt, og alle fandt et sted at sidde sammen med de nærmeste. Menuen var ikke nogen nyhed: Kold kartoffelsalat med majs - og alligevel! Hvad var det? ÆRTER?

En ændring i den ellers så velkendte menu. Men det må retfærdigvis siges, at det var et farvestrålende indslag i den ellers så gule kartoffelsalat. Dertil de obligatoriske frikadeller, råkostsalat og frugter til dessert.

Det var en hyggelig formiddag, og man ser frem til den næste 'Gamle elevers Dag' - og håber, at der er flere, der dukker op på denne dag.

Elevmødet fortsætter...

For årgangen 1993/94 var vi 6, der havde planlagt at invitere til fest i Maglebrænde forsamlingshus om aftenen, hvor vi havde bestilt pizza udefra. Der blev danset, sunget og drukket til hen omkring et-to-tiden, hvor næsten alle tog videre til Nykøbing 'by night' - og festede videre. Vi hav-

de en god dag og aften, og det er hyggeligt, at det kan lade sig gøre at holde sammen endnu.

Else Marie Brædder, 1993/94

Det bliver værre og værre

Hvert år lover Knud Brusgaard, at hvis det nuværende elevhold kan vinde fodboldkampen, ja så vil han give hver eneste spiller på holdet mindst 1½ l cola. Sjovt nok er han aldrig endnu kommet af med de til lejligheden indkøbte bestikkelsesvarer. Gad vide hvorfor?

I år var vi gamle elever ellers blevet advaret på forhånd. Rygterne gik om, at det hold, der ville stille op mod os gamle garvede rotter, var usædvanligt vespillende og ved godt kampmod, da de op til flere eftermiddage forinden havde smugtrænet under træner Hans Christiansens hårde og disciplinerede kampforberedelser.

Så vi gik spændte på banen, parate til at yde en virkelig koncentreret ind-

Og snakken den går...

sats, og det gjorde vi så.

Jeg vil ikke træde i det for Knud Brusgaards skyld, men at følge hans minespil under kampen var hele dagen værd - nu har jeg virkelig set en mand krølle sammen, som når luften går af et oppustet badedyr.

Vi vandt 12-1, og har senere erfaret, at det var meget tæt på, at træneren var blevet fyret på gråt papir. Men tag jer i agt, vi vender frygtelig tilbage til næste år!

Ria Hansen, 1994/95

NØU-lærere på slap line

Efter en veloverstået fodboldkamp - vi behøver vist ikke at bore i resultatet, vel Knud? - Men lad os bare sige, at det var en velfortjent (STOR) sejr til de gamle - selvfølgelig - ja så er det tid til: 'ET NØU-LÆRERE PÅ SLAP LINE ARRANGEMENT.'

Vi kan kun sige, at det var et virke-

Pause i glasgangen

lig underholdende og latterfremkaldende show - dog med enkelte kiks, eller var det også indøvet? (Hva' Knud P.?) I år havde man ellers fået et polsk opera-ensemble til at komme helt fra Warszawa, eller hvor det nu var.

Desværre var de blevet holdt tilbage i tolden i Gedser, og vi måtte så 'nøjes' med vores gamle lærere! Det er dejligt og utroligt befriende at se sine efterskole-lærere gå på scenen og optræde på fuldstændig slap line!

Tankerne går tilbage

Til sidst synges de sædvanlige, velkendte sange, og imens lister tankerne sig tilbage til den sidste tid på NØU. Især til den sidste måneds panikstemning, hvor det gik op for de fleste, at tiden på NØU ikke ville vare evigt (GISP!) Hvor vi begyndte at love hinanden, at vi ville i hvert fald holde kontakten, mødes og snakke sammen tit og ofte. For vi følte, at vi havde

fjernet os så meget fra det derhjemme (den normale og almindelige verden), at vi ikke kunne overleve uden vores specielle efterskoletilværelse og efterskolevennerne. Men her sidder vi så tilbage på NØU og indser, at sådan gik det ikke. På trods af de mange gode oplevelser på efterskolen faldt vi hurtigt tilbage i den gamle gænge.

Nå, nu skal vi synge 'Kald det kærlighed', - men den kender vi jo også så godt, og voila efter denne sang er den officielle del af elevdagen slut. Nu begiver vi os alle til de respektive spisesteder, hvor stemningen hurtigt bliver mindre spændt, og hvor snakken går lystigt.

Afslutningsvis vil vi lige tilføje, at det er en god tradition at komme tilbage til efterskolen og mærke den specielle stemning dér, og selvom man er gledet væk fra mange af ens kammerater, er det alligevel rart at se dem igen. Vi kommer igen næste år.

Lotte, Susanne og Helle, 1992/93

♦ **Elev fra 1994/95 fortæller.**

Den 25. august tog jeg afsted til Schweiz. Et år væk fra Danmark, familien, vennerne og det hele. En mærkelig fornemmelse, men jeg tænkte, det her kan blive dit livs oplevelse.

Jeg kendte slet ikke familien, jeg skulle bo hos, men havde set billeder, fået breve osv., så jeg følte alligevel, jeg kendte dem en lille smule.

I lufthavnen blev jeg modtaget af en mindst lige så spændt og forventningsfuld familie, som jeg selv var. Der var både blomster, knus og kram. Det hele var faktisk, som om vi havde kendt hinanden altid.

En sød værtsfamilie

Min familie består af mor, far og 4 børn, og de er bare så søde. Jeg ved simpelt hen ikke, hvad jeg skulle have gjort, hvis jeg ikke boede hos netop denne familie.

Jeg bor helt oppe i Nordschweiz, i en by der hedder Neuhausen. Den har 12.000 indbyggere, og ligner egentlig en helt normal dansk by. Der er kun en ting, der adskiller sig fra en dansk

by, nemlig naturen. Den er simpelt hen enestående, smuk, ren, vidunderlig, fantastisk, bedårende, ubegribelig,

idyllisk, ja faktisk er det lettere at beskrive den med 3 ord: SOM EN DRØM!

Skolen, jeg går på, er kæmpe-stor. Der er ca. 1500 elever, så det var virkelig noget af et kulturchok for mig at komme fra en lille efterskole med 60 elever til et kæmpe-gymnasium med 1500 elever i det store udland.

De første par uger hernede følte jeg mig virkelig som 'Palle alene i verden'. Der var ingen, der kunne mit sprog, ingen af mine danske venner, jeg kunne dele glæder og sorger med. Og dog, jeg havde brevvekslingen med Danmark! Jeg får så mange breve herned, og hvor er det dejligt at vide, at der er nogen, der tænker på én, når man er så langt hjemmefra.

Jeg føler mig hjemme

Jeg har nu været her i nogen tid, og jeg begynder så småt at føle mig hjemme. Jeg har fået nye venner, familie osv., men selvfølgelig tænker jeg på Danmark hver dag.

Når man kommer tilbage til sit eget land efter et år i udlandet som udvekslingsstudent, er jeg sikker på, at man er blevet mere moden og selvstændig. Det håber jeg i hvert fald for mit eget vedkommende.

*Kamilla Jørgensen,
Elevholdet 1994/95*

UDVEKSLING ET ÅR I SCHWEIZ SOM STUDENT

♦ **Fra den udvidede afgangsprøve.** Mennesket har altid været fortryllet af månen, men da vi endelig fik sendt et menneske derop, var det jorden vi fik øje på!

Dette har en elev taget udgangspunkt i, da hun afleverede denne stil til prøven i dansk, skriftlig fremstilling i år:

'Nysgerrighed. Nysgerrige har vi mennesker altid været, og der findes ikke den ting, som vi ikke har forsket i. Til tider fandt vi ud af ting, som ændrede verdensbilledet. Andre gange har det været noget så ligeegyldigt, som hvor lang tid en flue lever, når man har piller vingerne af den. Men viden er magt, og vi har også magten. Vi skal bare lære at bruge den ordentligt. Vi fik en viden bekræftet i juli 1969. Et billede ændrede noget i os og det er dette billede, som er gengivet i Det Fri Aktuelt fra juli 1994.

En smuk blå planet

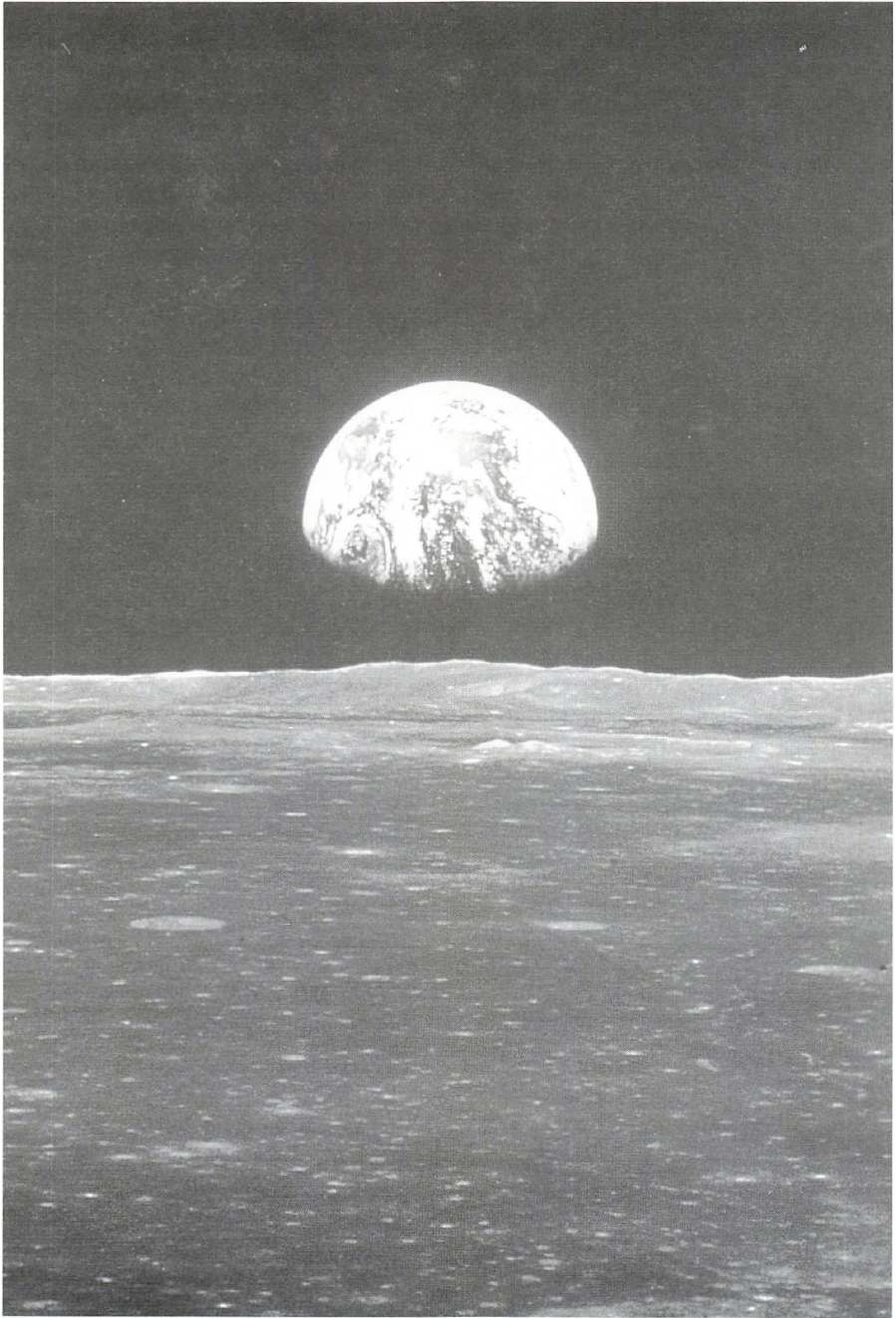
Dette billede viser en smuk blå planet stå op, lige som vi ser solen stå op hver morgen med sin varme og kraftfulde lysstråler. Men denne gang er anderledes. Vi har biroller i den. Den blå planet er vores egen moder jord. Det var et helt nyt syn, at vi pludselig ikke kiggede ud, men ind. Det må have været svært at fatte. Det var virkelig sådan vi så ud. Det hele var omvendt. Månen, blev ligesom glemt. Det får mig til at tænke på en situation i hverdagen, som minder mig om vores betagelse af vores jord, og hvordan vi glemte månen. Man skal, ek-

sempelvis, en dag op at se en vens nyindrettede lejlighed. Man kommer derop og bliver vist rundt, og man synes det hele er så superfloot. Så får man kigget ud af vinduet og mindes sandten om ikke

man ser ens egen lejlighed. Der står man så og beundrer sit eget og glemmer alt andet. Det er en helt ny måde at se sit eget på. Et typisk udbrud: Tænk ser det virkelig sådan ud? Sådan synes jeg, at artiklen beskriver det, at vi fik øje på os selv. Det viser lidt om, hvor selvcentrerede vi kan være. Men siden det nu var hele jorden, vi så, fødte dette billede en globalfølelse. Meget stærkere og bedre end nationalfølelsen.

En lille brik i rummet

Dette var vores planet, vores hjem. Den var bare en lille brik i det store mørke rum, og alligevel var der så meget galt. Det vækkede en modfølelse i os. Denne planet var så smuk og havde så mange gode ting. Nu måtte vi stå sammen. Et symbol på at inderst inde har vi alle sammen den samme moder, jorden. Den skal vi passe godt på. Dette var et rumskib uden landingsbane. Vi sejlede i vores egen galakse, og vi måtte holde sammen. Jeg er sikker på, at der er flere pacifister, der har håbet at jordens befolkning indså, at det ikke nytter med krig, hvis jorden alligevel kvæles i forurening. Miljøbevægelsen fik virkelig grobund, og den er virkelig udbredt i dag. Det var måske ikke det samme hvis dette billede af 'jordop-

gangen' aldrig var blevet taget.

Jeg mener, at det var godt, at det blev taget, når det kan og kunne ændre så meget. Jeg synes, at det er et meget smukt billede. Jeg forstår udmærket godt den følelse, folk har fået ved at se dette billede. Det er dragende. Jeg kigger konstant på det og får en underlig følelse i maven. Denne planet er kølig og rolig at se på, og alligevel er den fuld af liv. Jeg ved, at den er dødsdømt, deraf kommer min fornemmelse i maven. At vi mennesker er så ødelæggende over for noget så storslået.

Det er deprimerende

Jeg skammer mig. Jeg er faktisk ret betaget af naturen og selve livet. Det er så deprimerende at tænke på hvor meget vi forurener, og at vi ved det. Det værste er, at vi faktisk er ret ligeglade. Jeg kan blive døddeprimeret af film om lossepladser eller atomkraft, og jeg kan huske, at ingen af mine veninder forstod mig. Det blev jeg bare mere ked af. Tænk at femten-årige piger ikke interesserer sig en døjt for fremtiden. De er ligeglade. Alle folk snakker om, at de bruger økologisk hundemad og dit og dat, men det som jeg havde håbet på at et billede af jorden ville skabe, var handlekraft. EU er så blødsødne. Jeg føler mig så hjælpeløs. Jeg er også en velfærdsborger og elsker luksus.

Arven til børnebørnene

Jeg prøver med små ting at ændre mine vaner. Det, jeg går og håber på, er, at verdens politikere siger stop og laver nogle stramme love, så jeg kan få

lov at vise mine børnebørn, hvor smuk naturen er. Der var en miljøkonference i Berlin her i foråret, og det var noget af en skuffelse. Der sker ikke nok. Jeg tror, jeg vil være politiker. Desværre er jeg ikke gammel nok, så jeg nøjes med at nedskrive mine klager på papir. Jeg vil medtage en af mine klager, som jeg skrev kort tid efter miljøkonferencen inspireret af gruppen Moonjam:

*Når jeg mærker et sug af længsel
så er det hele jorden
jeg tænker på
en himmelblå planet
som vi godt vil passe på
og godt vil se bestå.*

Ikke noget litterært mesterværk, bare en tanke skrevet til en ven, for at han skulle forstå mig. Det er så håbløst. Vi må ændre på samfundets indstilling. Mit budskab er: Tilbage til naturen og spis nogle bølgeblade!

Moder jord skal bestå

Glem hårtørrere, vandsenge og mosopsamlere. Hvis vi gør det, er spørgsmålet så bare, om vi gider nyde naturen. Jeg tvivler på, at gruppen Moonjam ville skrive tekster som den. Hvor ville jeg ønske, at der ville komme et nyt billede af den blå planet og skabe den fællesskabsfølelse og omtanke som er nødvendig for at moder jord kan bestå.

En skam at rumskibe ikke tager fotografier med.

*Sabine Gadeberg Larsen,
Elevholdet 1994/95*

♦ Tale ved afslutningen af skoleåret

Her ved afslutningen af skoleåret 1994/95 vil jeg gi' jer alle et par ord

med på vejen. Naturligt nok først og fremmest til eleverne, men I andre må også gerne

lytte med. Forhåbentlig falder der lidt af til jer alle.

Lad mig starte med at skrue tiden 10 måneder tilbage. Helt tilbage til lige netop den allerførste aften, hvor vi også var samlet her i gymnastiksalen til det, vi kalder VELKOMSTMØDET - og hvor jeg gav udtryk for nogle forhåbninger om det kommende skoleår - nogle forhåbninger om, at bekendskabet gennem mødet mellem jer elever og os lærere forhåbentligt ville udvikle sig gunstigt, godt og grundigt for os alle - hvad enten vi så var elever, forældre eller ansatte på skolen.

Denne skoleårets første aften fik I også nogle ord med på vejen. Ord med på den vej, der for os alle i fællesskab skulle føre frem til denne aften. Skoleårets aller-sidste og dermed noget vemodige dag.

Hvad blev der sagt?

Hvem kan mon huske, hvad det egentlig var, jeg sagde den aften? - Vel ikke så særlig mange. Måske har nogle af jer fået lidt gensynshjælp i årets løb ved at læse velkomstordene, da de jo kunne læses i årsskriftet, der kom ved juletid.

Overskriften for mine ord var: 'I læ-

re som voksen'. Altså at dette skoleår skulle være det år, hvor I langsomt og velovervejede blev forberedt på det at

blive voksne.

Det var med andre ord vores mål for jeres skoleår.

Jeg sagde ved den lej-

lighed, at vi ville prøve at udruste jer hver for sig personligt, så I kunne klare jer i et samfund, som i fremtiden - på mange områder - nok ikke vil blive lettere.

Jeg sagde, at vi drømte om at vi kunne få jer til at blive glade for at lære - både her på skolen, men i lige så høj grad videre i livet, da det for fremtiden drejer sig om livslang uddannelse.

En indre styrke

Jeg sagde, at vi forhåbentlig kunne gi' jer en indre styrke, så I nu og i fremtiden tør stå ved jer selv og jeres meninger - tale jeres egen og også andres sag - og tro på jeres egne muligheder.

Jeg sagde, at vi forhåbentlig kunne opøve en fornuftig kritisk stillingtagen hos jer til det, I møder på jeres vej, så I ikke bliver taget for meget - og for tit - ved næsen.

Jeg sagde, at jeg drømte om at vi kunne få jer til at turde blande jer - og til at turde ta' ordet i forsamlinger - og til at turde ta' nogle beslutninger, som I tror på.

Her i aften er det nu det rette tidspunkt at stille jer elever spørgsmålet: Passede det så, hvad jeg på NØUs vegne lovede jer ?

FARVEL OG TAK FOR DETTE SKOLEÅR

Nåde I og vi målene for den opgave, som det var os, der havde sat op for skoleåret med at I skulle være i lære som voksne?

Svarene må I efter nærmere eftertanke selv kunne gi'. Hvem ellers?

Og dog: Forældrene kunne nok også tillade sig at ha' en mening om en del af disse spørgsmål. Det er jo trods alt jer, der sådan lidt på sidelinien bedst har kunnet iagttage årets gang.

Man kunne jo sige, at I har været det man kunne kalde uvildige iagttagere - og dog så alligevel indblandet, hvis I gennemtænker årets udvikling i jeres eget forhold til jeres søn eller datter. Lige fra den første dag her på skolen - hele året igennem ved kontakt, hvad enten det så er sket gennem brev eller telefon - eller gennem samvær i week-ender og ferier - og så frem her til nu i aften.

Jeg påstod over for jer elever, at I skulle være med til det bedste af det bedste - nemlig et efterskoleophold.

Årstale - af Malene Hovmand - ved festen den næstsidste aften

Spørgsmålet skal derfor nu være: Var det så overdrevet og ren pral, det jeg sagde - eller havde jeg ret?

De rette muligheder?

Mødte I de rette muligheder for selvudfoldelse i undervisning og fritid?

Mødte I mulighederne for reelt medansvar i undervisning og fritid?

Mødte I oplevelser for livet?

Mødte I tillid?

Mødte I de lovede provokationer?

Mødte I friheden til at være jer selv som selvstændige personer med jeres egne meninger?

Mødte I personer, der tog jer alvorligt?

Svarene er efter nærmere eftertanke igen jeres egne.

Nu har I i hvert fald prøvet efterskoletilværelsen af på jeres egen krop -

og kan derfor tale med om, hvad det vil sige - og hvad det betyder - og hvad det reelt indebærer.

Hos de fleste af jer har man ikke kunnet være i tvivl. Glæden ved jeres efterskoleophold er klart kommet til udtryk i dagligdagen.

Andre har været lidt mere tilbageholdende - og ganske enkelte af jer har året igennem været præget af problemer med at finde jer til rette - men I har da heldigvis ikke givet op. Og når jeg siger heldigvis, så er det for jeres egen skyld, da I her i dag rent faktisk så har præsteret at gøre hele skoleåret med. Det er uden tvivl det bedste for jer.

Det bedste fra skoleåret

Forleden dag skrev I alle til mig, hvilke 3 ting fra skoleåret, der havde betydet mest for jer. Jeg har ikke studeret sedlerne nøjere endnu - det vil jeg glæde mig til at gøre rigtig grundigt i sommerens løb - men ved at bladre sedlerne hurtigt igennem fik jeg dog set, at ordet 'sammenhold' er nævnt igen og igen.

Og hvor det dog passer på jer som elevhold. Sammenhold har der været fra første færd - og året igennem. Sjældent - eller vel snarere - aldrig - har jeg set en række efterskoleelever som enkeltpersoner blive til et elevhold som her i dette skoleår. Og tro mig, det er altså ikke noget jeg siger hvert år.

Det hygger og glæder vi lærere os med, men det er én og hver af jer, der personligt har fået det store udbytte og den store oplevelse af at have været med i et fællesskab, som det I har

præsteret igennem året.

En enkelt af jeres sedler meldte endda om, at 'Det har været et superår' - og en anden havde skrevet: 'Det bedste år i mit liv'. Flere af jer vil højst sandsynligt med tiden kunne sige det samme - når I får det hele lidt mere på afstand.

Nu skal I videre

Men, men, men - nu skal I så videre. Nu drejer det sig trods alt om at lægge Nørre Ørslev Ungdomsskole bag jer. Ikke for at glemme skolen og den gode tid, I havde sammen. Nej da, I skal stadig huske at være noget for hinanden. Nogle af jer kan simpelt hen ikke undgå at blive venner for livet. Ikke helt så intenst som gennem de seneste 10 måneder. Det bliver naturligt nok sværere, men hold ved alligevel. Sørg kort og godt for at holde kontakten vedlige. Hvem siger, at det behøver at være de andre, der ta'r initiativet? Plej hinanden - brug hinanden. Gør noget selv!

Ingen kan jo leve på minderne alene. Det ville være for fattigt og for indskrænket. Derfor skal I hver for sig sætte jer nye mål - og så efterfølgende arbejde for at nå dem.

Mon ikke I vil kunne bruge et eller andet af det I har lært her på Nørre Ørslev Ungdomsskole senere - andre steder. Jeg tror det!

Kumbel er ledetråden

I skal ha' nogle gode råd med på livets vej. Og jeg vil lade digteren Piet Hein - eller Kumbel, som han også kaldes - være min guide og ledetråd undervejs.

Hans ordsprog, visdomsord, huske-

vers eller husråd - samlet i 100-vis af Gruk - kan nok sige et og andet, som vi alle kan blive ikke så lidt klogere af. Både på os selv - og på vores omverden.

Hør bare!

Nu går det så fra skolen og ud i virkeligheden - og om det siger et Gruk:

I skolen terper man de små tabeller.

I livet lær man, at de ikke gælder.

Forhåbentlig har han ikke helt ret i det, for han kender nok ikke en efterskole - og slet ikke Nørre Ørslev Ungdomsskole. Jeg er helt sikker på, at I har et og andet med fra jeres tid her på stedet, som også gælder og kan bruges andre steder - nemlig hele den menneskelige side af tilværelsen.

I skal være jer selv

I skal til alle tider forsøge at være jer selv - og jeres egen - men I skal samtidig arbejde for ikke at være jer selv nok.

Lille kat, lille kat,

lille kat på vejen!

Hvis er du ?

Hvis er du ?

- Jeg er sgu min egen.

Jo, den er rigtig nok. Men husk nu også at være noget for andre, selv om I skal huske at leve jeres eget liv.

Derfor er det så ganske rigtigt, når det i et andet Gruk hedder, at

Ingen kan hæve sin lod ved at kræve.

Livsloven lyder: man er hvad man yder.

Altså: Livet er ikke kun et ta'-selv-bord. Det er i lige så høj grad et gi'-igen bord.

- og lidt etisk rådgivning...

Når du la'r dit ansvar ligge,

tror du vist, du har det ikke.

Når man er på efterskole, lever man til dels en ret så beskyttet tilværelse i et stort fællesskab, hvor de fleste for-

*Christian Rosenkvist ønsker
'god vind' til sin Onsdagsgruppe*

nemmer, hvordan hver især har det.
Her føler de fleste et medansvar - for hinanden og for helheden.

Husk at ta' medansvar

Hvis nogle af jer lader som ingenting og regner med, at andre nok ta'r medansvar i bestemte situationer, så vil det nok også gå alligevel, fordi der her har været så mange, der ser det samme - og kan gribe ind for at tingene skal gå godt.

Efter i dag er det noget anderledes. I vil flere gange stå personligt og alene i en situation, hvor det lige netop så er jer helt alene, det drejer sig om. Her vil det betyde meget mere, hvis du så bare lader ansvaret ligge. Der vil det så være helt anderledes - og der kan det meget vel være noget mere afgørende, at netop du ta'r affære.

En leveregel for os alle lyder:

*Der er meget man helst vil la vær med
for at undgå en masse besvær.*

*Men hvad du så frygter besvær med,
er ingenting opnået dermed,*

*så hvad du så end er i færd med,
skal jeg gi dig en grundregel hermed:
man skal aldrig i livet la vær.*

- og mere om det at leve:

*Den som aldrig lever nu,
lever aldrig.*

Hvad gør du ?

- og om at leve i nuet:

*At leve i nuet er livets teknik -
og alle folk gør deres bedste,
men halvdelen vælger det nu, som gik,
og halvdelen vælger det næste
Og det forrige nu og det kommende nu
blir aldrig i livet presente,
og alle folks levetid går sågu
med bare at mindes og vente.*

*For det nu, som er gået, er altid forbi,
og det næste blir aldrig det rette.
Næ, sørg for, at nuet, du lever i,
éngang for altid er d e t t e.*

- og endnu mere om at leve

Hvis du ængster tiden bort,

gør du livet tomt og kort.

Hvis du glæder dig ved mangt,

gør du nuet rigt og langt.

Om den nemme vej gennem livet hedder det:

Ens vej gennem livet blir liflig at vandre

den dag man forstår i sin inderste sjæl:

Det er ikke nok, at man ærgrer de andre,

man skal også huske at glæde sig selv.

Men, - ikke alt er lige let...

Hvis du frygter for besvær,

kan du lise godt la vær.

Hvis du uden vaklen vil,

er det næsten vundet spil.

Altså: Ikke gi' op på forhånd, selvom det kan se noget besværligt ud. Mod og styrke hjælper på sagen.

- og om tvivleren...

Den som tvivler på sin sag,

han er slagen før sit slag.

At sætte sig mål er vigtigt, men husk...

Den hvis mål er: liseågo,

er for evigt nummer to.

Sæt dig dine egne mål - gerne høje.

Forhåbentlig - og måske - når du dem.

Man kan tænke stort - og tænke lidt mindre...

Folk, som vil forbedre verden,

kan med held starte i dens centrum,

og begynde med sig selv.

Lev op til egne idealer

Det er afgørende vigtigt i forholdet til andre mennesker - og sine omgivelser

i det hele taget, at man gør sig umage for selv at leve op til de idealer, man tillader sig at ha' om andre - og om samfundet i det hele taget. Ellers bliver man nemlig ikke taget alvorligt.

- og når vi nu er ved det personlige:

*Man kan tilgi alle mennesker alle vegne
alle fejl - undtagen dem som er ens egne.*

- og man kan ligefrem blive klog af at dumme sig:

*Der findes én visdommens vej -
det er dén, som bør være let at erindre:
dum dig og dum dig og dum dig igen,
men mindre og mindre og mindre.*

Ingen er ufejlbarlig. Men man kan sagtens lære af egne fejl. Specielt hvis man er i trygge omgivelser. Du kan selv være med til at gi' trygge omgivelser for andre - og så forhåbentlig også få tilbage.

- og husk så lige...

*Kunsten at få det sidste ord
er enkel som bare fanden.
Tricket består i k k e a ta
det næsts sidste ord fra den anden.*

Går det rigtigt galt, så:

*Volder verden dig fortræd
- gækker livets spil dig -
trøst dig, du har mangt et sted
venner du kan regne med
når de trænger til dig.*

Det må være vennerne fra tiden på Nørre Ørslev Ungdomsskole, der tænkes på her - men med den underfundighed indbygget, at det er de andre, der måske kunne trænge til dig. Tænk godt over det!

Om bekymringer kan der siges meget:

*Bekymringer trækker en negativ rente.
De vokser sig små,
hvis man ka la dem vente.*

Heldigvis for det.

- og om et middel mod ærgrelser:

*Jeg har løst et problem,
som man ofte må væрге sig
mod med besvær:
Det bedste system
til at undgå at ærgre sig
er at la vær.*

Og når vi nu er ved ærgrelser:

*Man s k a l ikke ærgre sig
over de dumheder hvoraf ens liv består.*

*Nej, man skal glæde sig over den enkelte
dumhed man i k k e begår.*

Og et husråd om det samme, hvor det handler om, at man til en vis grad selv er herre over summen af ens egne sor-

ger:

*Når de store bekymringer trænger sig på,
blir de daglige ærgrelser latterlig små.
Men når atter de store blir vejrede hen,
så vokser de mindre sig store igen.*

*Det er som man bærer sin sorg i en bylt
som er så-og-så stor og som skal være fyldt.
Og skal sådan en bylt være rimelig let,
må man gøre den lille og knytte den tæt.*

Optimistisk livssyn

Et år på Nørre Ørslev Ungdomsskole skulle gerne ha' givet mod og lyst til at leve et optimistisk livssyn - altså at se lyst på tilværelsen - men mangler der endnu noget, så hør for en sikkerheds skyld denne række gode råd:

Her en medfølelse tanke til eventuelle pessimister, som jeg vil opfordre jer til at bekæmpe, når I møder dem:

*Himlen er højblå og uden bund
og lykken så lydefri blank og rund,
så man næsten ikke kan bære det.
Men de, som er syrlige hver en stund,*

*er sure i dag af den særlige grund,
at de ingen grund har til at være det.*

For husk:

*Hvis du surer tiden bort,
gør du livet armt og kort.*

*Hvis du glæder dig ved mangt,
gør du livet rigt og langt.*

- og der gælder jo det, at:

*Der er intet man blir mere pessimist af
end at sidde og ha glemt hvad man er trist af.*

- for ikke at tale om, at:

*Hvis du får en kantet sten
i din ene sko,
så vær glad det kun er én,
tænk hvis det var to!*

- og så denneher, som kunne være
skrevet af mig selv:

*Hvergang himmelhvælvet sløres
af den mindste smule gråt,
er der dem, som tror, de rammes*

*af den første dråbe vådt.
Jeg er dén, som, hvergang
årets korte vinterdag fornys,
kan fornemme at jeg træffes
af den første stråle lys.*

- og så den sidste - om troen og håbet,
når det drejer sig om ens livssyn:

*Pessimisterne er dog de reneste låber
de tror på det modsatte af, hvad de håber.
Nej, de optimister, som livet beror på,
er dem, som tør håbe på noget, de tror på.*

Sådan skal det være!

Vi kan stolte sende jer fra skolen -
og ønske jer alt godt for fremtiden.

*Husk at elske mens du tør det.
husk at leve mens du gør det.*

Tak til alle - elever, forældre og
kolleger - for et skoleår 1994/95 lidt
ud over det sædvanlige - her på Nørre
Ørslev Ungdomsskole.

Knud Brusgaard Nielsen

Årstale

Den fjortende august blev vi alle sammen plantet her på Nørre Ørslev Ungdomsskole, som små blomsterfrø klar til at gennembryde jorden og blomstre op i fuldt flor sammen med mange andre i en lukket flok.

Vi blev bundet sammen med tæt knyttede bånd og yderligere modnet af de mange aktiviteter, som vi har lavet sammen. Som turen til Tjekkiet til vores tjekkiske venner, hvor man dog først opdagede sine virkelige kammerater, da man atter genså hinanden efter to dage med dårlig kommunikation og en fremmed kultur.

Det var sundt, selvfølgelig var det det, men bedst var det dog at gense sine venner, og afskeden med vores tjekkiske værter var heller ikke vildt sørgelig. Ikke som i aften, hvor tårerne sikkert vil trille ned ad alles kinder med alle vores minder om et år på en efterskole med et sammenhold, der siger spar to til enhver sammenligning.

Hvem havde troet det, da vi første gang mødtes som vildt fremmede en dag i april. En dag som mange af os kun husker svagt, men som vel bedst kan sammenlignes med den første dag i børnehaveklassen.

Et år med masser af nye udfordringer, som f.eks. vores temadage og temaugen, forårskoncerten og årsopgaven, som hang os langt ud af halsen til sidst, men som alt sammen hjalp os til at være sammen, hvilket resulterede i ca. 50 kærestepar med 60 elever. Det er da flot, og det siger jo bare noget om vores indbyrdes samvær i denne lille verden kaldet Nørre Ørslev Ungdomsskole.

Vi har lært uhyre meget på dette lille år, som er fløjet afsted, som var det kun en time. Vi har lært at tænke selvstændigt selvom Knud Brusgaard har prøvet at hjernevaske os med gamle grundtvigske holdninger og hans historie i fællestimerne om den gamle nordiske mytologi.

Vi blev tvunget til at stå frem og sige vores meninger både i fælles-timerne - og da vi forsvarede vores årsopgave foran både lærere og elever.

Alligevel er jeg sikker på, at hele holdet takker Knud, fordi du har denne efterskole - og har givet os en chance for at få et af de bedste år i vores liv.

Jeg er sikker på, at vi om mange år stadig kan se tilbage på dette geniale år og mindes hinanden som noget helt specielt. Men først skal vi nu skilles, som efterårets visne blade, der grædende falder til jorden. Ud i et system med kulde og farer - fjernt fra denne trygge skole.

Nogle tager et år i huset, én skal ud at rejse, men mange af os læser tro videre, med den forestilling, at vi en dag får vores ønskejob og en god tilværelse. Måske med hinanden. Det behøver ikke blot at være en drøm, da kun få af os bor langt væk fra disse grønne øer.

Til slut vil jeg fremsige et digt af Simon K. Pedersen. Et digt som vi har taget udgangspunkt i til denne tale.

*Vi mødtes som fremmede
forlader hinanden som venner
tiden som var kommer aldrig igen
men hjerterne kan huske det mindste sekund
når tankerne længes gør hjertet ondt.
Blomster blomster, visner og forgår
men de smukke blomster evigt består
Og alle vores venner vi altid vil huske
dybest i vores hjerter har vennerne et hjem
derfor vil vi glædes som fuglene i det fri
huske tiden som der var førend livet er forbi
Vi mødtes som fremmede
forlader hinanden som venner
Tiden som var har hjerterne gemt hen.*

Tak for et godt år!

Martin Larsen & Malene Hovmand

Morgensang ved Dorte Bonke Hansen

Aktivitet

På tavlen har jeg skrevet et rigtig godt og dynamisk ord - nemlig aktivitet. Det er skønt med aktive mennesker - og dybt kedsommeligt med den modsatte slags mennesker - altså de passive.

Her og nu er det aktiviteten hos jer elever og jeres jævnaldrende, jeg vil beskæftige mig med - og lad mig slå fast: Jeg synes, det er supergodt at være aktiv, men nogle aktiviteter er selvfølgelig bedre end andre. Det jeg så vil opfordre jer til er, at I husker at vurdere om I bruger jeres ressourcer på en fornuftig måde. Nu får I forhåbentlig lidt stof til eftertanke.

Jeg vil tage udgangspunkt i et af danskprøveoplæggene fra 1991, hvor emnet var 'Fritidsjob'. Der var som oplæg en aktikel med overskriften 'Skoleelever knokler løs i fritiden'. 75% har job efter skoletid som bl.a. flaske-m/k'er, avisbude, butiks- og kioskmedarbejdere, børnepassere m.m.

Undersøgelserne viser, at 43% af de unge arbejder 20 timer om ugen, og det er da faktisk temmelig meget. Nogle unge arbejder endda mere end 20 timer om ugen, og det jeg sætter spørgsmåltegn ved er, om skolesøgende unge på tilfredsstillende vis kan magte at gå i skole, have et tidskrævende job - og samtidig nå alle de andre ting, der hører alderen til. F.eks. dyrke deres fritidsinteresser, passe familie og venner - og diskoteksbesøgene hver week-end hører vel også efterhånden med til de livsnødvendige ting - eller gør de?

'Jamen, vi er da nødt til at tjene nogle penge - mine forældre vil da ikke betale alt for mig' - vil nogle af jer sikkert indvende.

'Næh', - det kan jeg da sandelig også godt forstå, at de ikke vil, for det er jo ikke småbeløb, vi taler om. Det I så kunne spørge jer selv om er, om jeres forbrug er af en passende størrelse - eller om det måske er lige i overkanten - cigaretterne - altid tøj efter sidste mode - diskoteksbesøg med hvad dertil hører hver week-end - transport af forskellig art osv. Kunne mindre ikke gøre det?

At jeg sætter spørgsmål ved jeres fritidsjobs betyder selvfølgelig ikke, at jeg mener, unge ikke skal have et job. Jeg mener naturligvis, at det er sundt for en-

hver at tjene sine egne penge, og så selv lære at administrere de tjente penge. At have nogle forpligtelser m.h.t. mødetid, arbejdsopgaver, kollegaer m.m. Kort sagt: Ansvarlighed.

Men jeg synes, at for mange unge skolesøgende er spændt for hårdt op i dagligdagen på grund af fritidsarbejde. Det er helt fint at give den en skalle i ferierne og i week-enderne, men ved at arbejde for meget i ugens løb, smutter tiden og overskudet - og det går ud over både familien, skolearbejdet og en anden - efter min mening meget vigtig ting - nemlig SPORTEN - eller andre fritidsaktiviteter. I hvert fald er der mange unge, der fravælger de traditionelle holdsporter p.g.a. arbejde.

Bladet 'Dansk Ungdom og Idræt' bragte på et tidligere tidspunkt en artikel med overskriften 'Unge har ikke tid til idræt'; hvor man havde forsket i, hvorfor så stort et antal unge holdt op med at dyrke sport. En stor del svarede, at de skulle have mere tid til at se TV - og en lige så stor gruppe svarede, at idrætten var skiftet ud med forskellige fritidsjobs, for at de kunne følge med kammeraternes forbrugsvaner.

'Hm', - siger jeg bare.

At for mange fravælger sporten, synes jeg personligt er en meget trist udvikling. For det første fordi alle har godt af motion. For det andet fordi man har mulighed for at få en masse nye kammerater på tværs af aldersgrænserne. Her taler jeg om holdsport.

For mit eget vedkommende har jeg haft så mange positive oplevelser gennem min sport - gymnastikken, som jeg bestemt ikke ville være foruden. Gymnastikken har altid haft og har stadigvæk en central placering i min tilværelse.

Giv jer selv muligheden for oplevelser af lignende art. Så mit råd til jer er: VÆR AKTIVE, men husk at bruge ressourcerne på noget, der er godt for JER.

Overvej jeres forbrug, begræns jeres fritidsjobs - og hold fast ved jeres fritidsinteresser.

♦ **Fra den udvidede afgangsprøve.**
I mange avisartikler og TV-udsendelser er det i disse år ofte til debat, hvordan den danske

folkeskole skal se ud de kommende år. Ofte er det politikerne og de 'professionelle' på området, som sætter dagsordenen, og mere sjældent får brugerne af folkeskolen lov til at give deres mening til kende.

Til folkeskolens udvidede prøve i dansk, skriftlig fremstilling, skrev en af skolens elever i sommer denne stil, hvor han ud fra et opdigtet eksempel giver sit bidrag til debatten.

'Som en kuling kom han. Og vi der troede, at vi var liberale nok til at kunne acceptere en tyrkisk dreng på vores skole, vi tog med det samme afstand fra ham, der gjorde, at vores fordomsfrie holdninger ikke holdt mere end en meter. Og i dag kan jeg så skamme mig over, hvordan jeg dengang hoppede med på vognen, og udtrykte mit had over for en, der var lidt anderledes end os andre.'

Der opstod splid

Drengen hed Morgan. Han kom fra Tyrkiet, og var som en bakterieindsprøjtning i vores glade hverdag. Der opstod splid imellem os og offeret blev hver gang Morgan. Han stod for det meste alene, og bare ventede på at der ville komme en og klappe ham i nakken eller tage hans hue.

Efterhånden blev flere og flere mere venlige imod ham. Kun en lille skare af idioter, indeholdende mig selv, fortsatte terroren.

Morgan måtte rejse en dag. Det var tydeligvis for meget for ham, hver dag at skulle gå hjem med røde våde øjne.

EN SKOLE FOR ALLE?

Vi så ham aldrig siden

den, og selv om det er mange år siden nu, så har det til stadighed siddet i min bevidsthed og någet mig kraftigt. Den eneste gode ting der kom ud af det for mig var, at jeg har lært at afsky racismen og alt, hvad den står for.

Skolen var ikke for alle

Jeg kan ikke forstå mig selv. Jeg kan ikke forstå min reaktion på en, der er anderledes end mig selv. Vores skole var bestemt ikke en skole for alle. Den kunne ikke acceptere alle, men det kan den forhåbentlig i dag.

Forhåbentlig er der ikke nogen idioter som mig, der i dag hærger min gamle skole, og da slet ikke nu da vores by er blevet tildelt et asylcenter. Jeg gruer for hvad der kunne være sket på min skole, hvis den havde været spækket med racister i netop denne tid, hvor så mange flygtninge lider med så stor en sorg og så stort et menneskeligt tab.

De sidste par år kan man nok godt sige, at jeg har gået på en skole for alle. Den havde alle typer og alle var gode venner alligevel. De sejeste københavnere, de største bonderøve og dem fra provinsbyerne, som vel nok udgjorde størstedelen af vores lille samfund. Vi havde sorte og skævnøjede. Spasere og andre retarderede mennesker, der som alle andre bare passede ind i vores lille verden.

For nogle år siden blev alle fra de

tre højeste klasser inviteret til en fest i et forsamlingshus, og alle typer havde repræsentanter til festen. Det var en af de fester, hvor der skulle prøves nogle grænser af, og hvor mange også blev fulde for første gang. På det tidspunkt i løbet af aftenen var der opstået en mindre konflikt mellem to af de større drenge, og det endte naturligvis i en slåskamp. Dog nåede de aldrig særligt langt inden de blev stoppet af nogle der havde formået at holde hovedet intakt fra alkoholens atomkrig med hjernen. Og da var det at disse kloge ord blev sagt. De selvsamme ord som stod i netop dette stiloplæg, og som her blev sagt af en retarderet: 'Lad nu være, mand. Vi skal jo allesammen være her.' Så evigt ret.

Han havde stået der med en pepitaternt skjorte og hvide bukser. Var sandsynligvis klædt på af sin mor. Havde måske ikke overskud til selv at købe sit tøj, men havde så sandelig overskud til at slynge en bemærkning

ud i luften, der lukkede munden på alle de nærværende.

Her er plads til alle

Jeg rejste fra denne geniale skole efter niende skoleår. Besluttede at tage det tiende på en efterskole, og har ikke på noget som helst tidspunkt fortrudt det. Her er der i hvert fald plads til alle. Også til dem jeg for mange år siden ikke kunne tolerere, hvilket jeg har angret siden.

En skole skal være en skole for alle. Det skal alle skoler være. Ellers bliver det ganske simpelt et skrækkeligt sted for alle at tilbringe ti til femten år af deres liv. Derfor er det vigtigt med intro-ture og ryste-sammen arrangementer, så alle kan blive trygge ved hinanden og stole på hinanden. For det er jo det, det handler om. At være tryg.'

*Martin Larsen,
Elevholdet 1994/95*

♦ Fra skolens daglige virke.

Planlægningen af det kommende skoleår begyndte i foråret. Efter de kommende elever dag sendte de ønsker tilbage om Liniefag og visse af Valgfagene - og på den baggrund kunne fordelingen af fag starte blandt os lærere.

Mange forhold vedrørende skoleåret blev drøftet og aftalt på diverse lærermøder inden sommerferien.

På den baggrund var vi derfor godt rustede, da vi mødtes til en uges lærermøder lige inden skoleårets start.

AUGUST:

Nye lærere starter

En vikar for Pernille Justesen på orlov - Christian Rosenkvist - og en barselsvikar for Dorthe Hansen - Anne Pedersen - begge netop udgået fra Vordingborg Statsseminarium - gav god grund for en grundlæggende drøftelse af mangt og meget omkring skolens liv - der for de fleste af os var selvfølgheder.

Lørdag den 13. august ankom 2.årseleverne - og om søndagen kom alle de andre. Om lørdagen fik gengangereleverne 'snakket af', så vi alle kunne få en fælles start om søndagen.

Skolestartugen er en af årets mange anderledes uger. En blanding af alvor og leg - mixet for at give en så god og glidende indføring i skolen og dens dagligdag.

Folkedans, småprøver, afspænding, boldspil, lege, bivak-tur, valg af fag, skema og fest - inden ugen sluttede med årets første Fredagstime.

På årets første skema var der Linie-

fagene: Billedkunst, Idræt, Medie og Musik. Dertil 14 valgfag - foruden skolefagene - bl.a. Smykker, Tekstil, Skind/læder, Ung Mad, Rytmask musik, Rytmask kor, Metal- og Træværksted, Jagt/natur, Video/lyd, Rytmask gymnastik og andre idrætsfag.

Efter denne første uge meldte hverdagen sig med alt det, den indebærer af nye skikke, der skal læres af alle, for at det kan fungere.

Inden månedens udgang var der valgt 4 elever til det udvalg, der sammen med 2 lærere skulle tilrettelægge Fællesmødernes dagsorden. Som noget nyt fik Fællesmødet tilføjet et beløb, som der kunne rådes over til indkøb af ting - eller til arrangementer for fællesskabet.

SEPTEMBER:

Eleverne går til valg

I starten af måneden var der besøg i lærerhjemmene, værelsesbyggeri og stortilet besøg af sidste års elevhold.

Folketingsvalget blev fejret ved et arrangement for eleverne - og i den forbindelse afholdt de deres eget valg. Afstemningsresultatet gav et markant borgerligt flertal! Derudover var der en konkurrence, hvor eleverne kunne gætte på landsresultatets mandattal. Præmien var en kasse med lækre varer fra Brugsen.

Traditionen tro havde bestyrelsen og lærerne fælles møde, hvor emnet for samtalen var skolens grundtvigske grundlag - herunder om det kristne islæt.

Efterskolernes Dag gav 217 besø-

gende - indbefattet inviterede kommende elever. Alle elever var med til at vise frem og vise rundt.

Allerede samme aften tog hele skolen på tur til Tjekkiet. Først besøgte vi Zatec, hvor vi var privat indkvarteret - og senere tog vi til Prag, hvor vi boede på hotel. En udbytterig tur!

OKTOBER:

Lærerne spiller opera

Netop hjemkommet fra Tjekkiet var det straks Temadag, hvor vi forberedte underholdning til Elevmøde og Forældredag. Det blev til 'multi-showet': MÅSKE KU' VI!, der blev godt modtaget af såvel gamle elever som af forældre.

Elevmødets indhold var ifølge traditionerne - dertil læremes opførelse af den dramatiske opera: 'Skjøn Adelgund'. Man må sige - uden at overdribe - at denne opera gjorde endog meget stor lykke hos publikum!

Dagen efter var der så Forældremøde med individuelle samtaler, underholdning - og om skoleårets gang indtil dato. Der kunne berettes om en meget fin og god årgang, med en usædvanlig god stemning alle vegne.

Omkring månedsskiftet var der Skole-week-end med indlagt Sognedag. Først i kirke - og så på skolen. Begge steder spillede og sang Anne og Steen Persson - og her på skolen fremførte nogle af eleverne digte, der blev sunget, drukket kaffe og oplæst historie.

NOVEMBER:

Tid for Børnehaverock

Månedens første Onsdagsarrangement var en alternativ modeopvisning under ledelse af Hannes gruppe.

Vi hørte forhenværende politibetjent Kaj Friemel berette om sit ophold i

Hans og Dorrit er hovedpersonerne i 'Skjøn Adelgund'

konzentrationslejr under besættelsen.

Der var Liniedag med forskellige ture væk fra skolen - og så noget ganske nyt: Musiklinieholdet - under ledelse af Hans - havde inviteret omkring 200 børnehavebørn og voksne til rockkoncert i gymnastiksalen!

Erhvervspraktikugen forløb til elevernes store tilfredshed - og med besøg af lærerne på alle praktikstederne.

Samme uge holdes der flere dagslærrmøder - og normalt er alle lærere til pædagogisk efterskolemøde om mandagen. I år på Gunslevholm.

Vi tog imod et ekstraordinært tilbud fra Teaterforeningen om at komme ind og se forestillingen 'Syng så baby', der var på turné landet rundt.

Hvert andet år er der Uddannelsesmesse i Nykøbing-hallen. Det var så i år - og vi var med ved vores egen stand. Den var flot sat op med store farvebilleder fra skolens liv - og hele tiden bemandet med elever, der var parate til at svare på spørgsmål fra de besøgende.

Inden månedens udgang nåede vi så lige at afholde vores eget Melodi Grand Prix - under ledelse af Lenes gruppe.

DECEMBER: Forberedelser til Julemødet

Månedens startede med en Skoleweek-end, hvor det meste stod i juleriets tegn. Skolen blev pyntet op.

For at forberede Julemødet noget grundigere, havde vi i år afsat en Temadag, hvor det hele drejede sig om at gøre klar til mødet

Eleverne havde valgt sig ind på forskellige grupper - bl.a. ledsagemusik,

drama, juledekorationer - og juleuroer til salens loft.

Derudover øvede alle i fællesskab nogle lidt mere populære julesange, der blev fremført i kor.

Mange kom til mødet - julealeren var Birthe Friis - og der var kaffebord både i gymnastiksalen og i spisesalen. Aftenen sluttede med at alle pigerne gik i et stemningsfuldt Luciaoptog.

I en Fredagstime blev der valgt nye valgfag for 2. halvår. Dramalinieholdet - under ledelse af Dorrit - opførte et juleteaterstykke for inviterede børnehaver. Der blev afholdt afgangsprøve i Fysik/kemi.

En hel dag havde vi besøg af alle elever og lærere fra Gunslevholm. Dette 'træf' bestod af aktiviteter, som eleverne på forhånd havde valgt sig ind på: Megakor, Big-Band, Video, Julestue, Juleværksted og Fortællerværksted. Midt på dagen var der et musikalsk indslag med gruppen 'P.C. 5', der gjorde stor lykke.

Dagen sluttede med at nogle af grupperne fremlagde/fremførte dagens resultater for alle.

Selvom vi var mange hele dagen, så lykkedes det at afholde et hyggeligt elev/lærer-træf, hvor alle var blandet på tværs af skole.

Så var det efterhånden tid for vores egne interne juleafslutningsfest - efterfulgt af julegudstjeneste i Nørre Ørlev kirke arrangeret af sognepræsten sammen med et elev/lærerudvalg fra os.

Inden personalet skiltes for at holde juleferie, var der personale- og bestyrelseskomsammen med spisning, julelege - og samvær.

JANUAR: Nytår og nyt skema

Det nye år startede med nye Liniefag: Musik, Tekstil, Medie, Træ/metal og Friluftsliv - og valgfag, herunder Dekoration, Håndværk, Papirværksted og forskellige idrætsvalgmuligheder.

Månedens Skole-Week-end indeholdt bl.a. en fest, hvor eleverne hver kunne invitere en gæst til at komme og overnatte på skolen.

I løbet af måneden arbejdede eleverne med deres projektopgave/årsopgave - under vejledning af lærerne - på hele dage, der var afsat til formålet.

Et af månedens Onsdagsarrangementer var et besøg af 'Sexualisterne', som er unge, der på deres helt egen facon fortalte om sex, kærlighed, følelser, AIDS m.v.

Årets andet tilbud om individuelle samtaler foregik med deltagelse af lidt over halvdelen af forældrene.

Musiklinieholdet har inviteret 200 børnehavebørn til koncert

Vi var alle i teateret for at se 'Judy Garland' med en meget fin rollebesætning. Flot teater med megen god sang og musik.

Alle erhvervsskolerne havde inviteret os på besøg - og eleverne valgte så ud, hvilket sted de ønskede at besøge.

Allersidst på måneden - og i starten af februar - afholdt vi årets eneste omgang terminsprøver.

FEBRUAR: Mange tilskuere til teater

Måneden første dag var afsat til fremlæggelser af projektopgaverne. Eleverne var delt i 4 grupper med hver 2 lærere; så var der samtidig tilhørere til fremlæggelserne.

En lørdag havde Kirkeligt Samfund lejet sig ind for at afholde kursus for menighedsrådsmedlemmer.

Aftenhøjskolens gæst var formanden for Dansk-Cubansk Forening, der fortalte og viste lysbilleder fra sine mange besøg i Cuba. Meget aktuelt, da der på samme tidspunkt var meget røre om forholdene på Cuba.

Årets Teateruge drejede sig om indstuderingen og opførelsen af en crazy-komedi med baggrund i 'Hamlet'. Forestillingen blev vist for 2 fyldte sale - og for forældrene på Forældre-dagen.

MARTS: **Årets gymnastikopvisninger**

Vi startede måneden med at have besøg af Sydfalster Ungdomsskole, der spillede en musical om unge for os.

Ugen efter havde vi besøg af Horbelev Amatørteater, der spillede 'Oliver Twist'.

Det var helt rart for eleverne at kunne læne sig tilbage i stolene for nu at opleve andre spille teater.

På sædvanlig vis var der Amtsupvisning i Horbelev, men det usædvanlige var, at holdet var under ledelse af Anne Pedersen - og så selvfølgelig Knud P. Det gik fint!

Allerede week-enden efter var der lokalopvisning i Horreby - indlagt i en Skole-Week-end. Samme week-end havde vi besøg af Arne Møller Hansen, som med sin familie havde været udsendt gennem IBIS til Namibia. Det var en stor oplevelse at høre ham berette - ikke mindst til de meget flotte lysbilleder, som han viste.

Forårsmødet - fælles med Kirkeligt

Alle de medvirkende i den noget specielle udgave af 'Hamlet'

Samfund - havde besøg af Jutta Bojsen-Møller, der fortalte levende om sin tipoldemor: Eline Boisen.

APRIL: Tjekkerne kommer!

Vi havde set meget frem til genbesøget af tjekkerne fra Zatec. Der var foretaget en minutøs planlægning af deres besøg, så vi var sikre på, at de fik mest muligt ud af det.

Der er en selvstændig artikel om deres besøg et andet sted i Årsskriftet.

Forårets Liniefag havde deres Liniefag til rådighed. Samme dag var der her på skolen møde med repræsentanter for de 8 skoler på Falster, der udveksler censorer ved de mundtlige prøver.

Vi var alle inviteret til musical på Gunslevholm, hvor der blev vist 'Grease'. Fotografen fra Tønder ankom og forevige alle til årgangens fællesfoto. Nykøbing F. Musikskoles Big Band besøgte os og gav koncert.

Månedens sluttede med Jubilarsammenkomst og Kommende Elevers Dag.

MAJ: Igen på Vildmarkslejr

For at få det til at passe ind i kalenderens helligdage - og dermed forbundne småferier - tog vi allerede på tur til Munkedamspladsen i den første uge af måneden.

Heldigvis! Det viste sig at være forårets bedste uge. Sol fra morgen til aften. Lærer Lene Hansen måtte fejre sin runde fødselsdag under trækronerne, men fik dog besøg - endda med medbragt lagkage.

Befrielsesaftenen mindedes vi ved at gå med fakler gennem skoven til den nærliggende store langdysse, hvor vi så holdt en lille højtidelighed.

Samme aften var der en højtidelighed i Nørre Ørslev, som vi derfor desværre ikke kunne være med til.

Eleverne besluttede at bruge af Fællesmødekontoen for at komme til Efterskole-Musikfestival på Bindernæs Efterskole sammen med flere hundrede andre efterskoleelever. Vi deltog med 3 musikgrupper.

De skriftlige prøver foregik uden ret mange dikkedarer.

Der var bestyrelsesmøde og generalforsamling i skolekredsen, hvor der blev vedtaget nye og moderniserede vedtægter for skolen.

15 elever og lærere fra Sorø Ungdomsskole kom forbi og overnattede på en ellers elevtom skole.

Månedens sidste arrangement var vores egen Forårskoncert med mange gode indslag - det hele på bedste vis knyttet syngende sammen af Hans-Henrik og René.

JUNI: De aller-sidste tider

Så var det tid for de mundtlige prøver, der blev afviklet 7 dage efter hinanden.

Samtidig var vi ved de aller-sidste tider, hvor skemaet blev lagt til side - og hvor der i stedet for var andre aktiviteter for de af eleverne, der ikke var til prøve de forskellige dage.

Den sidste uge var en meget anderledes uge. Eleverne havde valgt sig ind på forskellige grupper, hvor opgaverne havde det til fælles, at det pegede

*En post ved Susåen
på vej til Munkedamspladsen*

de i retning af skoleårets afslutning.

Der blev spillet musik, forberedt festaften, øvet årsrevy - og der blev smukkeseret skole ude og inde.

Samtidig med dette blev der gjort rent alle vegne rundt på skolen.

'Den ultimative festaften' varede til den lyse morgen. Herefter var det kun værelset, der manglede den store tur, så det kunne afleveres i god stand til de kommende nye beboere.

Afslutningsaftenen forløb i en god stemning - og såvel elever som forældre takkede for et godt og udbytterigt skoleår.

Vi sagde farvel til 60 elever - hvoraf de 8 skulle vende tilbage efter ferien, men bare to dage efter skulle vi også sige farvel til 2 kolleger. Christian Rosenkvist sluttede som vikar for Pernille, der kom tilbage efter ferien - og

Dorrit Keller sluttede efter 9 års ansættelse for at søge nye udfordringer ved Teknisk Skole i Nakskov. Tak til dem begge - og tak til Jeanette Green i køkkenet, som også sluttede efter sin udståede læretid som 1. års køkkenlære elev.

Endnu et år er lagt til den mosaik af hændelser, der i stort og småt beskriver livet på Nørre Ørslev Ungdomsskole.

Forhåbentlig fik alle oplevelser og lærdom for livet. Det var i hvert fald meningen med det hele!

Fra første til sidste færd var årgang 1994/95 en usædvanlig, god årgang.

Lise og Knud Brusgaard Nielsen

♦ Fra en hjemvendt kollega.

Orlov er en herlig opfindelse! En afgrænset tid til at opleve verden fra en anden vin- kel. Det burde være alle forundt.

Set udefra, driver NØU rundt som en ø i det store hav, og i løbet af min orlovstid nåede jeg at gøre mig mange tanker om efterskoleverdenen contra folkeskoleverdenen.

Jeg synes, at folkeskolens charme er mangfoldigheden af børn i alle aldre, børn med vidt forskellig baggrund, mange forældre og mange kolleger. Men det er også i mødet mellem de mange mennesker og dermed samarbejdssituationer og interesser, at der kan opstå svage punkter i forhold til at være lærer på en efterskole.

Et 'lille' lærerkollegie har de fordele, at de hurtigere kan mødes, når der opstår situationer, hvor det er vigtigt at alle bliver inddraget. Det er som regel nemmere at blive enige, og der opstår ikke så mange 'kommunikationshuller', som når mange mennesker skal have besked.

Påfaldende anderledes

En anden meget væsentlig dimension ved efterskolearbejdet er dét 'man gør' med eleverne og måden, man gør det på.

Efter at have været efterskolelærer i 6 år var det påfaldende anderledes, at jeg kunne være i nogle klasser i så begrænset et timetal som 2 timer om ugen. De elever, jeg havde mest med

at gøre havde jeg i 6 timer - spredt ud over ugen. Og disse timetal taget i betragtning kan enhver jo se, at vi som

efter- skole- lærere kan nå at lære

NØRRE ØRSLEV - SET MED ORLOVSØJNE

vores elever at kende betydeligt bedre.

Jeg savnede flere gange den kontakt, der er mellem lærere og elever på en efterskole - selvom det i perioder kan være svært, fordi vi også i højere grad kender hinandens svage sider og skal leve med hinanden i konfliktsituationer. Alligevel er jeg overbevist om, at vi - både i undervisningssituationer og i dagligdagsituationer - kan nå meget længere ene og alene af den grund, at vi er tættere på hinanden.

De anderledes indslag

Men også det, der sker i løbet af året, er med til at udvikle/modne eleverne i en helt anden grad. Jeg manglede de mange anderledes indslag: foredrag - koncerter - teateraftener - onsdagsarrangementer - Prag/genvisit - temauger og temadage - lejrskole. Alle disse arrangementer er noget af det, der gør det sjovere i dagligdagen. Det er også ved alle disse arrangementer, at vi får øjnene op for nye sider af mennesker, som vi har gået skulder ved skulder med i lang tid. Det er her, vi får nogle fælles oplevelser på tværs af hele skolen, som mange senere vil huske tilbage på.

Pernille Justesen

♦ Tidligere elev beretter.

Forskellen på en efterskole - Nørre Ørslev Ungdomsskole - og en ungdomshøjskole - Egå Ungdomshøjskole - er kolossal, hvis man

kigger overfladisk på det. Men hvis man betragter det som livets gang, og ser på de to år jeg har været på NØU, som nogle lærende år i min ungdom - og ungdomshøjskolen som den søgende periode i min ungdom, hvor jeg kunne finde ud af, at jeg kunne blive andet end taxachauffør og politimand, så er forskellen lille og overskuelig.

Fra det kolde

Jeg var på NØU i skoleårene 92/93 og 93/94. Første dag jeg satte mine ben

på NØU var jeg 14 år gammel og tilpas skoletræt. Jeg havde startet min egen revolution ved at lægge familien

og vennerne bag mig. Selv om den samme skole-

gang fortsatte på NØU, var det alligevel et skridt væk fra det kolde mod det mere varme. Det var et sted hvor man kunne holde af sin lærer, trøste sin nabo og give sin nabo et klap på skulderen. Mens man hele tiden vidste, at der var en ende på sammenholdet, og at man skulle forlade dem man holdt af med tårer i øjnene - og en såret sjæl.

Ingen specielle drømme

Da jeg kom på NØU, drømte jeg bare ikke om noget specielt. NØU har givet mig mere målrettede drømme, og

Folkehøjskolernes lange kurser 1995

Et langt kursus på en højskole kan vare fra én til ti måneder. Kurset er ofte intenst, fordi man bor og spiser på skolen. Det kræver meget at være sammen med andre mennesker hele døgnet, men belønningen er indsatsen værd. Man opnår større tolerance og viden om andre menneskers måde at leve på.

Forholdet mellem lærere og elever ligner ikke det man kender fra skolen.

Liniefag

Mange skoler har delt undervisningen op i såkaldte linier, hvor man går i dybden med nogle få fagområder. Det kan være musik, kunst, idræt, medier eller teater.

Hvis man vælger et liniefag, betyder det, at man får mere fokus på det fag som man er interesseret i.

Pelle Nicolaisen på NØU

mere sikre fødder på den gyngende jord under mig. Jeg havde et godt udgangspunkt at starte min videre færd fra.

Da jeg forlod NØU, havde jeg lyst til at tage livet - før det tog mig.

Sommeren 1994 holdt jeg 2 måneders sommerferie, derefter fik jeg et arbejde som arbejdsdreng i tre måneder, gik ledig i to måneder - og de sidste måneder - før jeg tog på ungdomshøjskole - havde jeg et rengøringsjob i et motionscenter. Den lighed havde jeg med fireoghalvfjers andre unge, hvor halvdelen også havde prøvet en af grunduddannelserne, men var blevet trætte af skoleræset.

Sæt spørgsmål ved tingene

De regler vi havde på Egå - eller snarere ikke havde - virker som anarki i forhold til NØU. Man skal lige bide mærke i, at aldersgrænsen var mellem

sytten og nitten på Egå, og mellem fjorten og atten på NØU. Egå inspirerede mig til at filosofere, og til at gå uden for den vej, der er lagt, og som alle unge kan følge, hvis de bare husker en bestemt ting: At lade være med at sætte spørgsmåltegn ved det fornuftige ved at hoppe på toget i seks-syv års alderen og sidde og kigge ud ad vinduet indtil man er voksen, i stedet for at tilfredsstille ungdommens nysgerrighed.

Svær sammenligning

Jeg vil slutte med at understrege, at efterskole og ungdomshøjskole er som en banan og en elefant. Den eneste lighed de har er, at de begge er en del af livet, nogle gode minder - og et pust af varme.

*et pust af varme
en kæmpe flamme
det er livets glød
som en dag er død*

*forsvundet i stress
i det sidste glas
af ungdommens digte
med kun fremtiden i sigte*

*Pelle Nicolaisen,
1992/94*

Morgensang fredag den 13. januar 1995
ved Lene Hansen

Brevet som går baglæns i et brev

Hvornår modtog du sidst et brev? Ikke en regning, ikke en rykker fra biblioteket, ikke et kort fra tandlægen om, at du skal komme til eftersyn. Heller ikke et feriepostkort, hvor der bare står: 'Vi kom godt herved, solen skinner, og her er flot - og billig sprut!'

Nej, hvornår modtog du sidst et rigtigt BREV? Et der fortæller løst og fast, stort og småt og gerne detaljeret fra brevskriverens liv.

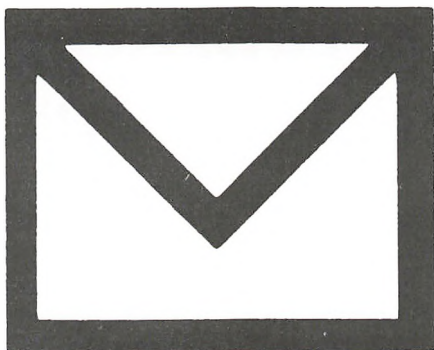
Og hvornår sendte du selv sidst et rigtigt brev? Der er næsten altid tryk på telefonen her på skolen. Her kan man lynhurtigt slå en sludder af - og det er noget nemmere end at sætte sig ned og skrive et brev. Det er nok derfor, at der aldrig er særlig meget trængsel ude på Røskvas hvide bord - der er i hvert fald altid plads til et brev til - uden at man behøver at stå i kø.

Hvis du sætter dig ned og omhyggeligt tænker over nogle ting og får sat nogle ord på papiret, så vil der en eller to dage senere sidde et andet menneske og være i telepatisk forbindelse med dig, fordi vedkommende erfarer noget om dine tanker. En telefonsamtale er ofte meget mere overfladisk - tit bare snik snak, hvor man ikke når at få tænkt sig om, og hvor man ikke bliver klogere på hinanden.

Nogle af jer vil sige: 'Jeg kan ikke skrive breve!' Og det er da også lidt af en kunst at skrive breve, men det er en kunst, som alle kan lære.

Og den undskyldning, at man ikke kan finde på noget at skrive, duer ikke. I har masser af små oplevelser i hverdagen, som I kan dele med andre ved at skrive om dem i et brev. I kan f.eks. skrive om, hvordan en time er forløbet, I kan skrive om, hvad I har lavet en bestemt aften, I kan skrive om, hvad I har lavet i en weekend og alle mulige andre små episoder, som fortæller noget om jer og jeres liv her og nu.

Inden man fik telefon skrev folk mange flere breve, og fordi mange gamle breve er blevet bevaret, kender man faktisk en hel del til mange menneskers liv tidligere.

Om hundrede år, vil man ikke vide ret meget om nogen af jer, fordi I ikke har efterladt jer nogle breve, som senere kan fortælle om, hvordan jeres liv var.

Så bare se at komme igang. Skriv breve i massevis. Og det pudsige er, at når I er færdige med et brev, vil I få en dejlig fornemmelse. Piet Hein udtrykker i sit græk 'Brevet som går baglæns i et brev', hvorfor man egentlig bliver så glad og har det så godt, når man er færdig med at skrive et brev:

*Jeg skriver et brev -
og fornemmer
i brevet
en hilsen
fra hende
til hvem det er skrevet.*

*Det er dét
som gør brevskriveriet
så givende:
at en genklang
fra læseren
møder den skrivende.*

♦ Beretninger og valg til bestyrelsen

Bestyrelsens beretning om arbejdet siden sidste generalforsamling skal indledes

med at mindes skolens afdøde formand gennem næsten 25 år -

Hakon Winther - som døde meget pludseligt i august måned sidste år.

I Årsskriftet var der mindeord om ham - de skal ikke gentages her - men jeg skal dog alligevel konstatere, at Hakon Winther igennem mange år har været denne skole en meget god mand. Gennem sit virke som bestyrelsesmedlem og formand har han altid været en god repræsentant udadtil.

Der var ingen tvivl om hans kærlighed til skolen. Ja, han lagde i det hele taget meget vægt på, at man som ung kunne få viden og uddannelse - og igennem dette opnå et helhedssyn på det at være til i et demokratisk samfund. Det kom også til udtryk i hans arbejde for Radsted Aftenhøjskole, som han var formand og primus motor for i en lang årrække

Æret være hans minde!

Ny formand for bestyrelsen

Ved det ordinære bestyrelsesmøde i september måned måtte bestyrelsen konstituere sig påny. Derved blev jeg formand, mens Jens Lose fortsatte som næstformand. Ifølge vedtægterne kunne vi have valgt at selvsupplere med det manglende bestyrelsesmedlem. Det valgte vi ikke at gøre, da be-

styrelsens størrelse med sine 11 personer nok kunne undvære den 11. person indtil denne ordinære generalforsamling her i dag.

Bestyrelsen har holdt 5 møder siden sidste generalforsamling.

FRA SKOLEKREDSENS ÅRLIGE MØDE

Derudover har flere fra bestyrelsen i løbet af året deltaget i forskellige møder og arrangementer på skolen.

Den nye efterskolelov fra 1. januar 1994 har givet bestyrelsen flere arbejdsopgaver end tidligere. Blandt andet er det nu bestyrelsen - og ikke Undervisningsministeriet - der godkender såvel kursusplan som undervisningsplan for skolens virksomhed. Begge disse opgaver har derfor været over bestyrelsens bord i det forløbne år.

Der er ikke sket afgørende ændringer i hverken tidsterminer eller skoleårets indhold, derfor har det for bestyrelsen været sager af ren ekspeditions-mæssig karakter.

Nye vedtægter

Senere i aften skal vi behandle et forslag om nye vedtægter for skolen. Det er også en følge af den nye lov, hvor der lægges op til en modernisering af alle skolers vedtægter.

Bygningsmæssigt er der som sædvanligt sket en del siden sidste år. Der er fortsat moderniseret værelser. Sidste sommer færdiggjordes moderniseringen af de ældste af drengeværelserne - og samtidig blev den tidligere lærerlejlighed på drengegangen ombygget til 3 elevværelser.

Det har ikke medført flere elever, men alene givet det samme antal elever som hidtil mere plads til at udfolde sig på. Blandt andet en lille elevdagligstue på gangen, som tillige skaber brud på gangens ellers lidt dystre udseende.

Vi skal fortsat modernisere flere værelser både på pige- og drengegang, men resten af værelserne kræver ikke helt så indgribende en ombygning, som de hidtil moderniserede. Denne løbende modernisering vil derfor hovedsageligt kunne ske over den almindelige drift.

Et længe savnet ventilationsanlæg i gymnastiksalen er blevet installeret. Nu er det muligt at skifte luften ud ved større arrangementer. Samtidig blev belysningen i gymnastiksalen udskiftet. Der er kommet mere lys - men samtidig er det blevet billigere at bruge, da der er brugt moderne belysning med et lavere energiforbrug.

Nye byggetilskudsregler

Vi havde i dette år håbet at kunne foretage en gennemgribende modernisering af elevernes toilet- og baderum med tilskud fra staten. Desværre for os blev de gamle tilskudsregler netop i år sat i bero, så hverken vi eller andre kunne få tilskud.

For øjeblikket venter vi med længsel på de helt nye regler, som i højere grad overlader det til den enkelte skole selv at forvalte midlerne. Der bliver tale om et vist tilskud for hver elev, som man så kan vælge enten at bruge med det samme eller spare op til større projekter. Dette beløb vil vokse over en årrække og forhåbentlig give

os mulighed for løbende moderniseringer og ombygninger.

Idéer til nye byggeopgaver

Vi har nok af gode idéer til en fortsat modernisering og udbygning af skolens lokaliteter. Det er de omtalte toiletter og baderum hos eleverne, der trænger sig mest på. 60 elever bruger hver dag de ikke særligt store eller moderne rum, som derfor naturligt nok bærer præg af den store udnyttelse. Derudover er der også tanker om en udvidelse af elevernes meget benyttede, men alt for lille dagligstue - og en sammenlægning og modernisering af træ- og metalværkstedet. Disse projekter trænger sig alle på og må løses i takt med, at det er muligt at skaffe midler til det.

Skolens varebil er i årets løb blevet udskiftet med en minibus. Det giver noget større mulighed for at komme på ture væk fra skolen såvel i undervisningen som i week-enderne. Bussen er tit i brug - og det forlyder, at man slet ikke kan forstå, hvordan man tidligere har kunnet undvære sådan en.

I årets løb har der været de traditionelle arrangementer på skolen: Elevmøde, Julemøde, Aftenhøjskole, Forårsmøde, Forældredage, Forårskoncert osv. Altid med god tilslutning af såvel forældre, tidligere elever som egnens beboere. Der er dels tale om arrangementer for skolens elever og forældre, men også om arrangementer, der åbner skolen for alle interesserede - og altid med et indhold, der tager sigte på, at deltagerne skal føle, at de får noget med hjem og tænke over og /

eller glæde sig over.

Årets elevtalsgennemsnit ligger meget tæt på de 60. Der er i det forløbne år som tidligere sket en meget lille udskiftning. En eller højst 2 elever vælger at stoppe i årets løb. Det må tyde på, at eleverne har det godt - og at de er tilfredse med deres valg af efterskole - og dermed med livet på skolen.

På trods af stadigt faldende årgange i efterskolealderen har vores skole fortsat optaget 2 år frem. Det kan vi være godt tilfredse med. På trods af få midler brugt til oplysende materialer om vores skole, kan vi stadig gøre os gældende blandt det meget store udbud af efterskoler landet over.

Tillid til skolen

Årsskriftet er skolens økonomisk største aktiv udadtil. Det er meget få reaktioner, der kommer på dette årlige skrift, men det er vores indtryk, at det

*Formanden
aflægger bestyrelsens beretning*

bliver læst. Fra bestyrelsen siger vi tak til dem, der positivt har medvirket til at udbrede kendskabet til vores skole. Det være sig aviser eller enkeltpersoner. I øvrigt vil jeg sige, at skolen nyder stor tillid hos egnens befolkning og hos tidligere elever og deres forældre. Det er noget, som bestyrelsen lægger mærke til - og glæder sig over.

Medarbejdermæssigt har det på lærerområdet været et lidt broget år. Almindelig orlov, barselsorlov og forældreorlov har betydet nye ansigter til afløsning af de faste. Det har ikke været uden problemer at skaffe midlertidige afløsere, men alt i alt har året alligevel været stabilt, da afløserne har været gedigne folk på hver deres plads.

Hele året har Christian Rosenkvist

vikarieret for Pernille Justesen, som har haft et års orlov uden løn. Det har været en fornøjelse at mærke det friske pust, som Christian har bidraget med. Vi siger fra bestyrelsen mange tak for din indsats - og ønsker dig held og lykke i dit nye job på Møllebakkeskolen i Horreby. Forhåbentlig har du her lært et og andet, som du kan bruge fremover.

Dorthe Hansen har det meste af skoleåret haft barselsorlov - og i hendes sted har Anne Pedersen vikarieret. Med lidt mingelerten viste det sig, at hun kunne fortsætte til sommerferien som afløser for Jan Borre, der er på forældreorlov. Det var godt for dig, at du kunne få skoleårets afslutning med. Og endelig har det så på det seneste vist sig, at du kan blive her hele det kommende skoleår, da du træder ind i Dorrit Kellers plads. Det er vi glade for.

Tak til Dorrit Keller

Lad mig så samtidig benytte lejligheden til at sige tak til Dorrit Keller for dine 9 års ansættelse ved skolen. Det er jo en ret anseelig periode for en efterskolelærer. Vi håber, du vil blive glad for dine nye udfordringer - og at også du i dit fremtidige virke vil kunne drage nytte af dine 9 år som efterskolelærer med dette jobs mangesidede indhold.

Ud over de nævnte har der så her i foråret været timelærere ansat i musik og matematik.

I køkkenet har Jeanette Green i dette skoleår været ansat som køkkenlederelev. Mest udearbejdende på arealet - men også lidt inden døre - er

Leif Jochimsen i årets løb blevet deltidsansat som havemand og pedel. Vi ser frem til mange gode år med ham til at passe skolens ansigt udadtil.

I den rette ånd

Bestyrelsen overlader det meste af skolens liv til de ansatte - med forstanderparret i spidsen - i forvisning om, at livet leves med og blandt eleverne i et skolefællesskab i den ånd, som må være den rette på en skole som vores. Bestyrelsen mere end fornemmer, at det holder stik. Det gør vi dels gennem samvær på skolen i årets løb, og der er også et fast punkt på alle bestyrelsesmøderne, der hedder: Orientering fra skolens daglige virke - og dels oplever vi det gennem de faste årlige møder, som vi har med alle lærerne. Her drøftes livet på skolen, men der er også lidt mere holdningsprægede emner på dagsordenen, hvor lærerne og bestyrelsen kan få lejlighed til at komme i dialog om, hvordan man ser på skolelivet og selve skoleformen.

Skoleformen er til stadighed til debat i samfundet. Det er udmærket. Vi må bare håbe, at det til stadighed vil lykkes for Nørre Ørslev Ungdomsskole at sætte dagsordenen for en efterskole her, som rigtig mange kan gå ind for.

Værdier i hverdagen

Alle efterskoler har igennem de seneste år fremført et fælles slogan om 'Værdier i hverdagen'. Det er for mig ganske givet, at et år på Nørre Ørslev Ungdomsskole giver en række værdier i hverdagen for de unge. Værdier, som

de kan trække på efterfølgende. Sådan skal det være! Og det skal være mit ønske, at det må være ved, så vores skole til alle tider kan give et tilbud, der er mere end det, de unge ellers ville have fået, hvis de bare var blevet i deres tidligere skole.

Udsyn og fremsyn er en del af en bestyrelses opgave, således at skolen til stadighed virker så tiltrækkende på unge, så vi også fremover kan melde fuldt hus.

Til slut i denne beretning vil vi rette en tak til det samlede personale på skolen med forstanderparret i spidsen. Tak for godt og samvittighedsfuldt arbejde i årets løb. En del tyder på, at Nørre Ørslev Ungdomsskole er en god arbejdsplads. Hvis man kan tage stabiliteten i arbejdsstyrken for pålydende, så er der noget, der tyder på det.

Faglighed til folkelighed

Værdier i hverdagen. - Livslang uddannelse. - Eksamen. - Point. - Specialisering. - Folkelighed. - Kostskoleliv. - Samvær med mennesker på godt og mindre godt. - Gøre det komplekse simpelt. - Kort sagt gøre faglighed til folkelighed.

Det er en stor opgave, men vi fornemmer, at det lykkes i dagligdagen her på Nørre Ørslev Ungdomsskole - og det siger vi jer tak for.

Jeg vil til slut sige tak til bestyrelsen for godt samarbejde i perioden, der er gået. Der er en god tone i bestyrelsen - og en god debat om tingene - og en levende interesse for udviklingen og livet på skolen. Tak for det!

Denne beretning har givet udtryk for, at der stadig er opgaver, der træn-

ger sig på til en mulig løsning, når tiden er inde - og midler kan findes. Der har i beretningen været berørt emner som skoleplan, bygningsmæssige ting, elevtal, nye tilskudsformer, møder og arrangementer, årsskift og medarbejdere.

*Verner Brædder,
formand for bestyrelsen*

Udbyttet af skoleopholdet

Vi vidste det egentligt godt, - men det er da dejligt at få det sådan rigtig videnskabeligt bekræftet - at de unge og deres forældre oplever, at udbyttet af et efterskoleophold er en personlig udvikling og en modning - og en selvstændiggørelse af de unge, så de er bedre rustet til at stå på egne ben - bedre til at turde sige deres mening - og bedre til at tage stilling til tilværelsens større spørgsmål - og derigennem få en holdning til tilværelsen.

Disse kompetencer omkring den menneskelige side af tilværelsen - og så kaldt de bløde kvalifikationer - kommer til udtryk i en afhandling, som er blevet til gennem næsten 4 års forskning, hvor en såkaldt lille doktorafhandling er blevet skrevet af Ulla Ambrosius Madsen fra Danmarks Lærerhøjskole.

De nævnte konklusioner ta'r vi gerne til os her på stedet. Vi mener at kunne genkende ordene og begreberne i forhold til vores mål med vores arbejde, men lader det ikke blive en sovepude. Mere om denne afhandling senere.

Skoleåret synger på sidste vers, for om mindre end fire uger er det slut for denne gang. Det er et godt år. Det er

en rigtig god årgang. Allerede fra den første dag tog eleverne - på en positiv måde - fusen på os.

I dagene inden skolestart havde vi drøftet, hvordan vi kunne bløde op på den lidt trykkede stemning, der nu en gang altid er ved starten af et skoleår, når ingen endnu rigtig kender hinanden.

Stemningen i top

Der var idéer fremme om at udnævne nogle af os til omvandrende hygge-spredere på tidspunkter, hvor det af forskellige grunde kunne opfattes som om der var lidt tomgang i programmet.

Vi fik det ikke gjort, men konstaterede heldigvis allerede fra den første dag, at stemningen var helt i top - og at snakken gik blandt alle. Elevholdet blødte så at sige sig selv op - og det på rekordtid. Jeg har i hvert fald aldrig oplevet noget lignende.

I og for sig har det præget holdet

*Der lyttes til
beretningerne*

siden den første dag. Hygge og 'komme-hinanden-ved' har været i højsædet. Eleverne har været trygge ved hinanden på en hidtil uset måde. Det har f.eks. kunnet mærkes i Fællestimerne, hvor eleverne på skift har fortalt for hinanden - også om ret så private forhold. Forhold, som nok på en måde kunne bruges imod eleverne selv igen, men det er ikke sket. Trygheden og tilliden til de andre har været helt speciel.

Seriøst og positivt arbejde

På andre områder har der også været en god stemning. I fagene har der været arbejdet seriøst. Tit er forskellige hold blevet positivt omtalt for deres indsats og deres væremåde. Sjældent har der været brugt så lidt tid på at retlede.

For nylig sagde en elev til mig ved

middagsbordet, at vi lærere kunne sagtens. Som elever og som elevhold var de snart færdige med deres efter-skoleophold, mens vi som lærere jo hvert år fik en helt nyt elevhold efter sommerferien.

Årets gang har igen fulgt nogenlunde den samme læst som tidligere. Skolefagene er på skemaet hele året igennem - bortset fra fysik/kemi på afgangsniveau, hvor et hold afslutter ved juletid - og et nyt hold afslutter her ved sommerferien. Liniefag og valgfag skifter efter det første halve år.

Projekt opgaven løses

I Horisont-timerne blev der før års-skiftet taget hul på Årsoppgaven for 3. gang. Opgave og tidsplan blev præ-senteret - og overemnet 'Modsætninger' blev fastlagt - og 2-mands elev-grupper blev dannet omkring en række forskellige elevvalgte underemner.

I den nye folkeskolelov indgår der en såkaldt Projekt opgave, og vi måtte konstatere, at denne nyskabelse på langt de fleste områder lignede vores Årsoppgave til forveksling.

I perioden frem til midten af januar havde eleverne så mulighed for uden for timerne at arbejde med deres opgaver ved bl.a. at finde materialer frem. I de sidste 2 uger af januar var der med mellemrum afsat 3 hele enkeltstående dage, hvor eleverne kunne arbejde med deres opgave.

Til hver gruppe var der tilknyttet en vejledningslærer, som også var den af os, der var med ved den mundtlige fremlæggelse.

Ud af arbejdet skulle der så til slut

fremstå et produkt, hvor resultatet kunne fremstå på mange forskellige måder, når bare det stadig hang sammen med den problemstilling, som emnet havde. Langt de fleste valgte den skrevne rapport.

Til sidst blev det hele vurderet skriftligt på baggrund af processen, produktet og fremlæggelsen.

Der var meget stor tilfredshed med forløbet og med resultaterne hos både elever og lærere, og når vi afvikler det igen til næste år vil det kun være med meget få ændringer.

Måske kan vores praksis danne skole rundt på en række andre efterskoler. Hans Christiansen var nemlig udlånt som foredragsholder ved temadags-møder om projekt opgaven arrangeret af Efterskoleforeningen og Undervisningsministeriet for efterskolefolket rundt i hele landet.

Anderledes undervisning

Sammenlagt består årets 40 uger af omkring 27 uger med almindelige skoledage - resten af tiden foregår der anderledes undervisning. Start- og slut-uge - erhvervspraktik - teateruge, hvor vi i år opførte en ret så moderniseret udgave af 'Hamlet' - terminsprøver - og skriftlige og mundtlige afgangsprøver.

For 3. år i træk skulle vi til Tjekkiet. I år arrangeret som et udvekslingsbesøg med unge fra Tjekkiet, nærmere bestemt fra provinsbyen Zatec, hvor vi var på besøg i september, og hvor vi så havde genbesøg af tjekkerne i en uge i april. Begge steder var der privat indkvartering på programmet.

Denne private indkvartering er en

afgørende dimension i den fulde oplevelse af at være i et fremmed land. Da vi midt på ugen tog fra Zatec til Prag for at være turister på egen hånd, var vi allerede godt fyldt med oplevelser. Jeg dristede mig ligefrem til at sige, at vi egentlig godt kunne have taget direkte hjem uden at besøge Prag, fordi vi på de 3 første dage allerede havde oplevet så meget.

Vi er parate til at gentage arrangementet - og venter på svar fra Tjekki-
et.

Det er en fornøjelse at være afsted med eleverne. Det gør sådan en tur ekstra god.

Og så skal det da lige med, at vi igen i år var en uge på Vildmarkslejr i det midtsjællandske - i årets hidtil flotteste vejr. Samme sted som de tidligere 3 år, men med nye ting på programmet, da alle elever f.eks. cyklede både til og fra lejren ad to forskellige ruter. Vi og vores cykler blev trans-

porteret halvvejen begge veje. På op-turen kørte eleverne i små grupper - og så var der lærere på poster under-vejs hver gang vejen krydsede Susåen.

Institution Vildmarkslejr

Sidste år var Vildmarkslejrturen alle gode gange 3 - fra i år må den betragtes som en tradition - eller måske ligefrem en institution. Jeg fornemmer, at det eneste, der kan få os på andre tanker ville være, hvis vi ikke mere kunne låne pladsen. Men lad os nu ikke tage sorgerne på forskud.

Når der til stadighed sker en pædagogisk udvikling med vores Vildmarksture er der absolut ingen problemer med at være det samme sted år efter år.

Årets tilløbsstykke er vores Julemøde med dets mange gæster. Denne af-

*Anne Bagge Møller,
nyvalgt til bestyrelsen*

ten havde vi i år opprioriteret ved at afsætte en hel dag til forberedelse. En Julemøde-Temadag - ligesom vi gør før Elevmødet. På denne dag blev der øvet indslag til aftenens program og afviklet en række praktiske gøremål. Det er afgjort en dag, der er kommet for at blive. Det kunne også mærkes på aftenen, at det var anderledes og mere velplanlagt end tidligere.

I Årsskriftet havde vi i år forsøgt at inddrage flere elever i arbejdet end tidligere. Jeg mener, at det med disse elevbidrag lykkedes at få et mere læse- og læservenligt og alsidigt skrift end tidligere. Denne linie vil vi styrke. Måske bliver der i årets løb produceret skriftlige arbejder af eleverne, som kun den enkelte faglærer ser - og som lige så godt kunne præsenteres for en større læserskare gennem Årsskriftet.

Opbakning fra forældrene

Forældrekontakten har i årets løb været som tidligere med forældreblad fra skolen, forældremøder og forældre-kontakter med forberedte samtaler på baggrund af oplysninger fra de forskellige lærere. Som altid mærker vi en meget stor opbakning fra forældrene til disse arrangementer. Det er heldigvis meget få, der ikke møder op.

Årets week-ends består af de almindelige, skole-week-enderne - og så de forlængede. I de almindelige week-ends er der fra nogle ganske få til omkring 20 elever - og kun ganske få week-ender i løbet af året er uden elever.

Disse week-ender har deres helt eget liv. Eleverne tilmelder sig onsdag

middag. Torsdag middag planlægges week-enden af alle de tilmeldte elever og week-end-lærerne i fællesskab - og om aftenen bliver programmet så præsenteret for alle andre gennem op-hængning af plakater med aktiviteter, tider osv. Det aftalte program følges slavisk - og kun helt specielle forhold kan få lov til at indvirke på det planlagte.

Specielle week-ender

Skole-week-enderne planlægges i god tid af Onsdags-grupperne på skift 2 og 2 ad gangen. Programmet præsenteres før week-enden forinden, så de andre elever kan nå at tage bestik af, om de vil blive her hele den efterfølgende week-end - eller de vil nøjes med at være her i den obligatoriske del af week-enden, der varer til lørdag over middag.

I skole-week-enden er det de planlæggende elever, der står for afviklingen af programmet, så må de andre elever til gengæld arbejde lidt mere med de praktiske opgaver omkring week-ends måltider og rengøringen.

Vi mener, at vi prioriterer week-enderne højt. Så højt, at ingen elev skal føle sig tilskyndet til ikke at blive her så meget som muligt. Samtidig prioriterer vi også indholdet højt. Så højt, at der altid vil være aktiviteter. Eleverne vælger derfor ikke at blive her for at ta' en slapper, for har de valgt at blive her, så skal de også deltage i det program, som de i meget vid udstrækning selv har været med til at sammensætte.

Planlægningen af det kommende skoleår er langt fremme, men det sid-

ste planlægges dog først i sommerferien - og når vi lærere mødes igen til august en uges tid før skoleåret starter. Alle eleverne har været her på besøg den sidste lørdag i april. De har efterfølgende alle valgt fag og linier. Den interne fagfordeling mellem os lærere er ved at tage form.

Der er 8 genganger-elever på holdet. Geografisk drejer det sig alt i alt om 24 fra Lolland, 20 fra Falster, 4 fra Møn, 2 fra Bornholm og 10 fra Sjælland. Nogenlunde som det plejer at være.

Selv om vi i årets løb når mange anderledes oplevelser og meget anderledes læring, så er det almindelige skolefaglige stadig solidt placeret og i højsædet. De elever, der fagligt stiler højt, skal ikke lades i stikken - og det bliver de heller ikke. Men alle elever her på stedet skal have meget andet ved siden af. Meget af det, der så at sige sker ved siden af skulle meget gerne være med til at fremme elevernes personlige udvikling.

I indledningen omtalte jeg den nyligt udgivne afhandling om efterskolens pædagogiske muligheder. Når alt det positive er sagt, så rummer afhandlingen også en del kritik af den almindelige undervisning i de prøveforberedende skolefag, som eleverne opfatter som en relativ ligegyldig og tålt nødvendighed.

Den kritik må vi ta' til os. Men vi må ikke nøjes med det, vi må også forholde os til den - bearbejde den - og forsøge at gå nye veje. Naturligt nok må vi stille os selv det spørgsmål, om vi udnytter vores pædagogiske muligheder nok. Vi må forsøge at stil-

le spørgsmål ved 'plejer'.

Undervisningen i skolefagene behøver vel ikke at blive opfattet som kedelig for at være god og seriøs nok. Her må vi sætte ind i en intern udvikling - og ikke lade os nøje med at hente succesen hjem på hverdagslivet, det hjemlige og det nære - og alt det, der i øvrigt ligger uden for den almindelige undervisning.

Vi skal dagligt øve os i at blive bedre til det, vi er gode til - og gode til det vi endnu ikke helt magter.

*Knud Brusgaard Nielsen,
forstander*

Skolens elever 1995/96

Bettina Andersen, Mosebyvej 4, 4871 Horbelev
Maiken Bindzus, Nørregade 3A, 4863 Eskilstrup
Jesper Boesen, Gl. Marielystvej 21, 4873 Væggerløse
Juline Bylov, Nr. Kirkebyvej 10, 4840 Nr. Alslev
Søren Christensen, Skovhusevej 42, 4953 Vesterborg
Tine Folmann Christensen, Gedser Landevej 26, 4873 Væggerløse
Rasmus Dresen, Sløsserupvej 14, 4892 Kettinge
Esben Flies, Valorevej 75, 4130 Viby Sjælland
Tina Valentin Glibstrup, Lunden 15, 4990 Sakskøbing
Anne Holz Hansen, Fælledvej 45, 3790 Hasle
Kim Hansen, Gl. Landevej 32, 4891 Toreby
Lena Palle Hansen, Gundslevmaglevej 23, 4863 Eskilstrup
Mette Hansen, Emil Aarestrupsgade 52, 4990 Sakskøbing
Mie Hansen, Gundslevmaglevej 9, 4863 Eskilstrup
Susanne Laila Hansen, Skippergårdsvej 8, 4871 Horbelev
Niels Ellemose Henriksen, Priorgade 5, 4180 Sorø
Olav Theen Hølund, Søværnet 5, 4780 Stege
Henrik Høyrup, Bendslevvej 44, 4250 Fuglebjerg
Anita Jensen, Toreby Vestergade 27, 4891 Toreby
Jacob Brandt Jensen, Gangervej 14, 4840 Nr. Alslev
Majken Wegener Jensen, Kirkeholmvej 13, 4780 Stege
Mark Hagstrøm Jensen, Hamborgskovvej 10, 4800 Nykøbing F.
Mette Koch Jensen, Leestrupvej 13, 4683 Rønnede
Majken Jørgensen, Lyngmosevej 38, 4943 Torrig
Troels Jørgensen, Koholdtvej 40, 4951 Nørreballe
Carina Kamper, Torkilstrup Huse 4, 4863 Eskilstrup
Anders Klintgaard Larsen, Tornegården 130, 4600 Køge
Kenneth Larsen, Vestergade 54B, 1.st., 4930 Maribo
Rasmus Hovmand Larsen, Bøgetvej 90, 4913 Horslunde
Mie Lollike, Hesnæsvej 64, 4871 Horbelev
Jesper Lorentzen, Lundevej 40, 4760 Vordingborg
Tina Egemose Ludvigsen, Langet 10, Døllefjelde, 4892 Kettinge
Michael Brix Lund, Lidsøvej 8, 4970 Rødby
Tajs Mogensen, Skørringe Skovvej 88, 4930 Maribo
Henrik Hilleke Mortensen, Hesnæsvej 57, 4871 Horbelev

Ann Louise Mygind, Grønsundvej 27, 4780 Stege
Stine Bagge Møller, Køgevej 79, 4100 Ringsted
Anders Nielsen, Hovvænget 12, 4800 Nykøbing F.
Helle Brandt Nørlem, Idalundvej 51, 4990 Sakskøbing
Martin Bagge Oddermose, Lauritz Larsensvej 26, 4780 Stege
Mie Holst Oddermose, Langgade 15 B, 4780 Stege
Andreas Stentebjerg Olesen, Hollevej 17, 4970 Rødby
Anders Olsen, Maribo Landevej 14, 4970 Rødby
Majbritt Olsen, Bøgevænget 4, 4990 Sakskøbing
Michael Olsen, Kirke Allé 62, 4970 Rødby
Karina Petersen, Knuthenborgvej 72, 4930 Maribo
Kristine Krogager Poulsen, Nykøbingvej 51, 4850 Stubbekøbing
Lone Poulsen, Freuchensvej 10, 4912 Harpelunde
Oliver Pätz, Østre Alle 20, 4800 Nykøbing F.
Annette Rasmussen, Støttenhøj 2, 4850 Stubbekøbing
Louise Rasmussen, Sølvgade 16, 4840 Nr. Alslev
Maja Borger Rasmussen, Sønderskovvej 10, 4293 Dianalund
Martin Bønnelykke Rasmussen, Byvænget 23, 4720 Præstø
Jakob Trempenau Riis, Bakkevej 13, 4241 Vemmelev
Pernille Steffin, Almindingsvej 76, 3751 Østermarie
Henrik Høg Strate, Bøgevej 19, 4970 Rødby
Ronnie Høg Strate, Bøgevej 19, 4970 Rødby
Maria Teresa Sund, Stærsmindevej 3, 4850 Stubbekøbing
Stefan Sørensen, Skovvej 35, 4990 Sakskøbing
Morten Ubbesen, Blichersvej 12, 4863 Eskilstrup

Nyt fra elevholdet 1990/91

Mie Adamsen er mor
Peter Nørskov Andreassen er elektriker
Per Bruun er kampvognsfører i Kroatien!
Trine Bylov er fritidsforsker. Højskole til januar
Torben Børresen er automekaniker hos Ford
Annette Christiansen er kontorassistent hos MAN B&W
Jens Peter Correa de Mello er smed
Brian Ebbe er automekaniker
Jens Galsgård er datamatiker-elev
Carsten V. Glibstrup spiser sild (soldat på Bornholm)
Stine Haar er ude i den store verden
Anna Reber Hansen gør formodentlig rent
Charlotte Hansen er sygeplejerske-elev
Heidi Ålborg Hansen er køkkenleder-elev
Malene A. Hansen søger arbejde
Michael Hansen er på Nysted Kommunekontor
Peter Hansen arbejder i 2-tal
Lars Hovmand går på handelsskole i Nakskov
Henrik B. Jensen kører lastbil hos DSB
Jannie W. Jensen er klinikassistent
Louise B. Jensen går på Handelshøjskolen i København
Maja Reinhold Jensen er rengøringskone
Ove Rishøj Jensen er på højskole
Tina Romme Jensen er bankelev i Unibank
Brian Høj Johansen er landmand
Charlotte L. Johansen går på HA
Thomas Juul er hos DSB i Nakskov
Pia Kragh er mor
Merete Krebs venter tvillinger i England
Diana P. Kristensen er elev i Paw Sko
Nicolaj Skude Kristensen er mekaniker
Charlotte Kruse er mor
Ole Køppler Nielsen er foto-sælger
Palle Larsen er tømrer
Henrik Galsgaard Madsen er i USA
Irene Madsen læser biologi på universitetet
Katrine Bagge Møller går på HTX
Brian Stenderup Nielsen er automekaniker
Hans Kristian Nielsen er elektromekaniker og far
Jan F. Pedersen er bankassistent
Mette Pedersen arbejder i Knuthenborg
Janne Petersen går på VUC
Maria W. Petersen arbejder i Arbejdstilsynet
Dorthe Ringsing er pædagogstuderende
Jesper Stoffer sejler
Mette Svendsen er i Afrika
Marlene Tambour arbejder i Inspiration
Susanne Tærsker er klinikassistent
Kristian Ubbesen er på højskole
Jens Vest er landmand

Lene Winther er mor
Jarl Hansen er elektriker
Maria Nielsen er i kibbutz

Trine Bylov

Nyt fra elevholdet 1991/92

Jannik Andersen arbejder på færgen i Gedser
Christine Bom er au-pair i Bruxelles
Charlotte Boye læser til læge i Philadelphia, USA
Lars Bramsen er stadig på et røgeri i Rødby
Monica Brink arbejder på et ridecenter i Ballerup
Mette Bülow er 2. HH'er i Nykøbing
Trine Bylov er 'fritidsforsker'
Karina Carstensen er pædagogmedhjælper i Saksøbing
Søren Nelleman arbejder på DanDisc
Brian Ebbe er mekaniker hos Peugeot i Nykøbing
Eline Engen arbejder i Lalandia og på Restaurant Lysemose
Christof Gleie går i 2. HF i Nykøbing
Carsten Glibstrup er soldat på Bornholm
Anna Hansen bor i Ringsted
Henrik Bo Hansen er stadig karetmagerlærling
Peter Hansen er stadig hos Hoffmeyer i Nykøbing
Reidar Hansen er soldat på Bornholm
Thomas Hansen arbejder i et supermarked i Roskilde
Henriette Hare er rengøringsassistent på Nykøbing Sygehus
Mette Hinrichsen er kassedame i Netto
Lars Hovmand er på Transportskolen i København
Claus Prier arbejder på en maskinstation
Jannie Jensen er stadig klinikassistent i Stege
Jens Jakob Jensen er i lære som landmand
Jesper Grønhøj Jensen er på en gård
Mads Peter Jensen er kontorelev i München
Morten Jensen er soldat
Susanne Jensen er køkkenassistentelev på Nr. Alslev Plejecenter
Tina Romme Jensen er bankelev på Amager
Troels Jensen er på en gård
Frank Jørgensen er HG'er i Nykøbing
Maj-Britt Jørgensen arbejder på et plejehjem
Tina Kaare læser jura i København
Per Korsgaard arbejder i SFO i Slagelse
Jan Krebs bor hos Frank
Diana P. Kristensen er hos Paw Sko i Nykøbing
Jesper Larsen bor på Bornholm
Mette Lollike er støttepædagog på Horbelev Skole
Sara Lose er au-pair i Paris
Jacob Lupnaav arbejder på en hønsefarm
Pia Madsen er kontorelev i Vordingborg
Thomas Madsen er i lære som smed
Jeanet Maigaard arbejder stadig i Næstved Storcenter
Helene Marcussen er i New Zealand
Linda Mortensen er i lære som reklametegner i København

Cecilie Møller er 2. HF'er i Nykøbing
Anja Nielsen tager HF i Nykøbing
Maria Nielsen er i Kibutz i Israel
Martin S. Nielsen arbejder i en trælasthandel i Vordingborg
Mette Nielsen er au-pair i USA
Malene Olsen arbejder i City Food i Nykøbing
Kenneth Pedersen er stadig bager
Hans Morten Petersen bor sammen med Per i Slagelse
Maria Stoffer tager sidste år på Handelsskolen i Nykøbing
Dorthe Thesbjerg går i 3. g i Nykøbing
Kristian Ubbesen er på højskole i Sønderjylland
Jon Vogt er slagter og tjener masser af penge!
Jeanette Jantzen passer stadig sin søn

Mette Hinrichsen

Nyt fra elevholdet 1992/93

Thomas Blom er inde som soldat
Ask Bojesen er 3. g'er på Katedralskolen i Nykøbing
Jannie Bonde arbejder i en tøjbutik i Nykøbing
Monica Brink arbejder på et hestestutteri
Søren Bruun går på HTX i Nykøbing
Karina Carstensen arbejder på et fritidshjem
Lena Christensen arbejder i en børnehave på Amager
Michael Christiansen er inde som soldat
Bitten Clausen er på Maribo Gymnasium
Christina Hansen går på HF i Nykøbing
Dorthe Hansen er 2. års HH'er i Nykøbing
Gitte Hansen er i gang med 1. års HH i Vordingborg
Jonas A. Hansen uddanner sig som smed
Lotte B. Hansen er 3. g'er i Nykøbing
Louise S. Hansen går på teknisk skole i Hillerød som maler
Mikael Hansen tager HF på Katedralskolen i Nykøbing
Lotte Henriksen arbejder hos slagter Friis i Nakskov
Stine Henriksen går på Sorø Akademi
Marianne Hovmand går på handelsskole i Nakskov
Christa Jensen går på gymnasium i Nykøbing
Marlene Jensen tager HF på Katedralskolen i Nykøbing
Troels Jensen er i gang med landbrugsuddannelsen
Jakob Jepsen tager HTX i Hillerød
Heino Johansen arbejder i et import-firma
Janne Kaare er 3. g'er på Katedralskolen i Nykøbing
Steffen Klausen tager HTX i Nykøbing
Per Korsgaard går på produktionsskole i Slagelse
Jan Krebs går og nusser lidt rundt
Henrik Kristensen er i lære som elektriker
Rasmus Kyndesen tager HTX i København
Henriette Larsen går på gymnasium i Nykøbing
Jesper Larsen går på gymnasium i Rønne
Kenneth Larsen er i lære som maskinsmed i Holeby
Mads Peter Larsen arbejder i en børnehave
Maria K. Larsen går i 3. g i Nykøbing

Tina Larsen går på handelsskole i Nykøbing
Richard H. Lund er i lære som tømrer i Kolding
Cecilie B. Møller tager HF i Nykøbing
Jan Møller går på HTX i Nykøbing
Pelle Nicolaisen er på højskole
Henrik B. Nielsen er automatik-mekanikerlærling i Hedehusene
Kristina Nielsen arbejder på Nykøbing Handelsskole
Klaus Noergaard går på handelsskole i Nykøbing
Birthe Olsen arbejder på et plejehjem
Steen Pedersen er i gang med landbrugsuddannelsen
Lasse Persson er i lære som kok
Kasper Petersen er i lære som smed på sukkerfabrikken i Nykøbing
Hans Morten Petersen går på handelsskole i Slagelse
Susanne Petersen er 3. g'er i Nykøbing
Helle Rasmussen er også 3. g'er i Nykøbing
Maria Rasmussen går på handelsskole i Nykøbing
Søren Rasmussen går på handelsskole i Nykøbing
Thomas Rasmussen tager HTX i Nykøbing
Line Reenberg arbejder i København
Jens Ringsing er i gang med landbrugsuddannelsen
Kit Stoustrup går og nusser rundt
Gert Sørensen er i lære som VVS'er
Maria Stoffer går på handelsskole i Nykøbing
Rikke Tambour går på handelsskole i Nykøbing

Marlene Jensen

Nyt fra elevholdet 1993/94

Anja Andersen er køkkenlederelev i Næstved
Signe Andersen er køkkenassistentelev på SID
Anette Bohn går på HF i Vordingborg
Jannie Bonde er i lære i tøjbutik i Nykøbing
Else Marie Brædder går på sprogligt gymnasium i Nykøbing
Lena Christensen arbejder i en børnehave
Rebecca Christensen går på matematisk gymnasium i Vordingborg
Merete Christiansen går på handelsskole i Maribo
Martin Engen er i lære hos Merlin i Nykøbing
Lars Frølund arbejder i Kvickly i Nykøbing
Christina Hansen går på VUC i Nykøbing
Gitte Hansen går på handelsskole i Vordingborg
Henrik Aalborg Hansen går på handelsskole i Nykøbing
Mette Birthe Hansen er i lære som frisør
Mette V. Hansen arbejder i isenkram i Rødby
Morten Aalborg Hansen går på Levnedsmiddel i Slagelse
Christian Hemmingsen er i praktik inden for bygge & anlæg
Lotte Henriksen er slagterelev
Anders Jensen går på jern og metal
Katrine Jensen går på sprogligt gymnasium i Næstved
Stine Jensen går på handelsskole i Nykøbing
Bjerke Jensen går på Lundby Landbrugsskole
Henrik Jensen går på matematisk gymnasium i Nykøbing
Lasse Jensen går på handelsskole i Nykøbing

Maria Romme Jensen er i huset
Marlene Jensen går på handelsskole i Nykøbing
Peder F. Jensen går på sprogligt gymnasium i København
Heino Johansen er i praktik
Malene Johnson går på handelsskole i Nykøbing
Bjørn Jørgensen går på HTX i Roskilde
Christa Kaltoft går på HTX i Næstved
Anders Koppelgaard er landbrugselev
Kenneth P. Kristensen er i praktik
Thomas Kristensen er i tømrerlære i Toreby
Peder Holstener Larsen går på bygge & anlæg i Nykøbing
Anders Lose går på landbrugsskole
Natasja Lundh er au-pair i Norge
Charlotte Galsgaard Madsen går på handelsskole i Nykøbing
Morten Lee går på matematisk gymnasium i Nakskov
Hanne Mortensen går på sprogligt gymnasium i Nykøbing
Pelle Nicolaisen arbejder
Anders S. Nielsen går på handelsskole i Nykøbing
Kamilla Nielsen går på matematisk gymnasium i Vordingborg
Maria B. Nielsen går på handelsskole i Nykøbing
Søren Nielsen går på HTX i Nakskov
Jakob Suhr Olsen går på HTX i Nykøbing
Martin Paysen går på matematisk gymnasium i Roskilde
Jacob Neumann går på levnedsmiddel i Nykøbing
Pia Pedersen går på handelsskole i Nykøbing
Marlene Rasmussen går på sprogligt gymnasium i Nykøbing
Pernille Rasmussen går på sprogligt gymnasium i Vordingborg
Line Reenberg er i København
Anders Ringsing går på bygge & anlæg i Nykøbing
Anders Sværke er landbrugselev
Gert Sørensen er i lære som VVS'er
Martin Vildenfelt arbejder i Søllested brugs
Christina Vornøe går på gymnasium

Pernille Rasmussen

Nyt fra elevholdet 1994/95

Susanne Andersen går på HHX i Nykøbing
Jesper Boesen er 2. års elev på NØU
Jesper Brua går på HTX i Slagelse
Lea Byager går på matematisk gymnasium i Vordingborg
René Christiansen tager redderuddannelsen i Hvidovre
Rasmus Enemark går på matematisk gymnasium i Nakskov
Lars Frølund er på Egå Højskole
Tina Glibstrup er 2. års elev på NØU
Bjørn Hansen går på matematisk gymnasium i Nykøbing
Ria Hansen går på HG i Nykøbing
Stefan Sørensen er 2. års elev på NØU
Hans Henrik Hare går på sprogligt gymnasium i Nykøbing
Morten Hendriksen går på bygge & anlæg i Slagelse
René Holm går på Baptisternes Efterskole i Tølløse
Malene Hovmand går på Skolen for Formgivning i Nykøbing

Olav Hølund er 2. års elev på NØU
Anita Jensen er 2. års elev på NØU
Lasse Jensen går på HG i Nykøbing
Maria Romme Jensen er i huset i Vedbæk
Sabina Jespersen går på HG i Maribo
Kamilla Jørsensen er i Schweiz
Ander Dyrlov Kappel går på HHX i Nykøbing
Anders Peter Kappel går på matematisk gymnasium i Nykøbing
Thomas Kristensen er i tømrerlære i Toreby
Christina Larsen går på matematisk gymnasium i Nykøbing
Kristian 'Krumme' Larsen går på matematisk gymnasium i Vordingborg
Martin Larsen går på matematisk gymnasium i Maribo
Peder Holstener Larsen går på bygge & anlæg i Nykøbing
Peter Larsen går på HTX i Nykøbing
Sabine Larsen går på sprogligt gymnasium i Maribo
Jens Lise arbejder hjemme - senere Lundby Landbrugsskole
Tue Lüders går på VUC på Frederiksberg
Anders Madsen tager anlægsgartner-uddannelsen i Slagelse
Charlotte Galsgaard Madsen går på HHX i Nykøbing
Lone Merkel er i huset i Nr. Alslev
Karin Mortensen går i 10. klasse i Sakskøbing
Malene de la Motte går på sprogligt gymnasium i Nykøbing
Mette Bagge Møller går på HF i Roskilde
Kristian Nielsen arbejder hjemme - senere Lundby Landbrugsskole
Lise B. Nielsen går på sprogligt gymnasium i Roskilde
Maria Boline Nielsen går på HHX i Nykøbing
Andreas Olesen er 2. års elev på NØU
Majbritt Olsen er 2. års elev på NØU
Pia Pedersen går på HG i Nykøbing
Randi Pedersen tager social- og sundhedsuddannelsen i Maribo
Dorte Rasmussen går på sprogligt gymnasium i Nykøbing
Jeanette Rasmussen går på kreativ grunduddannelse i Nakskov
Pernille Rasmussen går på sprogligt gymnasium i Vordingborg
Steffen Rasmussen går på HG i Maribo
Tina Rasmussen går på HG i Nykøbing
Jakob Riis er 2. års elev på NØU
Anders Ringsing går på bygge & anlæg i Nykøbing
Marie Ringsing går på matematisk gymnasium i Nykøbing
Jacob Rytter går på bygge & anlæg i Nykøbing
Anja Sell Sørensen tager social og sundhedsuddannelsen i Sakskøbing
Nanna Sørensen går på HHX i Ringsted
Susanne Thesbjerg går på matematisk gymnasium i Nykøbing
Ulrik Thestrup er i lære som murer
Charlotte Trane går på HG i Nykøbing
Christian Vornøe går på HHX i Nakskov

Anita Jensen

*Indsamlet og redigeret af
Lene Hansen*

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450004751261

Heimdal

Skolens bomærke er Heimdal hentet fra den nordiske mytologi. Heimdal er søn af Odin. Selv gud – og dertil gudernes vogter. Han bor på gården »Himmelbjerg«, der ligger ved foden af regnbuebroen, Bifrost – der fører fra Midgård, menneskenes verden på jorden – til Asgård, gudernes verden.

Han sover stort set aldrig – og hans hørelse er så god, at han kan høre græsset gro og ulden vokse på fårene – for ikke at tale om alt det, der lyder højere.

Han kan se hundrede mil frem – og se lige så godt om natten – som om dagen.

Heimdal har sit Gjallerhorn – og når han blæser i det, kan det høres over hele verden. Når der virkelig er fare på færde – så blæser han i Gjallerhornet for at advare guderne om at fjenden – jætterne – er på vej.

Når man lever med i livet på Nørre Ørslev Ungdomsskole, lærer man forhåbentlig – lige så stille – gennem Heimdals påvirkning – at kunne skelne mellem godt og ondt – mellem rigtigt og forkert – og lærer dertil at skelne den virkelige fare fra noget, der bare ligner.